

చంద్రమామ

మార్చి 1995

డాల్టన్ ఏజన్సీస్, 188. ఎన్.ఎస్.కె. రోడ్ మద్రాసు - 600 026.

పిల్లలూ తారండి!
కోరస్ తెచ్చుకోండి, ఇంట్లోనే చేపలుపట్టండి!... సరదా అంతా మేడేయిక!

ప్రిత్ వవర్తో!

చకచకామని ఎగిరి గంతులువేసే యీ డెంగ్గర్, యింకా రంగురంగులు గల వస్తువుల్ని కోరస్ యొక్క ప్రీట్ గ్లూ స్టిక్ తయారుచేసుకోండి.
 ఒకటకామని తయారుచేసుకోగలిగే, శుభ్రంగా వుండే తలికైన డెంగ్గర్, మట్టి జాడీ అంటుకుని గలిజాకాదు, బిడిడిచీ వుండదు. స్కూలు ప్రాజెక్టులూ, పోస్టర్లూ, ఫ్రీడీంగ్ కార్టులూ, క్రాఫ్ట్ పర్క్, కానుకలూ, వీటికనం బలే గొప్పగా వుంటుంది. మిలేగల కల్పనా శక్తిని, కళనూ వరసల్సు తెచ్చునివ్వండి... ఒకటిమిటి, ఒకదానికీ మించిన మేగ్ కటి రూపొందించండి, ఇక మీ స్నేహితులంతా మెచ్చుల్ని తెగ మెచ్చుకుంటారు.
 కోరస్-ప్రిట్ గ్లూ స్టిక్ తో మీ మనసుకు సచ్చినవన్నీ తయారుచేయండిక.
 ఇది స్వేచనరీ దుకాణాలన్నిటోనూ, ఇనర్ల ఫ్లోర్లలోనూ దొరుకుతుంది.

కోరస్

కోరస్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ హెడ్ ఆఫీసు

డచితం!

అలాగే దేమి తయారుచేసే వస్తువు మనందే గ్లూ స్టిక్ తోనే చేయాలి. అప్పుడు తయారు (ప్రిట్టింగ్) చేయాలి. ప్రీట్ గ్లూ స్టిక్ తోనే గల స్టిక్, 1 టా. స్టాంపుగల కనుక మీరే దొంగిలించండి.
 * 31 జూలై 1995 వరకూ

కోరస్ (ఇండియా) లిమిటెడ్
 పి.వి. నెం. 8558, బొంబాయి 400 018

ప్రిత్ తో అలెకించండి, అంతర్జాతీయంగా వసండు చేసేదిది

Say "Hello" to text books and friends
'Cause School days are here again
Have a great year and all the best
From Wobbit, Coon and the rest!

It's time to go back to school again. Time for text
books. Time for games. Time to meet old friends.
And make new ones. Time to start studying
again. Because there's so much to learn about
the world around you.

From all of us here at Chandamama, have a
great year in school. And remember to tell us
what you've learnt everyday, when you
come home from school !

చంద్రమామ

మార్చి 1995

ఈ సంచికలో కథలు-వింతలు-విశేషాలు

వార్తలు - విశేషాలు	...9	చంద్రమామ కబుర్లు44
రంగయ్య వ్యాపారం10	మహాభారతం-1045
భువనసుందరి-617	చంద్రమామ అనుబంధం - 7753
నగలవ్యాపారి24	జ్ఞానం-పాండిత్యం57
రాకుమారి తొందరపాటు25	చేపలదొంగ61
మనదేశపు కోటలు-233	ఫోటో వ్యాఖ్యలపొటీ65
సిద్ధుడి సలహా37		

విడి ప్రతి : 5.00

సంవత్సర చందా : 60.00

చందమామ

సంస్థాపకుడు : 'చక్రపాణి'

సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

పిల్లల కోసం వినోదం

పిల్లలకని ప్రత్యేకంగా టీవీ ఛానల్స్ ప్రవేశపెడితే బావుంటుందని పోయిన నెలలో చెప్పుకున్నాం. అలా ప్రవేశ పెట్టాలంటే ఎటువంటి కార్యక్రమాలను ప్రసారం చేయాలి? అలాంటి కార్యక్రమాలు, బాలల చిత్రాలు చాలినన్ని ఉన్నాయా? మొదలైన సమస్యలు ఎదురవుతాయి. మనదేశంలో వివిధ భాషలలో యేటా ఏడెనిమిది వందల కథా చిత్రాలు నిర్మించబడుతున్నాయి. వాటిలో బాలల చిత్రాలను వేళ్ళమీద లెక్కించవచ్చు. అయితే, చాలా చిన్న దేశమైన బల్గేరియాలో యేడాదికి 70-80 చిత్రాలే నిర్మించినప్పటికీ వాటిలో సగం పిల్లల కోసం నిర్దేశించబడినవే!

మనదేశంలో బాలలచిత్రాలు నిర్మించే నిర్మాతలు కథల కోసం నానా తంటాలు పడుతూంటారు. నిజానికి మనదేశంలో ఉన్నన్ని పౌరాణిక గాథలు, జానపద కథలు మరేదేశంలోనూ లేవని చెప్పవచ్చు. ఐదువేల సంవత్సరాల సుదీర్ఘ చరిత్ర కలిగిన దేశం మనది. చారిత్రక సంఘటనలను చిత్రాలుగా రూపొందించవచ్చు. అమెరికా, ఇంగ్లాండు దేశాలలో బాగా అమ్ముడయ్యే నవలల ఆధారంగా చిత్రాలు నిర్మిస్తారు.

ఇక వినోద ప్రధానమైన చిత్రాలను మాత్రమే కాకుండా, వైజ్ఞానిక విషయాలను గురించి, క్రీడలను గురించి, చారిత్రక స్థలాలను గురించి, మహనీయుల జీవితవిశేషాలను గురించి వివరించే చక్కటి టీవీ కార్యక్రమాలను రూపొందించవచ్చు. అయితే, అవి ఆరోగ్యకరమైన వినోదాన్ని కలిగించి, పిల్లలలో మంచి అభిరుచిని పెంపొందించేవిగా ఉండడం చాలా ముఖ్యం!

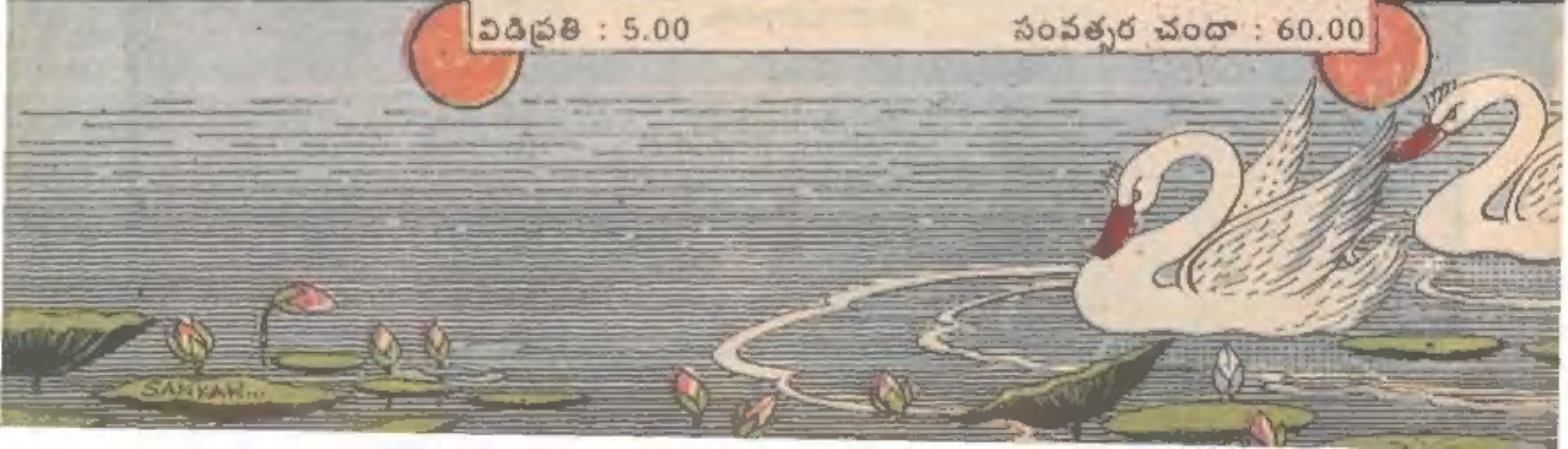
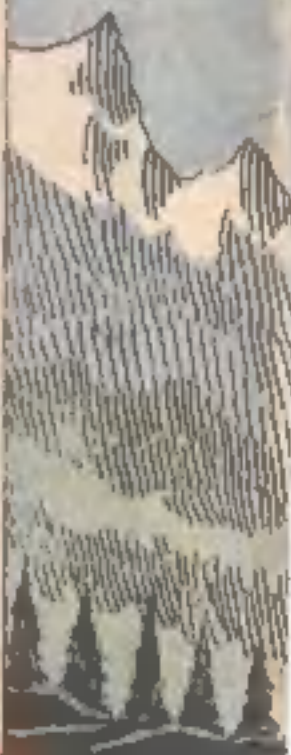
సంపుటి : 97

మార్చి '95

సంచిక : 3

విడిప్రతి : 5.00

సంవత్సర చందా : 60.00

ఇప్పుడు కొత్త హాంగులతో, సరికొత్త గెటప్‌తో

వెలువడుతున్నది!

వనిత

సమగ్ర కుటుంబ మాసపత్రిక

19 సంవత్సరాలుగా వనితల మన్ననలు పొంది, నాణ్యతా ప్రమాణాలతో దీటుగా నిలిచిన స్త్రీ జన మాసపత్రిక 'వనిత' నాలుగు నెలల విరామంతర్వాత 'యువ నామ సంవత్సరం' నుంచి పునఃప్రారంభం కానున్నది. ముందుగా ప్రకటించినట్లుగానే ఈ విరామం కేవలం అత్యంత ఆధునిక ముద్రణా సౌకర్యాలు సమకూర్చుకోవడం కోసం, మారుతున్న పాఠకుల అభిరుచుల మేరకు పత్రికని సర్వాంగ సుందరంగా తీర్చిదిద్దడానికి వినియోగించాము. ఇందులో భాగంగా ఇప్పుడు 'వనిత' సమగ్ర కుటుంబ మాస పత్రికగా అబాల గోపాలాన్ని అకట్టుకునే రీతిలో, సినిమా అనుబంధంతో పాటు వెలువడుతుంది. శీర్షికలలో వైవిధ్యం 'వనిత' కి మారు పేరు! ■ పేరు నిలబెట్టుకుంటూనే మరిన్ని ఉపయుక్తకరమైన శీర్షికలతో వనిత 'యువ నామ సంవత్సరం' ఉగాది సంచిక' మార్చి చివరి వారంలోనే వెలువడుతుంది.

పేజీలు : 100

వెల : రూ. 10/- మాత్రమే.

ఈనాడు వివరాలకు :

వనిత

డాక్టర్ ఎజిప్తీస్

చంద్రమౌళి బిల్డింగ్స్, వడవళి

మద్రాసు - 600 026. ఫోన్ : 4838787

వార్తలు - విశేషాలు :

స్విడన్ లో సోషల్ డెమోక్రాట్స్

తల్లికండ్రు లిరువురూ ఉద్యోగాలకు వెళుతున్న పరిస్థితిలో బిడ్డ ఆనారోగ్యానికి లోనయితే ఆ బిడ్డను ఎవరు చూసుకుంటారు? ఈ ప్రశ్నకు, రెండు మూడు సమాధానాలు చెప్పవచ్చు. అయితే స్విడన్ ప్రభుత్వం దీనికోక ఉత్తమ పరిష్కారాన్ని ఆనుసరిస్తున్నది. భార్యాభర్త లిరువురూ ఉద్యోగాలు చేస్తూన్నప్పుడు బిడ్డకు ఒంట్లో బాగోలేకపోతే, భర్త ఇంట్లో దగ్గరే వుండి బిడ్డను చూసుకోవాలి. ఆ సమయంలో ఆయన ఉద్యోగానికి వెళ్ళినట్టే భావించి, ప్రభుత్వం జీతం డబ్బులు అందజేస్తుంది! స్విడన్ లో అధికారంలో ఉన్నది సంక్షేమ ప్రభుత్వం కాబట్టి ఇది సాధ్యమవుతున్నది. బాల్యం నుంచి వృద్ధాప్యం వరకు ప్రతి దశలోనూ ప్రజల అవసరాలను తీర్చడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుంది. అందుకే ఉద్యోగాలు లేని వారికి కూడా భృతిని కల్పిస్తుంది!

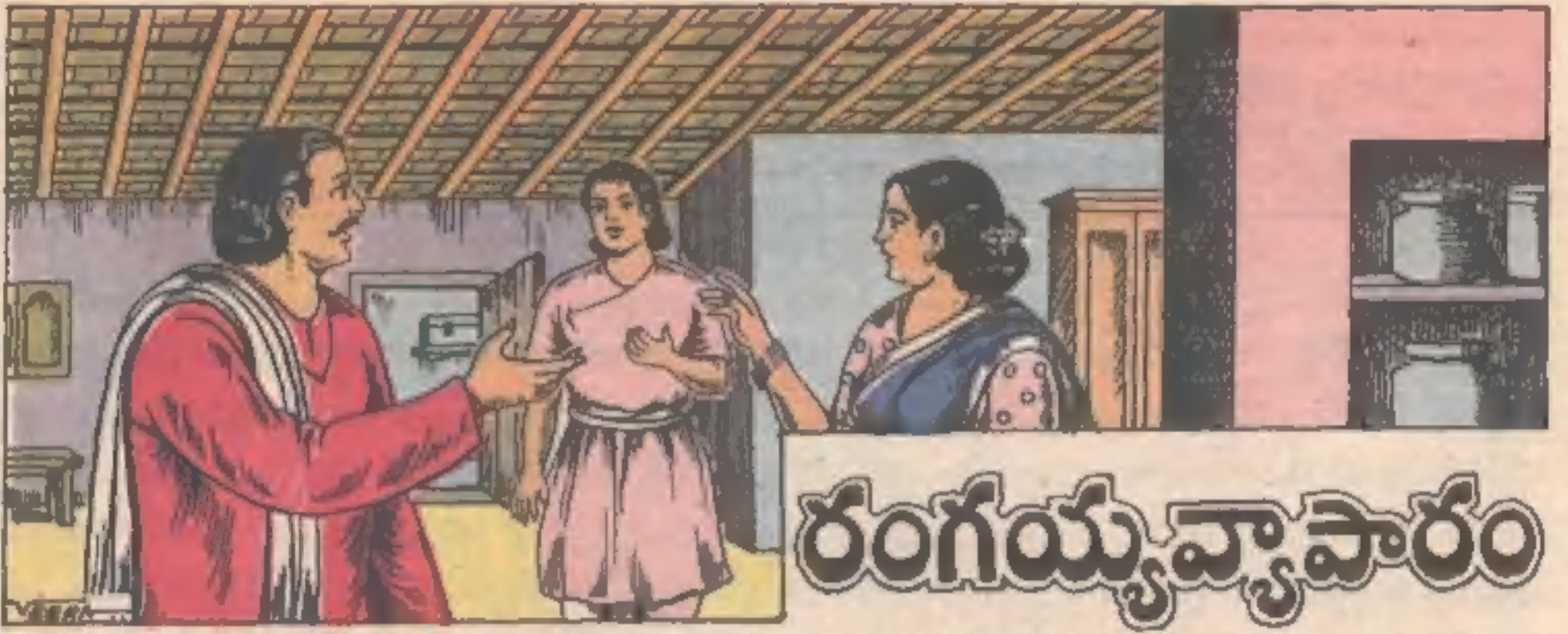
ఇదెలా సాధ్యమవుతుందని అశ్చర్యం కలగవచ్చు. దాదాపు 60 సంవత్సరాలకు పూర్వం, పరిగ్గా చెప్పాలంటే 1932వ సం॥లో సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ అధికారం చేపట్టి, మధ్య అరేళ్ళ కాలం తప్ప, తక్కిన కాలంలో స్విడన్ లో పాలకపక్షంగా కొనసాగుతున్నది. ■ పార్టీ అధికారంలో నుష్టరతను సాధించిన తరువాత, కొన్ని సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టింది. పరిశ్రమలను నెలకొల్పడానికి సైవేటు సంస్థలను అనుమతించింది. చాలా మందికి ఉద్యోగావకాశాలు లభించాయి. ప్రజలలో అన్ని తరగతుల వారికి సంక్షేమ పథకాలను విస్తరింపజేయడానికి ప్రభుత్వం పన్నులను పెంచింది. పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్న వారిని ప్రేద్ యూనియన్లు స్థాపించమని ప్రోత్సహించింది. అన్ని రంగాలలోనూ సత్వర అభివృద్ధిని సాధించి, దేశం సుసంపన్నమయింది. ప్రజలు సుఖ సంతోషాలతో తృప్తిగా జీవించసాగారు.

'అయితే, అధికారంలో ఉన్న వామపక్ష ప్రభుత్వం, సంక్షేమ పథకాలకు నిధులను దుర్వినియోగం

చేస్తున్నదని ప్రతిపక్షాలయిన కన్సర్వేటివ్-లిబరల్ పార్టీలు భావించాయి. 1986వ సం॥లో ప్రధానమంత్రి ఓలాఫ్ పార్మే పాత్య చేయబడ్డాడు. ఇంగ్వర్ కార్ల్సన్, సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ నాయకుడయ్యాడు. 1991వ సం॥లో జరిగిన ఎన్నికలలో ఆ పార్టీ ఓడిపోయింది. కన్సర్వేటివ్-లిబరల్ పార్టీలు కలిసి కార్ల్ బిర్గ్ నాయకత్వంలో ఏర్పాటుచేసిన ప్రభుత్వం, సంక్షేమ పథకాలలో చాలా వాటిని రద్దు చేసింది. పరిశ్రమలలో ప్రభుత్వం పాత్రను కుదించింది. దాంతో నిరుద్యోగ సమస్య పెరగడం వల్ల ప్రజలు అందోళన చెందసాగారు. మళ్ళీ సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీకి అధికారం అప్పగించాలనుకున్నారు. 1994 సెప్టెంబర్ నెలలో జరిగిన ఎన్నికలలో సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ విజయం సాధించింది. కార్ల్సన్ మళ్ళీ ప్రధానమంత్రిగా ఎన్నుకోబడ్డాడు.

ఇక్కడ చెప్పుకోతగ్గ మరొక విశేషమేమంటే- స్విడన్, పేరుకు రాచరికపు వ్యవస్థ కింద ఉన్నప్పటికీ, రాజ ప్రభుత్వ వ్యవహారాలలో జోక్యం కల్పించుకోదు.

రంగయ్య వ్యాపారం

రంగయ్య అనేవాడి తండ్రి రాజుగారి కొలువులో పనిచేస్తూ బాగా డబ్బు సంపాదించాడు. అతడు కొడుకును కూడా కొలువులో చేరమంటే, వాడు కాదని వ్యాపారం చేస్తానన్నాడు.

“వ్యాపారానికివారసత్వంకావాలి. మనింట్లో వ్యాపారం అచ్చిరాదు. నామాట విని కొలువులో చేరు,” అన్నాడు తండ్రి.

కాస్త దూరంగా వుండి ఈ మాటలు విన్న రంగయ్య తల్లికి కోపం వచ్చి, “చెట్టంత మేనమామ వ్యాపారంలో అంచెలంచెలుగా పైకివస్తే, వ్యాపారం అచ్చిరాదంటావేం? నీకు నీ వాళ్ళే తప్ప నా వాళ్ళు ఆనరా?” అంటూ భర్తమీద ఛెంగునలేచింది.

“నువ్వు చెప్పేది నీ తమ్ముడు లోకనాథం గురించే కదా! వాడు కన్నకొడుక్కే వ్యాపార రహస్యాలు చెప్పాడు. నీ కొడుక్కి చెబుతాడా? ఎక్కడో ఒకచోట శిక్షణ లేకుండా ఎవరైనా

వ్యాపారంలో ఎలా పైకి వస్తారు?” అన్నాడు రంగయ్య తండ్రి.

రంగయ్య తల్లి దైర్యం చెబుతున్నదానిలా కొడుకు భుజం మీద చేయివేసి, భర్తతో, “నీవన్నీ మరీచోద్యాలు. నా తమ్ముడు నీలాగా స్వార్థపరుడుకాదు. నగల దుకాణాన్ని కొడుక్కు అప్పజెప్పి తను మాత్రం ఇప్పటికీ కిరాణా దుకాణమే చూసుకుంటున్నాడు. తన కూతురు వల్లిని మన రంగయ్యకివ్వాలనుకుంటున్నాడు. అదగాలే కానీ వాడు మన రంగయ్యను వళ్ళో కూర్చోబెట్టుకుని మరీ వ్యాపార రహస్యాలు బోధిస్తాడు,” అన్నది.

తల్లిదండ్రులిలా గొడవ పడుతూంటే రంగయ్య చిరాకుపడి, “మీ గొడవ మీది. నా గురించి ఆలోచించరేం? నాకు సొంత తెలివి వుంది. ఒకరి సలహా అక్కర్లేదు. వ్యాపారంలో నా అంతట నేనే రాణించగలను. అర్థమయిందా?” అన్నాడు.

“అయితే మహాచక్కగా రాణించు. నేను మాత్రం పెట్టుబడికి ఒక్కపైసాకూడా ఇవ్వను,” అన్నాడు రంగయ్య తండ్రి.

“నేనిస్తాను,” అన్నది రంగయ్య తల్లి పట్టుదలగా.

“నా వ్యాపారానికి తెలివే పెట్టుబడి. మీ ఇద్దరి డబ్బూ నాకక్కర్లేదు. ఒక ఏడాదిపాటు నన్ను మరిచిపోండి. ■ తర్వాత మంచి వ్యాపారినై తిరిగి వస్తాను,” అంటూ రంగయ్య ఇల్లు వదిలిపెట్టాడు.

దారిలో వాడికొక సాధువు ఎదురయ్యాడు. రంగయ్య సాధువుకు నమస్కరించి, తను బయల్దేరిన పని చెప్పి దీవించమన్నాడు. సాధువు పైసలడిగితే ఆశ్చర్యపడి, “సర్వసంగ పరిత్యాగివి. నీకు డబ్బెందుకు?” అని అడిగాడు.

“డబ్బుకోసమే కదా ఈ వేషం! నాకు చదువు రాదు. ఏపనీ చేతకాదు. కాటా చెయ్యా సక్రమంగా వున్నాయి. ఈ వేషం వల్ల తప్ప డబ్బు రాదు. పొట్టగడవదు,” అన్నాడు సాధువు.

“అంటే ఈ వేషం కూడా ఒక వ్యాపారమే అన్నమాట!” అన్నాడు రంగయ్య అనుమానంగా.

“పేర్లలో తేడా తప్ప లోకంలో వ్యాపారం కానిదంటూ ఏదీలేదు!” అని సాధువు ఒక క్షణం ఆగి, “అయితే ఒక పనిచేద్దాం. నేనిప్పుడు చేస్తున్న వ్యాపారంలో నిన్నుకూడా భాగస్థుడుగా చేర్చుకుని బాగా వృద్ధి చేయదలిచాను. లాభాలను చెరిసగం పంచుకుందాం,” అన్నాడు.

ఇందుకు రంగయ్య అయిష్టంగానే సరేనన్నట్టు తలాడించాడు.

■ మర్నాడే పదిమంది నడిచే దారి పక్కన ఒక గుడారం లేచింది. డబ్బు తీసుకుని పాపాలను కడిగేసే పాపానందస్వామిగా మారిపోయాడు సాధువు. మారువేషం వేసుకుని వాడి శిష్యుడయ్యాడు రంగయ్య.

మైలతుత్తంలో నీరుండడం వల్ల నీలంగా వుంటుంది. వేడి చేస్తే ఆ నీరు ఇగిరిపోయి అది తెల్లగా అవుతుంది. తెల్లటి మైలతుత్తాన్ని బయట వదిలితే తిరిగి నీటిని పీల్చుకుని, అది నీలంగా మారుతుంది! ఈ సూత్రాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని తన పథకాన్ని రూపొందించాడు సాధువు.

పాపానందస్వామికి కుడి పక్కన మరుగు
తున్న నీటిపై ఒక వశ్యంలో తెల్లటి మైల
తుత్తపు పొడి వుంటుంది. ఎడమపక్క కాలిన
పెనమ వుంటుంది. రంగయ్య దబ్బు తీసు
కున్న వ్యక్తి చేతిలో తెల్లనిపొడి వేసి, కళ్ళు
మూసుకోమంటాడు. కాసేపటికాపొడి నీలంగా
మారుతుంది.

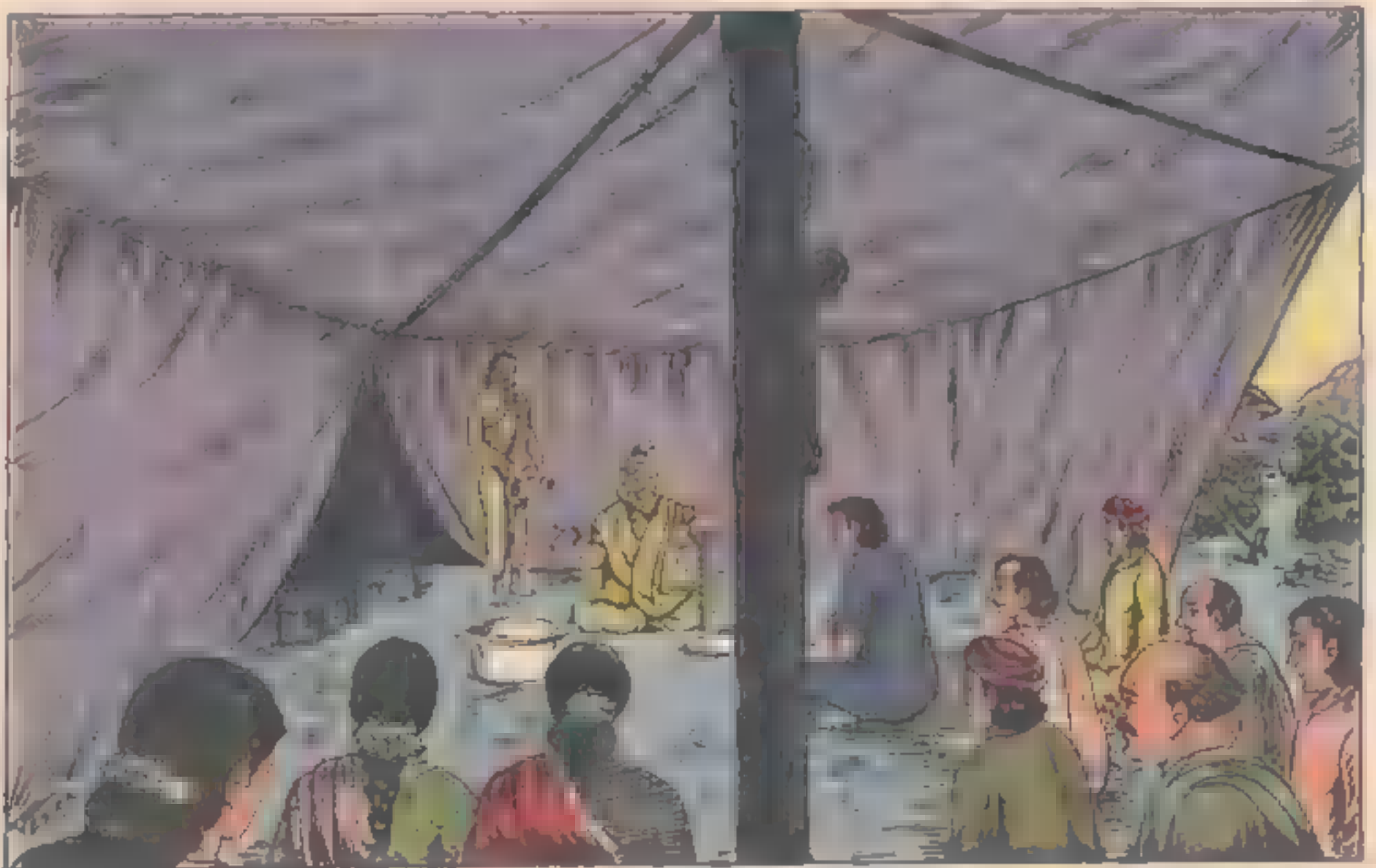
“నీ శరీరంలోని పాపం విషమై ఈపొడిలో
ప్రవేశించింది. కళ్ళుతెరిచిచూసుకో!” అంటాడు
రంగయ్య.

పాపి కళ్ళు తెరిచి చూసి గజగజవణికి
పోతాడు. ఆపొడిని సాధువు చేతిలో వేస్తాడు.
సాధువు కళ్ళు మూసుకుని మంత్రోచ్ఛారణ
చేసి, ఆ పొడిని ఎడమ ప్రక్క పెనం మీద
వేస్తాడు. కొద్ది క్షణాల్లో ఆ పొడి తెల్లబడుతుంది.

“నీ పాపం గాలిలో కలిసిపోయింది, ఇక
వెళ్ళు!” అంటాడు సాధువు.

వాడు తృప్తిగా వెళ్ళిపోతాడు. సాధువు
చిటికెడు పొడికి రూపాయి ధర పెట్టాడు.

ఒకసారి వచ్చినవాణ్ణి తిరిగి మళ్ళీ వచ్చేలా
చేసేందుకు సాధువు ఇలా చెబుతూండేవాడు:
“మనిషి పుట్టుక పాపమయం. ఊపిరి పీల్చు
డంలో, వదలడంలో కూడా కంటికి కనిపిం
చని సూక్ష్మజీవాలను మనకు తెలియకుండా
చంపుతూంటాం. మనం వేసే ప్రతి అడుగు
మన చేత పాపాలను చేయిస్తుంది. అందువల్ల
పాపాలు లేకుండాబ్రతకలేం; అట్లని పాపాలను
పూర్తిగా కడిగేసుకోనూలేం! మీమీ శక్తిని
బట్టి మీలోని పాపాలను ఎంతో కొంత కడి
గేసుకోవాలనే, నేనిక్కడికి వచ్చాను. ■

విధంగా మీకు పూర్తిగా కాకపోయినా ఎంతో కొంత ఉపశమనం కలుగుతుంది!”

ఇందువల్ల, మళ్ళీ మళ్ళీ వచ్చినా ■ పాడి ఇంకా ఇంకా సీలంగా మారుతూనే వున్నదేమన్న శంక పావులకు కలిగేది కాదు.

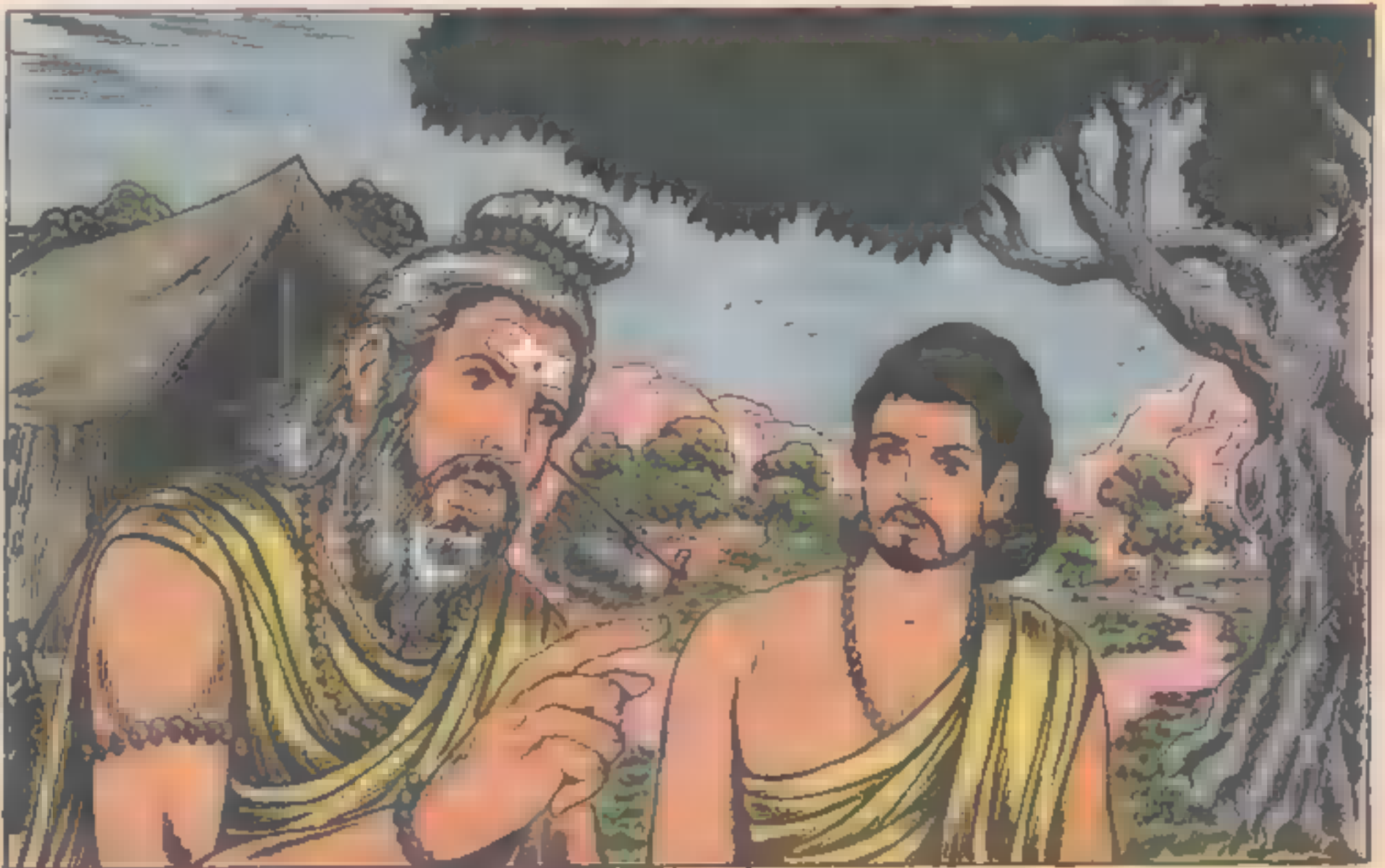
వచ్చిన పావుల్లో కొందరు ఒక్క చిటికెడు పాడినే తీసుకునేవారు. కొందరు ఇంకా ఎక్కువ తీసుకునేవారు. కొందరు ఒక్కసారే వస్తే, కొందరు ప్రతి రోజూ వచ్చేవారు. అన్ని రోజులూ గుడారం వద్ద ఎంతో సందడిగా వుండేది.

ఇలాకొన్నాళ్ళుజరిగాక, ఒకరోజునరంగయ్య, సాధువుతో, “ఇప్పటికే చాలా సంపాదించాం. ఇక నువ్వు పాపానంద స్వామి అవతారం చాలించడం మంచిది!” అన్నాడు.

సాధువు ఇందుకు ఒప్పుకోక, ఇంకా సంపాదించాలన్నాడు.

అయితే రంగయ్య, సాధువుతో, “అత్యాసకుపోతే వున్నదానికే మోసం వస్తుంది. ప్రపంచంలో మనమొక్కరిమే తెలివైనవాళ్ళం కాదు. ఇంకా చాలామంది వుంటారు. మన వంటి వాళ్ళు అదృశాలు ప్రారంభించగానే వాళ్ళకు అనుమానం వస్తుంది. అయితే, వేలంవెర్రి జనాలు వాళ్ళ మాటలు వినరు - ఆరంభంలో! ■ వెర్రి తగ్గాక తెలివైన వాళ్ళు రంగంలో దిగి మన బండారం బయటపెడతారు. వ్యవహారాన్నంతవరకూ రానివ్వకు,” అని హెచ్చరించాడు.

దీనికి సాధువు కోపం తెచ్చుకుని, “నిన్ను ముందు భాగస్థుడుగా చేర్చుకుని, తర్వాత

నా అంతవాణ్ణి చేసి, నేను మరొక చోటుకు తరలి పోదామనుకుంటూంటే — ఇదా నువ్వు నాకిచ్చే సలహా!” అని సంపాదించిన డబ్బు లెక్కించాడు. మొత్తం లక్ష రూపాయలని తేలింది.

సాధువు వాడికి యాభై వేల రూపాయలివ్వ బోయాడు. కానీ వాడా మొత్తం తీసుకోక, “నీ పాప భారంలో సగం నానెత్తికెత్త బోతున్నావు. వద్దు! ఒక్క ఐదు వేలివ్వు, చాలు — కాస్త తేలిగ్గా వుంటుంది,” అన్నాడు.

తర్వాత రంగయ్య, సాధువు ఇచ్చిన డబ్బు తీసుకుని వేషాన్ని కాస్త మార్చుకుని మేనమామ లోకనాథం వుండే త్రినాథపురం వెళ్ళాడు.

■ సమయంలో లోకనాథం కిరాణా దుకాణంలో వున్నాడు. మారువేషంలో వున్న తనను మేనమామ గుర్తుపడతాడో వట్టడో అని రంగయ్య దుకాణానికి వెళ్ళి, “నాకు ఎండు ఖర్జూరాలు కావాలి. ధర ఎంతైనా ఫరవాలేదు,” అన్నాడు.

లోకనాథం వాడిని గుర్తుపట్టక, “ఇంకా మీకు ఏమైనా కావాలా, బాబూ?” అని అడిగాడు.

“చాలా పెద్ద జాబితాయే వుంది. ఎండు ఖర్జూరాలున్నదీ లేనిదీ చెప్పు,” అన్నాడు రంగయ్య.

వెంటనే లోకనాథం, “ఒరేయ్ వెంకా!” అని పలిచాడు. లోపలి నుంచి పదిహేనేళ్ళ కుర్రవాడు వచ్చాడు. లోకనాథం వాడిని ఎండు ఖర్జూరాలున్నాయా అని అడిగితే ఉన్నాయన్నాడు. రంగయ్యకు కావలసిన ఎండు ఖర్జూరాలు పొట్లం కట్టి ఇవ్వమని లోకనాథం చెప్పగానే, వాడు తిరిగి లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు.

అప్పుడు లోకనాథం, “గోపి!” అని పిలవగానే ఇంకొక కుర్రవాడొచ్చాడు.

వాడితో లోకనాథం, “బాబుగారికేం కావాలో తూకం తూచి పొట్లాలు కట్టు,” అని చెప్పాడు.

కొంత సేపటికి వెంకడు వచ్చి, “బస్తాడు ఎండు ఖర్జూరాలుండాలి. ఎక్కడో కనబడ లేదు,” అన్నాడు.

“ఆ ముక్క చెప్పడానికింతసేపా? బాబుగా రలా నిలబడి వుండి పోయారు కదా!” అని లోకనాథం విసుక్కుని, రంగయ్యతో, “మా దుకాణంలో లేని సరుకు మీకు మరెక్కడా దొరకదు. కాబట్టి మీ సమయం వృథా అయిందనుకోనక్కర్లేదు,” అన్నాడు.

“కానీ ఈ మాట కాస్త ముందే తెలిస్తే బాగుండేది. ముందు వున్నాయన్నాడు. తర్వాత లేవన్నాడు. వెతకడానికింతసేపా?” అన్నాడు రంగయ్య చిరాగ్గా.

“ఏం చేసేది, బాబూ? ఆ వెంకడికి అమ్మా నాన్నాలేరు. పొట్టగడిచేందుకు వేరే దారిలేదు. అడుక్కునేందుకు పొరుషం. కష్టపడి పని చేసుకుని బ్రతుకుతానంటాడు. వాడికి పని వరిస్తారు? వ్యాపారస్థుడికి కాస్త జాలి వుండాలి, బాబూ! అందుకే వ్యాణ్ణి పనిలో పెట్టుకున్నాను. తప్పు నాది కాబట్టి వాడి వల్ల ఇబ్బంది కలిగితే మీబోటి వారు అనే మాటలు నేనే భరించాలి,” అన్నాడు లోకనాథం.

రంగయ్య, “మహాగొప్ప వ్యాపారివే!” అని మనసులో అనుకుని, “ఈ వెంకడికి ఈ ఊళ్ళ లోకనాథం అనే వ్యాపారి అయినా తెలుసా? తెలిస్తే జాగ్రత్తగా ఈ పొట్టాలు ఆయనింటికి చేర్పించాలి. ఆయన నా మేనమామ,” అని వెనక్కు తిరిగి అక్కణ్ణించి కదిలాడు.

లోకనాథం ఉలిక్కిపడి దుకాణంలోంచి బయటకువచ్చి, “ఓరి, రంగడివటరా, గుర్తుపట్ట లేకపోయాను. పద, ఇంటికిపోదాం,” అన్నాడు.

రంగయ్య అశ్చర్యంగా, “దుకాణాన్నిలా వదిలేసి వచ్చేస్తావా? అసలే ఆ వెంకడు తెలివితక్కువవాడు,” అన్నాడు.

లోకనాథం నవ్వి, “అదంతా ఇతరుల కోసంలే! ■ వెంకడు మహా చురుకైనవాడు. నమ్మకస్థుడు. వాడి మూలంగానే ఈ ముసలి తనంలో కిరాణా దుకాణం నడపగల్గుతున్నాను,” అన్నాడు.

“అయితే మరి ఎందు ఖర్చూరాల విషయంలో అలా చేశాడేం?” అని అడిగాడు రంగయ్య అర్థంకాక.

“ఎందు ఖర్చూరాల కోసం వచ్చిన బేరాన్ని పొగొట్టుకోలేం కదా! నీకింకా చాలా సరుకులు కావాలి. వాటిని గోపి చేత పొట్టాలు కట్టి

స్తూంటే, వీడు చక చక ఎందు ఖర్చూరాల కోసం నాలుగు దుకాణాలూ ■■■ వచ్చాడు. ఎక్కడా లేవు. జరిగిన అలస్యానికి నింద వాది మీద పడింది," అన్నాడు లోకనాథం.

రంగయ్య కొంతపేపు అలోచిస్తూ వుండి, "అంటే వ్యాపారమూ మోసమే! అయినా వచ్చేది తక్కువ. నేను మరొకడితో కలిసి మోసం చేసి రెండు నెలల్లో సంపాదించింది, వ్యాపారంలో సంపాదించాలంటే ఏడాదిపైన పడుతుంది," అని తన కథంతా మేనమామకు చెప్పాడు.

లోకనాథం పెద్దగా నవ్వి, "నరుకుల్లో కల్తీ చేస్తే, అది మోసం. కొనేవాళ్ళ అసహాయత కనిపెట్టి ధరలు అదే పనిగా పెంచితే, అది మోసం. నేనలాంటి వ్యాపారం చేయడంలేదు. నా తెలివితో వచ్చిన వాళ్ళను అకట్టుకుంటున్నాను," అన్నాడు.

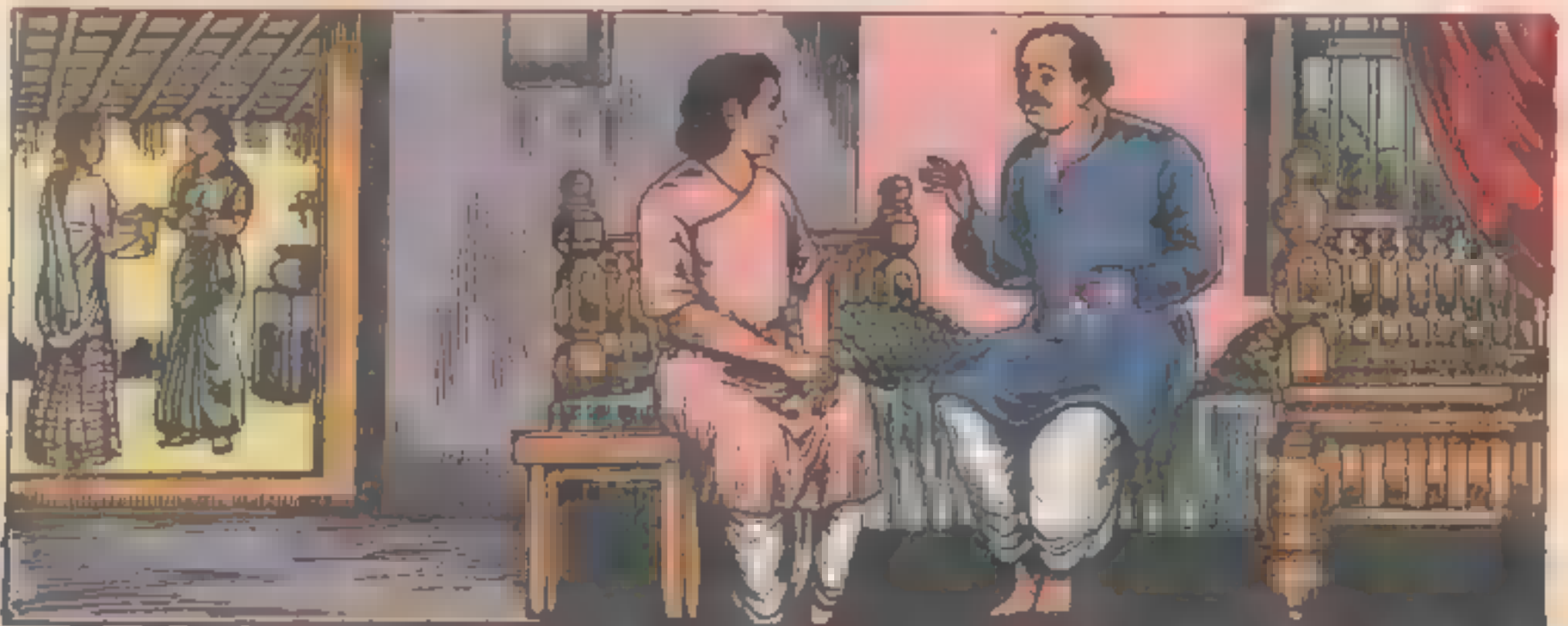
రంగయ్య ఒక క్షణం అలోచించి, "ఇప్పుడు నా తెలివిని వ్యాపారానికి ఉపయోగించాలో, మోసానికుపయోగించాలో తెలియడంలేదు. అదీ కాక సొంత తెలివితో

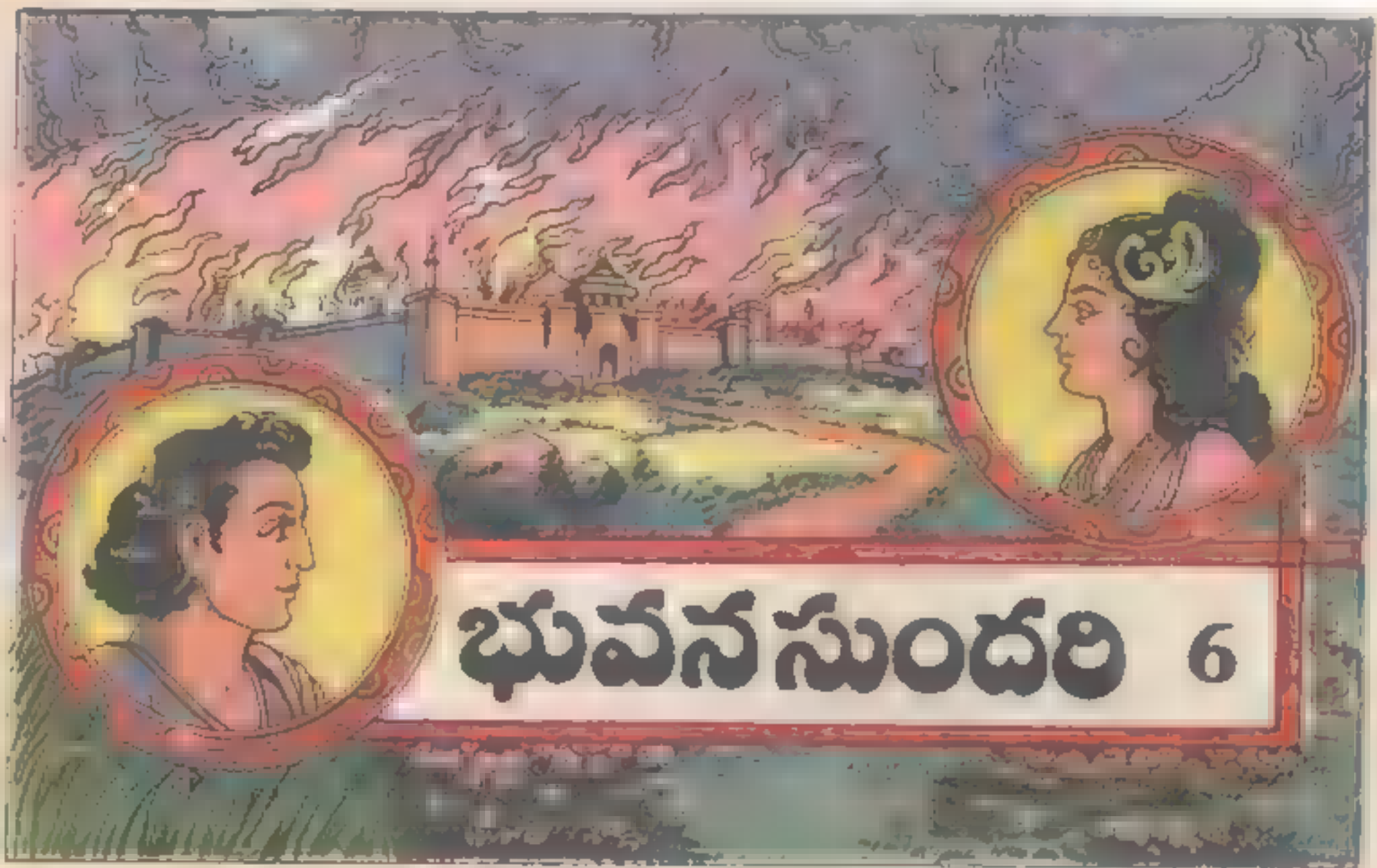
రాణిస్తానని ప్రగల్భాలు పలికి ఇల్లు విడిచి వచ్చాను. ఇప్పుడు నీ నలహా తీసుకోవాలో కూడదో కూడా తెలియడం లేదు," అన్నాడు.

లోకనాథం మేనల్లుడి భుజంతట్టి, "మోసం చేసేడబ్బు సంపాదించడంలో నిజమైన తృప్తి వుండదు. నీ తెలివిని, వ్యాపారానికే ఉపయోగించు. సామాన్యులకు సేవ చేయాలనే, అధిక లాభాలను అర్జించి పెట్టే నగల వ్యాపారాన్ని కొడుక్కిచ్చి, నేను కిరాణాదుకాణం నడుపుతున్నాను. ఇక నా నలహా సంగతం టావా? నువ్వు నన్నేం నలహా అడగలేదు. అడక్కుండా నేను నీకు నలహా ఇచ్చాను కాబట్టి, నువ్వు నా నుంచి ఇంకా ఇంకా వ్యాపార రహస్యాలు తెలుసుకుని రాణించ వచ్చు," అన్నాడు.

■ విధంగా రంగయ్య వ్యాపారంలో ప్రయోజకుడై, ఏడాది గడిచాక తల్లిదండ్రుల వద్దకు వెళ్ళి జరిగిందంతా చెప్పి వారిని సంతోష పెట్టాడు.

తర్వాత వల్లిని పెళ్ళి చేసుకుని మేనమామ నూసంతోషపెట్టి, తనూ సుఖంగా జీవించాడు.

భువనసుందరి 6

[తమ్మిదేళ్లపాటు బ్రోయ నగరంపై గ్రీకుల ముట్టడి సాగిందిగాని. చెప్పుకోదగిన యుద్ధం మటుకు జరగలేదు. ఇంతలో గ్రీకులలో అగ్రవీరుడైన వజ్రకాయుడు బ్రోయ నగరపు రాజు కుమార్తెను, ప్రమోదినిని చూసి, ప్రేమించాడు. గ్రీకువక్తాన్ని విడనాడినట్లయితే అతనికి ప్రమోదిని లభించేటట్లు కనబడింది. వజ్రకాయుడు ఏదో నెవంమీద రారాజుతో తగాదా పెట్టుకుని యుద్ధరంగాన్ని విడిచిపెట్టి వెళ్లాడు. వెంటనే బ్రోజనులు విజృంభించి, అమితోత్సాహంతో గ్రీకుబలాలను భంగపరిచి, వారి నౌకలలో ఒకదానికి చిచ్చు పెట్టారు. అప్పుడు—]

చంద్రప్రభుడి నావ మందుతూండటం కంట పడగానే వజ్రకాయుడి రక్తం ఉడికిపోయింది. గ్రీకు వక్తాన తాను గాని తన బలాలు గాని ఇంక యుద్ధం చెయ్యబోవటం లేదన్న ప్రతిజ్ఞను అతను కొంతవరకు ఉపసంహరించుకుని, గ్రీకులకు సహాయంగా తన బలాలను అప్పటికప్పుడే పంపాడు.

ఈలోపుగా పిత్తుకీర్తి అనే గ్రీకుయోధుడు విజృంభించే బ్రోజను బలాలలో పెద్ద కల

వరం కలిగించాడు. మండిపోతున్న గ్రీకు నౌకను చుట్టుముట్టిన బ్రోజను సైనికుల మధ్యకు అతనొక శూలాన్ని బలంగా విసిరాడు. ఒక వీరుడికి తగిలి అతను కూలిపోయాడు. ఇది చూసి బ్రోజనులు వజ్రకాయుడి పనేననీ, అతను యుద్ధరంగానికి తిరిగి వచ్చాడనీ అనుకున్నారు. వజ్రకాయుడంటే బ్రోజనులకు సింహస్వప్నం; అందుచేత వారు కంగారుపడి చెల్లాచెదరై పారిపోసాగారు. బ్రోజనులకు

దైర్యం చెప్పి నిలపగల యోధుడెవడూ లేక పోయాడు. దురదృష్టవశాత్తూ వీరసింహుడు భూధవుడిచేత గాయపడి అంతకు పూర్వమే యుద్ధరంగాన్ని విడిచి బ్రోయేనగరానికి తిరిగి వెళ్లిపోయాడు.

బ్రోజనులను ఈ విధంగా కలవరపరచిన పితృకీర్తి చంద్రప్రభుడి నావతాలూకు మంటలను ఆర్పి, పారిపోతున్న బ్రోజనులను తరమ సాగాడు. అతను వజ్రకాయుడి కవచం ధరించి ఉండటం మూలాన బ్రోజనులు అతన్ని చూసి వజ్రకాయుడనే భ్రమపడ్డారు.

ఎలాగైనా ఆ రోజు బ్రోయేనగరాన్ని వశ పరచుకోవాలని పితృకీర్తి తీర్మానించుకున్నాడు. నగరం చుట్టూ ఉన్న కోటగోడలను ఎగబాక

టానికి అతను మూడుసార్లు విశ్వప్రయత్నం చేశాడు. కాని బ్రోజనులు ఈ ప్రయత్నాలను సాగనివ్వలేదు.

చీకటి పడినదాకా యుద్ధం సాగుతూనే ఉన్నది. మసకచీకటిలో పితృకీర్తి వెన్నులో ఎవరో పొడిచారు. అతని శిరస్త్రాణం పడిపోయింది, అతని చేతిలో ఉన్న శూలం విరిగి పోయింది, అతను అసహాయ స్థితిలో ఉండి పోయాడు. ఇది గమనించి మరొక బ్రోజను వీరుడు అతన్ని ఇంకొక పోటు పొడిచాడు. పితృకీర్తి బాగా దెబ్బతిని, నిరాయుధుడై, తూలుతూ యుద్ధరంగం నుంచి వెళ్లిపోతూండగా, వీరసింహుడు యుద్ధరంగానికి తిరిగి వచ్చి పితృకీర్తిని ఒకే వేటుతో చంపేశాడు. తరవాత అతను పితృకీర్తి ధరించిన కవచాన్ని ఒలిచి తీసుకున్నాడు.

సరిగా ఈ సమయానికి, ప్రతాపుడూ, భూధవుడూ అక్కడికి వచ్చి పితృకీర్తి శవం బ్రోజనుల వశం కాకుండా, బాగా చీకటి పడేవరకూ కాపాడి, తరవాత దాన్ని తమ నౌకలవద్దకు చేర్చారు.

పితృకీర్తి మరణ వార్త విని వజ్రకాయుడు మట్టిలో పొర్లాడి అడదాని లాగా శోకాలు పెట్టాడు. అతని తల్లి అయిన తటిని అతని కోసం సరికొత్త కవచం ఒకటి అప్పటికప్పుడు తయారుచేయించి, అతని శిబిరానికి తెచ్చి ఇచ్చింది. వజ్రకాయుడు ■ కవచాన్ని ధరించి రారాజు దగ్గరికి వెళ్లి ఆయనతో రాజీపడ్డాడు.

తరవాత అతను పెత్తనీర్తి చావుకు పగతిర్చుకోవటానికై యుద్ధరంగానికి బయలుదేరాడు.

అసలే ఆగ్రహవేశంలో ఉన్న వజ్రకాయుడు ప్రళయరుద్రుడిలాగా యుద్ధరంగానికి వచ్చేసరికి ట్రోజనులు అతని ధాటికి నిలవలేక చెడిరి పరిగెత్తసాగారు. వజ్రకాయుడు వారిని స్కమందర్ నది కేసి తరిమాడు. అక్కడ ట్రోజను బలాలను రెండు కక్షలుగా చీలదీసి చిత్రవధ చేశాడు. ఆ యుద్ధంలో ఎలాగో చావు తప్పించుకుని ట్రోయనగరం చేరినవారు బెదిరిన లేళ్లలాగా కనిపించారు.

గ్రీకు వీరులందరిలోనీ అగ్రగణ్యుడు వజ్రకాయుడు, ట్రోజనులలో అగ్రగణ్యుడు వీరసింహుడు. కాని వీరిద్దరూ ఇంతవరకు యుద్ధానికి తలపడలేదు, ఇప్పుడు తలపడ్డారు. వారి మధ్య జరిగే పోరు ఎలా పరిణమిస్తుందో, చూడటానికి ఉభయపక్షాల వారూ యుద్ధం నిలిపేశారు.

ఆరంభంలో వీరసింహుడు వజ్రకాయుణ్ణి ఎదిరించటానికి బదులు అతనినుంచి పారిపోసాగాడు. వజ్రకాయుడు అతని వెంటబడి తరమసాగాడు. ఇలా పారిపోవటంలో వీరసింహుడి ఉద్దేశమేమంటే, వజ్రకాయుడు చాలా కాలంగా యుద్ధానికి ఎడంగా ఉన్నందుచేత యుద్ధం చేసే అలవాటు తప్పివుంటుందనీ, తనవెంట పరిగెత్తిస్తే వజ్రకాయుడు త్వరలోనే అలిసిపోయి, ఆ తరవాత తన చేతిలో నులువుగా ఓడిపోతాడనీనూ!

కాని వీరసింహుడి అంచనా తప్పింది. అతను ట్రోయ గోడల చుట్టూ మూడుసార్లు పరిగెత్తించినప్పటికీ వజ్రకాయుడికి కొంచెం మైనా అలసట రాలేదు. చివరకు వీరసింహుడు పరిగెత్తటం మానేసి, ఎదురుతిరిగి నిలబడ్డాడు. వజ్రకాయుడు అతని మీదికి వస్తూనే అతన్ని గుండెలు దూసుకుపోయేటట్టు గట్టిగా పొడిచాడు. వీరసింహుడు కిందపడి ప్రాణాలు విడవబోతూ, తన శరీరాన్ని తనవారికి వప్పగించమని వజ్రకాయుణ్ణి వేడుకున్నాడు.

కాని వజ్రకాయుడు వీరసింహుడి తుది కోరికను లక్ష్యపెట్టలేదు. అతను వీరసింహుడి కవచాన్ని ఒలిచి తీసుకుని, వీరసింహుడి

కాళ్ళను తాళ్లతో తన రథానికి కట్టి, ఆ రథాన్ని తమ నౌకలకేసి తోలుకు వెళ్ళాడు. వీరసింహుడి శవం మట్టిలో కొట్టుకుంటూ రథం వెంట వెళ్లింది.

ఈ విధంగా తన పగ తీరాక వజ్రకాయుడు పితృకీర్తికి అంత్యక్రియలు చేసి, అతని సమాధి వద్ద గుర్రాలనూ, పితృకీర్తి వెంట ఉండిన తొమ్మిది వేటకుక్కలలో రెండింటినీ, పన్నెండు మంది బ్రోజను యుద్ధ ఖైదీలనూ బలి ఇచ్చాడు. ఈ విధంగా బలి అయిన బ్రోజను లలో వర్ణనుడి కుమారులు చాలామంది ఉన్నారు. వీరసింహుడి శవాన్ని పితృకీర్తి వేట కుక్కలకు వేయాలని కూడా వజ్రకాయుడు ఆలోచించాడు గాని, మళ్ళీ ఆ ప్రయత్నం మానుకున్నాడు.

పితృకీర్తి అంత్యక్రియల సందర్భంలో పొదీవందాలు జరిగాయి. రథాల పొదీలో దేవమయుడు నెగ్గాడు. మల్లయుద్ధంలో రూపధరుడూ, భూధవుడూ సమ ఉజ్జీలుగా నిర్ణయించబడ్డారు.

ఇంత జరిగినా వజ్రకాయుడి పగపూర్తిగా చల్లారలేదు. అతను రోజూ తెల్లవారుజామునే లేచి వీరసింహుడి కళేబరాన్ని పితృకీర్తి సమాధి చుట్టూ మూడుసార్లు ఈడ్చేవాడు.

ఒకనాటి రాత్రి చీకటి మాటున, బ్రోయ రాజైన వర్ణనుడు గ్రీకు శిబిరానికి వచ్చి, తన కుమారుడి కళేబరాన్ని కొనుక్కునే ఉద్దేశంతో వజ్రకాయుడి గుడారంలోకి ప్రవేశించాడు. వర్ణనుడు వచ్చేసరికి వజ్రకాయుడు గాఢ నిద్రలో ఉన్నాడు. తలుచుకున్నట్టయితే

వర్ణనుడు వజ్రకాయుణ్ణి సులువుగా హత్యచేసి
ఉండవచ్చు. కాని వర్ణనుడు ■ పనిచెయ్యక
ఎంతో ఉదారంగా ప్రవర్తించాడు.

వజ్రకాయుడు నిద్రలేచాక అతనికి వర్ణను
డిక్కి సంప్రదింపులు జరిగాయి. వర్ణనుడు
వజ్రకాయుడికి వీరసింహుడి యెత్తు బంగారం
ఇచ్చి అతని కళేబరాన్ని తీసుకునేటట్లు
నిర్ణయం జరిగింది. దీనికి ఉభయపక్షాలూ
అమోదించిన మీదట, గ్రీకులు బ్రోయ
కోట గోడల వెలుపల ఒక కాటా అమర్చారు.
ఒకవైపున వీరసింహుడి కళేబరాన్ని పెట్టి
రెండో వైపున బంగారం తెచ్చి వెయ్యమన్నారు.

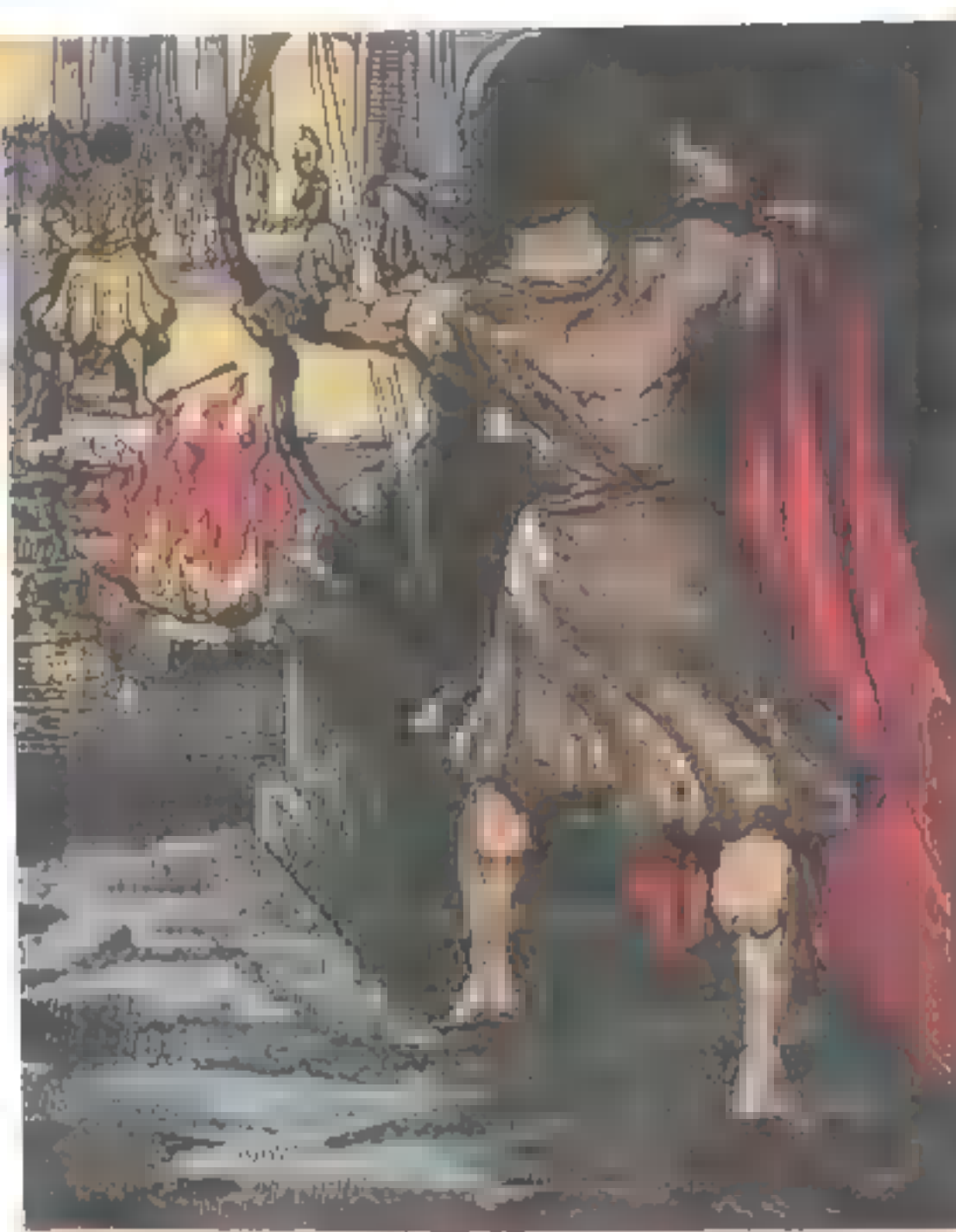
బ్రోజనులు వర్ణనుడి ధనాగారంలో ఉన్న
బంగారపు అచ్చులనూ, నగలనూ ఉడ్చి
తెచ్చి కాటాలో వేశారు. కాని వీరసింహుడి

శరీరమే కొద్దిగా మొగ్గుచూపింది. అప్పుడు
వర్ణనుడి కుమార్తె ప్రమోదిని తన చేతి కంక
ణాలను ఉడ్చి కాటాలో వేసింది.

వజ్రకాయుడు అదివరకే ప్రమోదినిని
అపారంగా ప్రేమించి ఉన్నాడు. అతనిప్పుడు
అమె చేసినపని చూసి, వర్ణనుడి కేసి తిరిగి,
“నాకు మీ బంగారం ఏమీ వద్దు. ప్రమోదినిని
నాకిచ్చి పెళ్లిచేసి, భువనసుందరిని ప్రకాశుడి
వరం చెయ్యండి; మనం యుద్ధం మాని
నంధి చేసుకునేటట్లు నేను చూస్తాను!”
అన్నాడు.

“కావలిపై ప్రమోదినిని నువ్వు పెళ్ళాడు.
కాని భువనసుందరిని మీకు వప్పగించము.
ఇష్టమైతే అప్రకారం నంధి ఏర్పాటు చెయ్యి!”
అన్నాడు వర్ణనుడు.

“ప్రయత్నించి చూస్తాను!” అన్నాడు వజ్రకాయుడు.

వర్షనుడు వీరసంహుడి కళేబరాన్ని తీసుకుపోయి యథావిధిగా అంత్యక్రియలు జరిపాడు. ■ సమయంలో బ్రోజనుల రోదన ధ్వని మిన్నుముట్టింది. వీరసంహుడి మరణం వారందరినీ చాలా కలత పెట్టింది.

వజ్రకాయుడు ప్రమోదినిని పెళ్ళాడి యుద్ధాన్ని విరమించే ప్రయత్నానికి పూనుకోవటంలో తన చావును తానే కోరి తెచ్చుకున్నాడు. ఎలాగైనా యుద్ధం నిలిచి పోతుందనే ఉద్దేశంతో ప్రమోదిని ఈ ఏర్పాటుకు ఒప్పుకున్నదేగాని, ఆమె వజ్రకాయుణ్ణి మాత్రం క్షమించలేదు; ఎందుకంటే, అతను తన అన్న

అయిన ఇలియుణ్ణి క్రూరంగా హత్యచేసి ఉన్నాడు.

ప్రమోదిని వజ్రకాయుడిపై ప్రేమ ఉన్నట్టు నటిస్తూ అతని ప్రాణ రహస్యం తెలుసుకున్నది. ఆమెపై ప్రేమకొద్దీ వజ్రకాయుడు తన కుడికాలి మడమలో చావు ఉన్న సంగతి చెప్పేశాడు. అతని తల్లి అతనిని బాల్యంలో, ■ మడమ పట్టుకునే నదిలో ముంచింది.

“నీవు సూర్య ఆలయానికి నిరాయుధుడివై పాదరక్షలు లేకుండా వచ్చినట్లయితే అక్కడ సూర్యభగవానుడికి బలులు ఇచ్చి మన పెళ్ళి ఖరారు చేసుకుందాము!” అని ప్రమోదిని వజ్రకాయుడితో చెప్పింది.

వజ్రకాయుడు ■ ప్రకారమే ఆలయానికి వచ్చాడు. అక్కడ ఆమె వెంట ఆమె అప్త బంధువులు కొందరున్నారు. ఆమె అన్న అయిన అరిభయంకరుడు వజ్రకాయుడిపై ఆపేక్ష ఉన్నట్టు నటిస్తూ అతనిని గట్టిగా ఆలింగనం చేసుకున్నాడు. అదే సమయంలో మోహనుడు విగ్రహం చాటు నుంచి వజ్రకాయుడి కుడికాలి మడమను ఒక విషపు బాణంతో కొట్టాడు. అయినా, వజ్రకాయుడు వెంటనే చావలేదు. ఆలయంలో ఉన్న అగ్ని గుండం నుంచి రెండు కొరవులు చెరొక చేతా తీసుకుని, వాటితో అతను అక్కడి బ్రోజనులను చావమోదాడు. ■ దేబ్బలకు అనేక మంది బ్రోజనులూ, ఆలయంలో ఉండే పనివాళ్ళూ బలి అయ్యారు.

ఈ రోపుగా గ్రీకు శిబిరంలో రూపధరుడు, భూధవుడు మొదలైన యోధులకు వజ్రకాయుడేదో కుట్ర చేస్తున్నట్టు అనుమానం తగిలింది. ప్రమోదినిని పెళ్ళాడి యుద్ధం నిలవటానికి అతను మాట ఇచ్చినట్టు వారెవరూ ఎరగరు. వజ్రకాయుడు సూర్యాలయానికి ఒంటరిగా బయలుదేరి వెళ్ళినట్టు పసికట్టి గ్రీకు యోధులు కుట్ర ఏమిటో తెలుసుకుందామని అక్కడికి వచ్చారు.

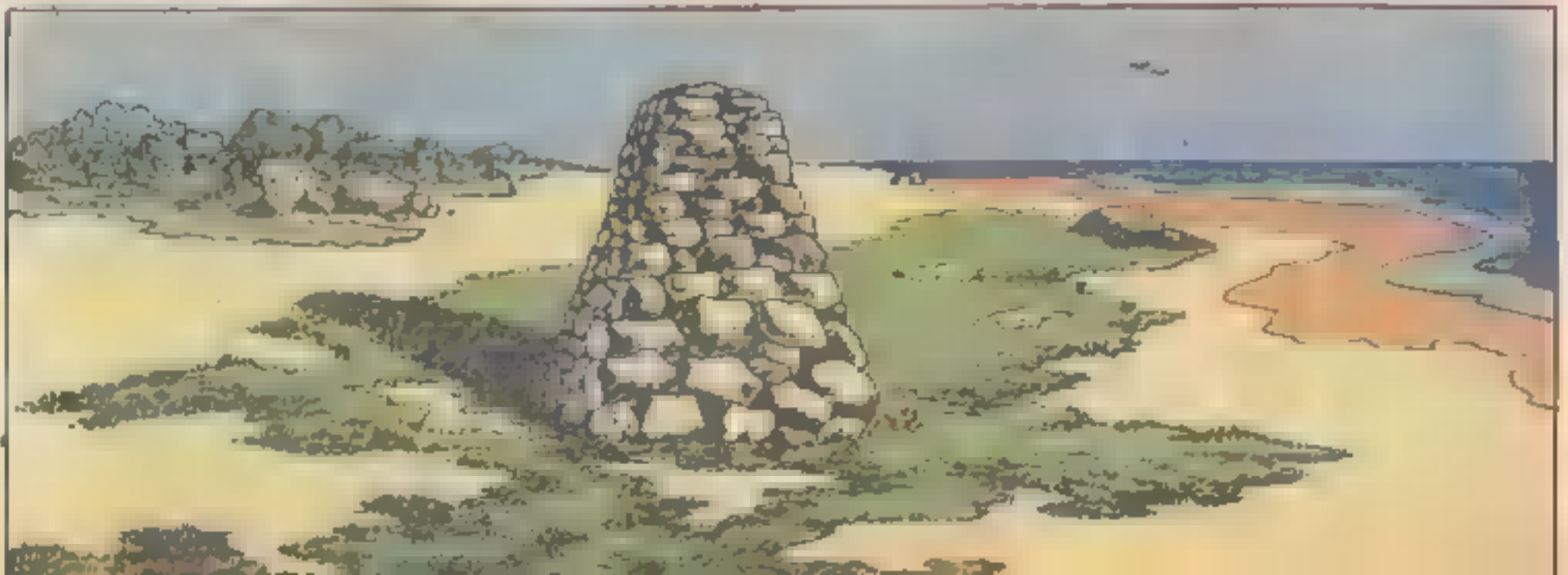
వారు ఆలయద్వారం నుంచి రోపలికి వచ్చే సమయంలో మోహనుడూ, అరిభయం కరుడూ ■ ద్వారంకుందానే బయటికి పోతూ ఎదురయ్యారు: రూపధరుడూ, భూధవుడూ, దేవమయుడూ ఆలయంలోకి వచ్చి కొనప్రాణంతో ఉన్న వజ్రకాయుణ్ణి చూశారు. “ట్రోయ్ నగరం వశమయ్యాక నా సమాధివద్ద ప్రమోదినిని బలి ఇవ్వండి! ఇదే నా తుది కోరిక!” అంటూ వజ్రకాయుడు తన అనుచరుల చేతులలో ప్రాణాలు వదిలాడు.

మహాబలుడైన భూధవుడు వజ్రకాయుడి శరీరాన్ని తన భుజాన వేసుకున్నాడు. ముగ్గురు

యోధులూ ఆలయం వెలుపలికి వచ్చారు. వజ్రకాయుడి శవాన్ని ఏవిధంగానైనా సంపాదించటానికి ట్రోజనులు విశ్వప్రయత్నం చేశారు. కాని గ్రీకువీరులు వారిని తరిమికొట్టి శవాన్ని తమ నౌకల వద్దకు చేర్చారు.

వజ్రకాయుడి తల్లి తటిని దుఃఖానికి అంతులేదు. ఆమెతోబాటు గ్రీకు యోధులందరూ పదిహేడు రోజులపాటు శోకం అనుభవించారు. పద్దెనిమిదో రోజున వజ్రకాయుడి శవాన్ని చితిమీద కాల్చి, అతని అస్త్రకలనూ, పిత్తుకీర్తి అస్త్రకలనూ చేర్చి ఒక బంగారు పాత్రలోనే ఉంచి, ట్రోయ్ నగరానికి, నముద్రానికి మధ్యగా ఒక స్థలంలో సమాధి చేసి, అక్కడ ఒక ఎత్తయిన రాళ్ళ గుట్ట ఏర్పాటు చేశారు. ఈ స్థలానికి సమీపంలోనే ఉన్న గ్రామానికి వజ్రకాయుడి పేరు పెట్టి, ■ గ్రామంలో అతని పేర ఒక ఆలయం కట్టి, అందులో అతని శిలావిగ్రహాన్ని కూడా స్థాపించారు. చెవులకు స్త్రీలు ధరించే పొగులు గల ఈ విగ్రహం ఇప్పటికీ ■ ఆలయంలో ఉన్నది.

— (ఇంకావుంది)

నగల వ్యాపారి

హేలాపురి నివాసి నాగభూషణం, తన కుమార్తె వివాహం అదే నగరానికి చెందిన గుణశేఖరుడనే అతడితో జరిపించాడు. ■ వివాహ సమయంలో తీర్థయాత్రలో వున్న ఆయన స్నేహితుడు విశ్వ నాథుడు ఆయన్ని చూడడానికి వచ్చాడు.

“అమ్మాయివివాహానికిరాలేకపోయాను. అల్లుడేం చేస్తుంటాడు?” ■ విశ్వనాథుడు అడిగాడు.

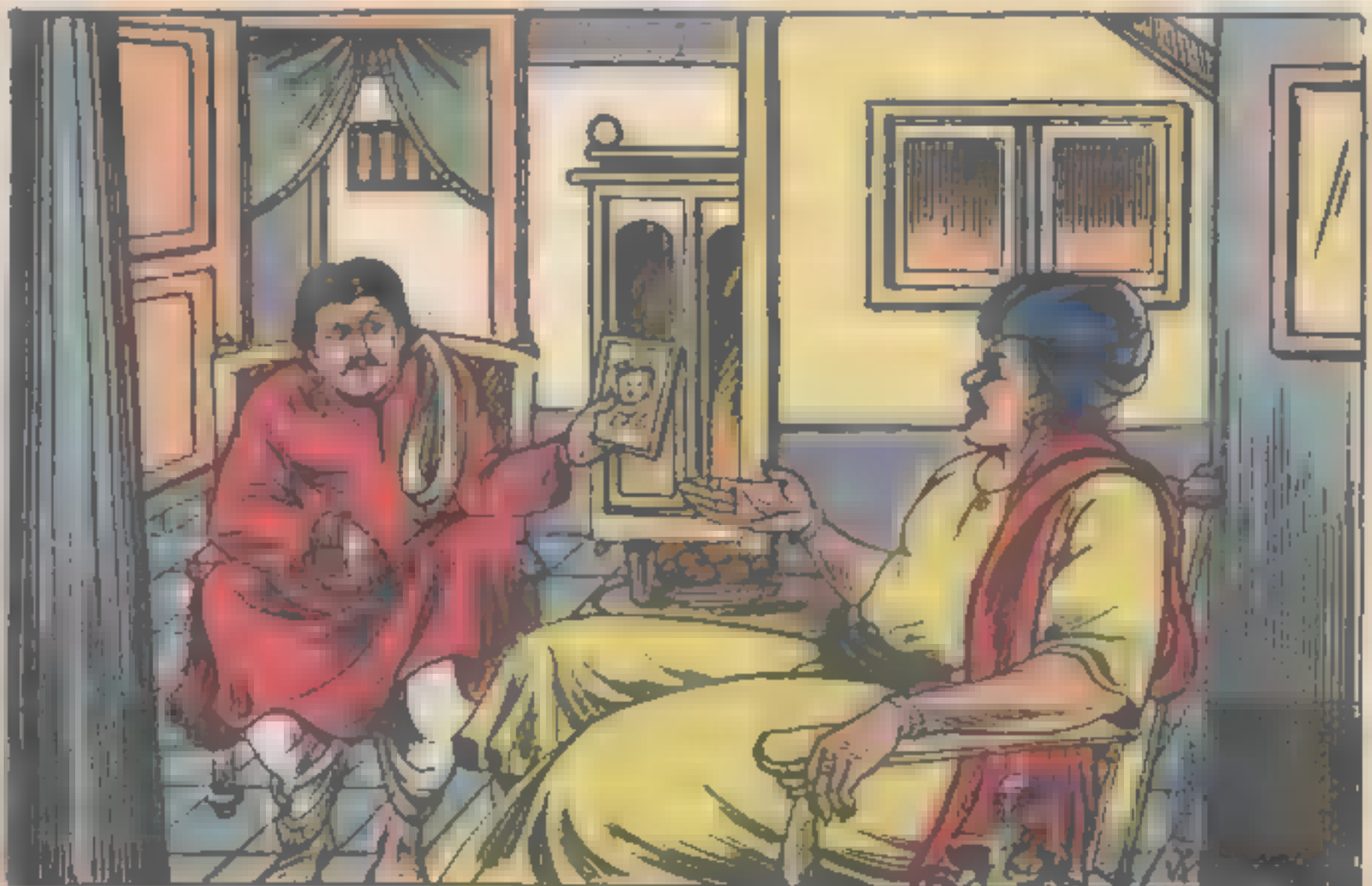
“బంగారు నగలు అమ్ముతుంటాడు,” అన్నాడు నాగభూషణం విచారంగా.

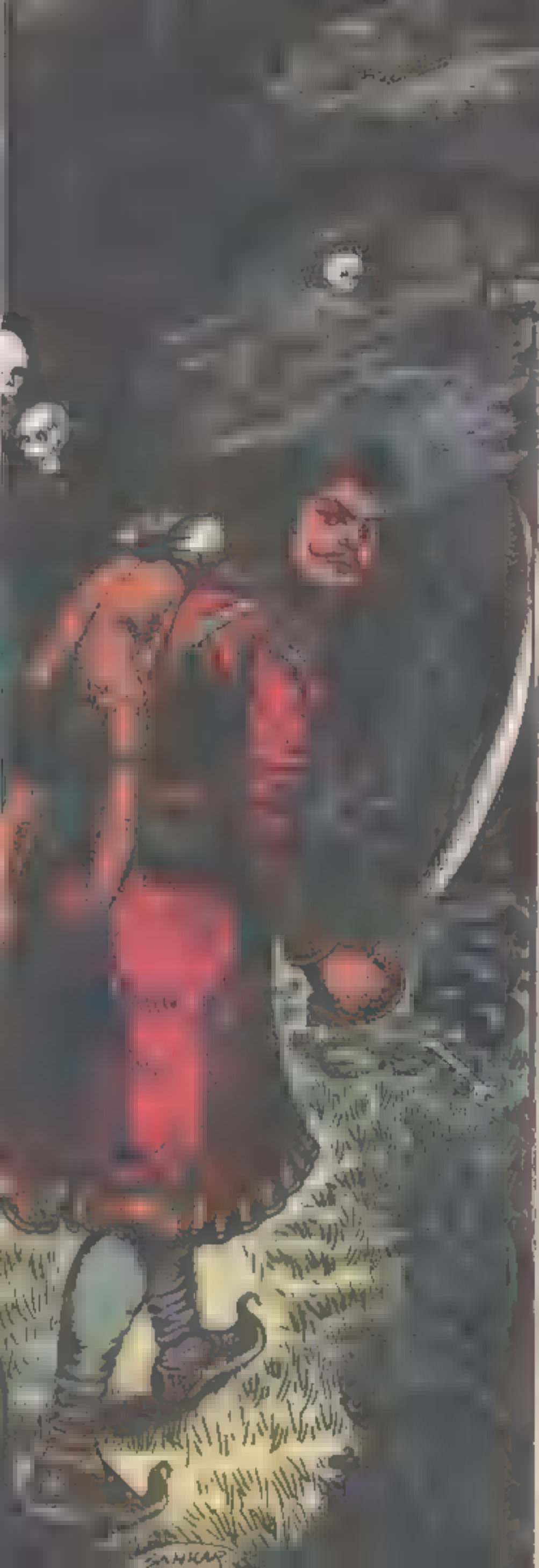
“ఓహో, బంగారు నగల వ్యాపారం అన్నమాట! ■ మాట చెప్పేందుకంత విచారపడతావెందుకు?” అంటూ విశ్వనాథుడు ఆశ్చర్యపోయాడు.

■ తర్వాత కొంతసేపు పిచ్చాపాటి మాట్లాడుకున్నాక, విశ్వనాథుడు కోరిన మీదట అల్లుడి చిత్ర పటం చూపించాడు నాగభూషణం.

■ సాయంత్రం విశ్వనాథుడు, తానెరిగిన కోదండయ్య అనే అతడి నగల దుకాణంలో ఉండగా, ఒక యువకుడు వచ్చి, రత్నాలహారాన్నొక దాన్ని అమ్ముజూపాడు. అతణ్ణి చూస్తూనే నాగభూషణం అల్లుడని విశ్వనాథుడు గ్రహించాడు. ఇప్పుడు తను అమ్ముజూపుతున్నది, నాగ భూషణం తన కూతురుకు చేయించిన నగల్లో ఒకటన్నమాట!

తన అల్లుడు బంగారు నగలు అమ్ముతుంటాడని, నాగభూషణం విచారంగా ఎందుకు చెప్పాడో అప్పుడర్థమైంది విశ్వనాథుడికి. — ■ నాగవెంకట అంజనేయులు

రాకుమారి తొందరపాటు

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవం లోని బేతాకుడు, "రాజా, నువ్వు అనితర సాధ్యమైన పట్టుదలతో, పూనిన కార్యాన్ని ఫలింప చేసుకోవాలని, ఇంత అర్థరాత్రివేళ భీతికొలిపే శ్మశానంలో ఇక్కట్ల పాలవుతూండడం ఎవరికైనా ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది. కాని, ఇన్ని శ్రమలకోర్చి నువ్వు కార్యసాఫల్యం పొందాక, దానితో తృప్తి చెంది వుండగలవా? లేక స్వర్ణపురి రాకుమారిలా అవివేకంగా, అసందర్భంగా సాధించిన దాన్ని చేజేతులా జారవిడుచుకుంటావా, అన్న అనుమానం కలుగుతున్నది. ఎందుకంటే -- కొన్నికొన్ని కార్యాలను సాధించడానికి కష్టసహిష్ణుతా, పట్టుదలా వుంటే సరిపోతుంది. అయితే, ఫలితాన్ని అనుభవించడానికి వివేకం, లోకజ్ఞతా అవసరం అవు

బేతాళ కథలు

శైవాలయం, మన రాజధానికి అతి సమీపంలో వుండడం మన అదృష్టం. నా పర్యవేక్షణలో అక్కడ నాలుగైదు మాసాల్లో శివుడికి అద్భుతమైన ఆలయాన్ని పునర్నిర్మిస్తాను,” అన్నది అమితానందంగా.

శూరవర్మ తన అంగీకారం తెలిపాడు. మంచి ముహూర్తాన శివాలయపునరుద్ధరణ కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. సులక్షణ రోజులో చాలాభాగం పనివాళ్ళకూ, శిల్పులకూ సూచన లిస్తూ, ■ కొండ వద్దనే గడిపేది.

ఒకరోజు మధ్యాహ్నం విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న ఆమెకు, అతి మనోహరమైన మురళి గానం దూరం నుంచి వినవచ్చింది. అందరూ ఎవరి పనుల్లో వాళ్ళున్నారు. ఆమె గానం వస్తున్న దిశగా వెళ్ళింది. ఒకచోట పచ్చిక మైదానంలో కొన్ని గొర్రెలు మేస్తున్నవి. పాతికేళ్ళ యువకుడొకడు ఒక చెట్టు కింద కళ్ళు మూసుకు కూర్చుని తన్మయత్వంతో మురళిని వాయిస్తున్నాడు. అతడి అందం చూసి సులక్షణ అమితాశ్చర్యం చెందింది.

పాట పూర్తి చేసి కళ్ళు తెరిచిన యువకుడు, ఎదురుగా నిలబడి వున్న సులక్షణను చూసి ఉలిక్కి పడ్డాడు. ఆమె చిన్నగా నవ్వి, “నేను రాకుమారి సులక్షణను. నీ మురళి పాటను మెచ్చాను. నీ పేరేమిటి?” అని అడిగింది.

“నా పేరు గోవిందస్వామి!” అని ఆయువకుడు, సులక్షణకు నమస్కరించి గొర్రెలను తోలుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

తుంది. ఇందుకు ఉదాహరణగా, స్వర్ణపురి రాకుమారి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు :

పూర్వం ఒకసారి తూర్పు సముద్ర తీరపు కొండ ప్రాంతాల ఎడతెరిపి లేని వర్షపాతంతో పాటు పెను తుఫాను గాలులు చెలరేగినై.

■ సమయంలో కూలిపోయిన కొండ చరియల్లో ఒకచోట, అతి ప్రాచీనమైన శివాలయం ఒకటి బయల్పడింది. ఈవార్త ఆ ప్రాంతాన్ని పాలించే స్వర్ణపురి రాజు శూరవర్మకు తెలియవచ్చింది.

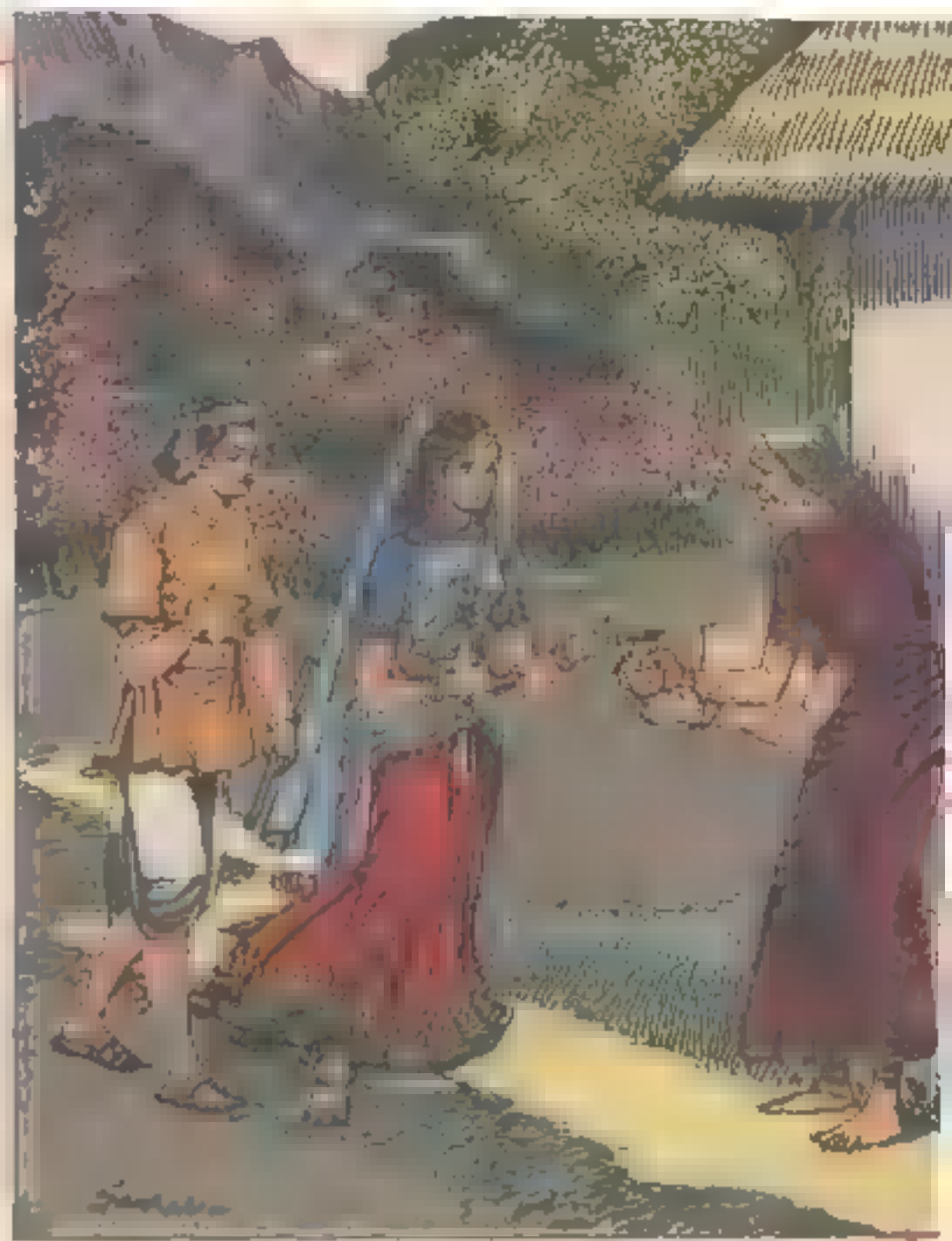
శూరవర్మ కుమార్తె సులక్షణ గొప్ప శివభక్తురాలు. ఆమె, తండ్రితో, “నాన్నగారూ! తుఫాను తాకిడికి బయల్పడిన ■ పురాతన

అది మొదలు సులక్షణ రోజు రహస్యంగా గోవిందస్వామిని కలుసుకుని, మురళి మీద తనకు వచ్చిన పాటలు పాడించుకునేది. గోవిందస్వామి ఆమెకు మురళి వాయింపడం నేర్పేవాడు. ఆమె అతడికి నాగరికపు ప్రవర్తనా, ఎదుటివారితో మాట్లాడవలసిన తీరు నేర్పేది. నెల తిరిగే సరికి ఇద్దరూ చాలా సన్నిహితులయ్యారు.

ఒకనాడు కొద్దిసేపు మురళి వాయింపగానే సులక్షణకు పొలమారి దగ్గు వచ్చింది. అది చూసి గోవిందస్వామి, ఆమెతో, “ఇక్కడికి దగ్గరలోనే చిన్నతనం నుంచి నేనెరిగిన అవ్వ వున్నది. ఆమె గుడిసె వెనక వున్న బావి నీళ్ళు కొబ్బరిబొండాం నీళ్ళలా తియ్యగావుంటాయి,” అని, సులక్షణను కొండ మలుపులో బాట పక్కనేవున్న అవ్వ గుడిసె దగ్గరకు తీసుకు వెళ్ళాడు.

చుట్టూ పచ్చని చెట్లతో, పూలమొక్కలతో పర్ణశాలలా వున్న అవ్వగుడిసె చూసి సులక్షణ ఆశ్చర్యపోయింది. కాళ్ళ నవ్వుడి విని గుడిసె లోంచి బయటికి వచ్చిన అవ్వ, సులక్షణను చూసి, “ఎవరమ్మా నువ్వు? ఏమనుకోకు. మా గోవిందు అందానికి దీటైన అందగత్తెను ఇన్నాళ్ళకు చూశాను,” అన్నది బోసినోటితో నవ్వుతూ.

ఇది విన్న సులక్షణకు సిగ్గు ముంచుకు వచ్చింది. గోవిందస్వామి చెప్పగా అవ్వగుడిసె లోకి పోయి, ఒక లోటాలో నీళ్ళు తెచ్చి సుల

క్షణకు ఇచ్చింది. సులక్షణ నీళ్ళు తాగి, అవ్వతో, “నీ గుడిసె ముందు నేనేనాడూ ఎరగని కమ్మని పూలవాసన, అవ్వా! ఇక్కడ నాకెంతో హాయిగా వున్నది,” అన్నది.

“ఇది పొగడ పూల సువాసన!” అంటూ అవ్వ కిందరాలిన పొగడ పూలు ఏరి దండ గుచ్చి, ఎంతో సంతోషంగా సులక్షణ తలలో తురిమింది.

■ తర్వాత గోవిందస్వామి, ఆమెను వెంట బెట్టుకుని కొండ మలుపు దాకా వచ్చి, అక్కడ దిగవిడిచి గొర్రెలను తోలుకుని వెళ్ళిపోయాడు. ఆ రోజే తను పెళ్ళంటూ చేసుకుంటే, గోవింద స్వామినే చేసుకోవాలని సులక్షణ నిర్ణయించు కున్నది.

అరాత్రి ఆమె మందిరంలోకి రాజు శూర వర్మ వచ్చి, “అమ్మా! ఉదయగిరి యువ రాజు మణిదత్తుడు నిన్ను వివాహమాడదలచి నట్టుగా వర్తమానం పంపించాడు. అతడు అన్ని విధాలా తగినవాడో కాదో చూడాలిగదా. అందువల్ల, రెండు రోజుల పాటు మన అతిథిగా గడిపివెళ్ళమని ఆహ్వానం పంపించాను. అతను రేపు సాయంకాలానికి నగరానికి వస్తాడు,” చెప్పాడు.

ఆ సమయంలో, గోవిందస్వామి ప్రస్తావన తండ్రి ముందుతీసుకురావడానికి సులక్షణకు ధైర్యం చాలలేదు.

మర్నాటి మధ్యాహ్నం సులక్షణ, గోవింద స్వామికి సంగతి చెప్పి, “ఆ యువరాజు

మణిదత్తుడికి నేను నచ్చి తిరుతాను. ఒకవేళ తొందరపడి, మానాన్న అతడికి మాట ఇస్తే, ■ తర్వాత దానికి తిరుగుండదు,” అన్నది దిగులుగా.

“అవ్వను సలహాఅడుగుదాంపద!” అన్నాడు గోవిందస్వామి.

ఇద్దరూ అవ్వగుడిసెకు వెళ్ళారు. సులక్షణ, అవ్వకు జరిగింది చెప్పి, “మా నాన్ననా ఇష్టాన్ని కాదనడు. గోవిందస్వామి అన్ని విధాలా మా నాన్నకు నచ్చుతాడనే నమ్మకం నాకున్నది. అయితే, గోవిందస్వామిని మా నాన్న దగ్గరకు తీసుకువెళ్ళే ధైర్యం నాకు లేదు,” అన్నది.

అవ్వ కొంచెంసేపు ఆలోచించి, “ఇందులో మనం భయపడవలసిందీ, మతులు చెడ గొట్టుకోవలసిందీ ఏమీ లేదు. గోవిందస్వామి, గోవిందస్వామిగా కాక, యువరాజు మణిదత్తుడుగా వెళ్ళి మీ నాన్నను కలుసు కుంటాడు. గోవిందుడు మీ నాన్నకు నచ్చుతాడనే నమ్మకంనీకున్నది కదా! ఇకనేం, కథ సుఖాంతం,” అన్నది.

ఉదయగిరి యువరాజు నగరం చేరా లంటే, కొండ వారగా పున్న మార్గం తప్ప మరొక మార్గం లేదు అతను తన గుడిసె ముందుకు రాగానే ఏం చేయాలో, గోవింద స్వామికి వివరించింది అవ్వ.

అనుకున్నట్టుగానే, సాయంత్రానికి తెల్లని అశ్వం మీద రాచదుస్తుల్లో మణిదత్తుడు ఆ ప్రాంతానికి వచ్చాడు.

అవ్వ అతడికి ఎదురుపోయి, “నాయనా, నాగన్నా! నా మాటవిను. భోజనం చేసేవెళ్ళు,” అంటూ గుర్రానికి అడ్డుగా విలబడి దుఃఖం నటించింది.

ఇది విని మణిదత్తుడు చాలా అశ్చర్య పోతూ, “అవ్వా! నేను నువ్వనుకునే నాగన్నను కాదు! ఉదయగిరి యువరాజు మణి దత్తుణ్ణి!” అంటూ గుర్రంమీది నుంచి కిందికి దిగాడు.

అక్కడే వున్న గోవిందస్వామి, మణిదత్తుణ్ణి పక్కకు తీసుకుపోయి, “అయ్యా! ఈ అవ్వ ఒక్కగానొక్క మనవడు నాగన్న. వాడు రాజు గారి పైనికుడు. ఎన్నో ఏళ్ళ నాడు పొరుగు రాజు ఈ రాజ్యం మీద దండెత్తాడు. రాజాజ్ఞగా దండారా వింటూనే-భోజనం చేస్తున్న నాగన్న,

అవ్వ ఎంత బతిమాలినా వినకుండా, గోడకు వేళ్ళాడుతున్న కత్తి తీసుకుని బయటికి పరి గెత్తాడు. అప్పుడు జరిగిన యుద్ధంలో వాడు మరణించాడు. అవ్వకు మతి చలించింది. మీలో నాగన్న పోలికలుండి వుండాలి! ఈపూట అవ్వ వద్దించగా భోజనం చేస్తే, ఈ ముసలి తనంలో ఆమెకు ఎంతో తృప్తి కలిగించిన వారవుతారు,” అని ఒక కట్టుకథ కల్పించి చెప్పాడు.

జాలీ, దయాగుణం గల మణిదత్తుడు వెంటనే అవ్వ భుజం మీద చెయ్యివేసి, “అవ్వా! నన్నాకలి దహించేస్తున్నది. అన్నం పెట్టు,” అన్నాడు.

అవ్వ వెంటనే అతడికి అన్నం, కూరలూ వద్దించింది. మణిదత్తుడు ఇష్టం లేకపోయినా

అకట్టుకున్నది. ఆయన, కుమార్తెతో, “నువ్వు అదృష్టవంతురాలివి, తల్లీ! నీ కాబోయే భర్త అచ్చు మన్మథుడిలావున్నాడు,” అంటూ, అమె తల నిమిరాడు.

సులక్షణ పరమానంద భరితురాలైంది. మర్నాడు సాయంత్రం నదిలో నౌకావిహారానికి ఏర్పాట్లు చేశాడు శూరవర్మ.

విహారానికి బయలుదేరే ముందు ఒక పరిచారిక సులక్షణ మందిరంలోకి వచ్చి, “అమ్మా! మీకోసం ఎవరో ముసలిది పొగడ పూలదండ తెచ్చింది. దాన్ని స్వయంగా తనే మీకివ్వాలని పట్టుబడుతున్నది,” అనిచెప్పింది.

పొగడదండ పేరు వింటూనే, ■ వచ్చిన దెవరో గ్రహించిన సులక్షణ, పరిచారికతో ■ ముసలిదాన్ని తోవలికి పంపించమన్నది. అవ్వ వస్తూనే, “రాకుమారి! ఆ యువరాజుకు ఒళ్ళు కాలిపోయే జ్వరం వచ్చింది. విరుగుడు మందుఇచ్చినా స్పృహరాలేదు. నువ్వు ఆస్థాన వైద్యుడిని తీసుకుని వెంటనేరావాలి,” అన్నది ఆందోళనగా.

అవ్వను పంపేసి, సులక్షణ ఉద్యానవనం లోతిరుగుతున్న గోవిందస్వామిని కలుసుకుని, జరిగింది చెప్పి, “నేను నౌకావిహారానికి రాను. వైద్యుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని అవ్వ ఇంటికి వెళు తున్నాను,” అని చెప్పింది.

“ఆ యువరాజుకు తీవ్రజ్వరం, స్పృహ లేదంటూ నువ్వు గొడవ పడిపోవడం ఆశ్చర్యంగా వుంది! ఏమైనా, నువ్వు నౌకావిహారా

తృప్తి నటిస్తూ భోజనం ముగించి, దావుల వున్న మంచం మీద కూర్చున్నాడు. అవ్వ అతడికి ఒక రోటాలో వేడిపాలుతెచ్చిఇచ్చింది. ■ పాలు తాగి మణిదత్తుడు క్షణాల మీద నిద్రలోకి జారుకున్నాడు.

అప్పుడు అవ్వ, గోవిందస్వామితో, “ఆ పాలల్లో కొన్ని మూలికల రసం కలిపాను. యువరాజుకు రేపు సాయంకాలానికి గాని స్పృహ రాదు. నువ్వు, ఈయన దుస్తులు ధరించి, అశ్వంమీద రాజభవనానికి వెళ్ళు,” అన్నది.

గోవిందస్వామి, మణిదత్తుడుగా రాజ భవనంలో ప్రవేశించాడు. అందమైన నిలు వేత్తు గోవిందస్వామిరూపంరాజుశూరవర్మను

నికి రాకపోతే ఏమీ బావుండదు,” అన్నాడు గోవిందస్వామి నిరుత్సాహంగా.

సులక్షణ మౌనంగా అక్కడి నుంచి బయలుదేరి, రాజవైద్యుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని అవ్వ గుడిసెకు వెళ్ళింది.

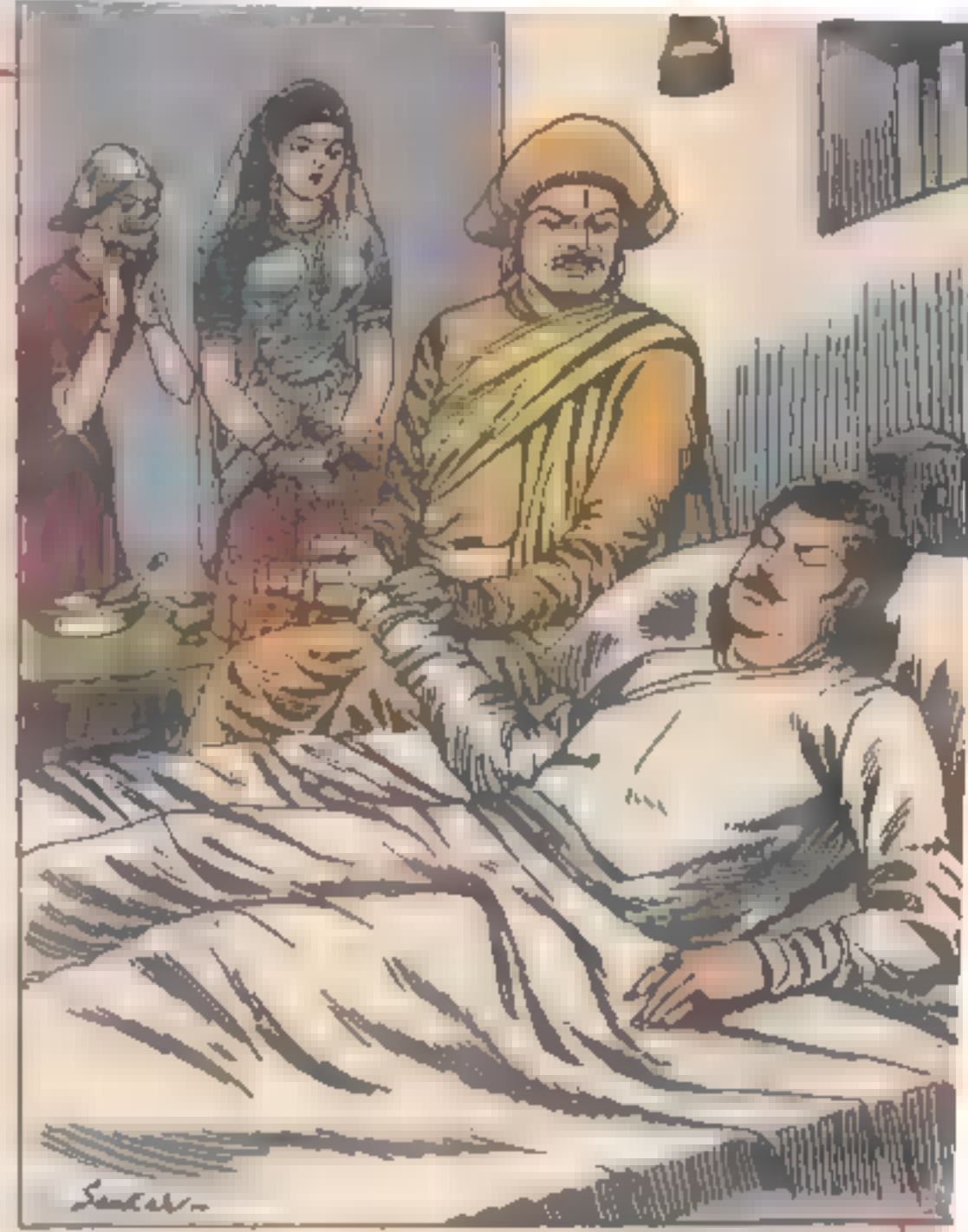
వైద్యుడు స్పృహలేని స్థితిలో వున్న మణిదత్తుడి నుదుటికి ఏవో లేపనాలు పట్టించి, “రోగికి ఒకటి రెండు గంటల్లో స్పృహ వస్తుంది, భయపడవలసిందేమీ లేదు. తర్వాత ఈ రెండుమాత్రలూమింగించమ్మా,” అని సులక్షణకు చెప్పాడు.

తరవాత ఆయన ఈ జరిగినదంతా వింతగానూ, అనుమానాస్పదంగానూ తోచడంతో, సరాసరి రాజు శూరవర్మ దగ్గరకు పోయి సంగతంతా వివరించాడు.

వెంటనే శూరవర్మ కొద్ది పరివారాన్నీ, రాజవైద్యుణ్ణి తీసుకుని అవ్వ గుడిసెకు వచ్చాడు. ఆ సమయంలో మణిదత్తుడు కొంత స్పృహ రావడంతో మెల్లగా ఏదో మాట్లాడుతున్నాడు.

సులక్షణ కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ శ్రద్ధగా వింటున్నది.

శూరవర్మ, ఏమిటిదంతా అన్నట్టు కుమార్తె కేసి చూశాడు. ఆమె, తండ్రి చేయి పట్టుకుని పరివారం నుంచి దూరంగా తీసుకుపోయి, జరిగినదంతా పూస గుచ్చినట్టు చెప్పి, “నా ప్రోద్బలం మీద గోవిందస్వామి యువరాజు వేషంలో మన భవనానికి వచ్చాడు. హఠాత్తుగా

అనారోగ్యంపాలయి యువరాజు ఇక్కడ చిక్కు పడ్డాడు,” అన్నది.

శూరవర్మకు, గోవిందస్వామి అన్నివిధాలా నచ్చి వుండడంతో, ఆయన కుమార్తెపై కోప గించుకోక, “ఇటువంటి తొందరపాటు నిర్ణయాలు అన్నివేళలా సత్ఫలితాలనివ్వవు. ముందు నువ్వు మణిదత్తుడికి క్షమాపణలు చెప్పుకో! నువ్వు గోవిందస్వామిని వివాహమాడేందుకు నాకెలాంటి అభ్యంతరమూ లేదు,” అన్నాడు.

“క్షమించండి, నాన్నగారూ! నా తొలి నిర్ణయం తొందరపాటు వల్ల జరిగిందని గ్రహించాను. నేను మణిదత్తుడికి క్షమాపణ చెప్పుకుంటాను. కాని అది, గోవిందస్వామిని వివాహమాడేందుకు మాత్రం కాదు; మణి

దత్తుణ్ణి వివాహమాడేందుకే! నా కాబోయే భర్త భవిష్యత్తులో ఈ రాజ్యానికి రాజవుతాడు. ప్రజాక్షేమం, రాజ్యరక్షణ అన్నిటికన్న ముఖ్యం కదా!" అన్నది సులక్షణ.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజా, రాకుమారి సులక్షణకు మొదట్లో, తను గోవింద స్వామిని వివాహమాడడం, తనతండ్రికి ఇష్టం కాదేమో అన్న భయం వున్నది. కాని, అతణ్ణి వివాహమాడేందుకు తండ్రి తన పూర్తి ఇష్టాన్ని తెలియబరిచాడు. అయినా, ఆమె గోవింద స్వామిని నిరాకరించి, మణిదత్తుణ్ణి వివాహమాడగోరడం అవివేకంగానూ, అసందర్భంగానూ లేదా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో ఏ తల పగిలి పోతుంది." అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "గోవిందస్వామి స్వయం అలోచనాశక్తి లేనివాడు, పైపెచ్చు స్వార్థపరుడు. ముక్కు ముఖం ఎరగని ఒక ముసలిదాన్ని సంతృప్తి పరిచేందుకు మణిదత్తుడు, తను రాజభవనానికి వెళ్ళడం కూడా వాయిదా వేసుకున్నాడు. దీనిని బట్టి అతడిది

ఎదుటివారి కష్టాలకు చలించే జాలిగుండె అని తెలుస్తున్నది. ఇది ప్రజాపాలకుడైనవాడి కుండవలసిన ప్రధాన లక్షణం. ఇక, గోవింద స్వామి మనస్తత్వం ఇందుకు పూర్తిగా విరుద్ధం. అతడు తను స్వార్థం కొద్దీ అల్లిన కట్టుకథ కారణంగా, మణిదత్తుడు అన్వష్టుడై స్పృహ కోల్పోయిన స్థితిలో వున్నాడని తెలిసి చలించలేదు. పైగా, రాకుమారి సులక్షణను తనతో పాటు నౌకావిహారానికి రావలసిందిగా కోరాడు. అటువంటి స్వార్థపరుడు, దయా జాలీ అంటే ఏమిటో తెలియనివాడు తన భర్త అయి, ఆతర్వాత దేశానికి రాజయితే ప్రజలు ఎన్ని ఇక్కట్లకు గురి అవుతారో సులక్షణ గ్రహించింది. అందుకే, ఆమె గోవిందస్వామిని నిరాకరించి మణిదత్తుణ్ణి వివాహమాడదలచింది. ■ ఎంతో వివేకవంతమైన సందర్భచిత నిర్ణయం." అన్నాడు.

రాజుకు ఈవిధంగా మౌనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో నహ మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. — (కల్పితం)

[ఆధారం : మాచిరాజు కామేశ్వరరావు రచన]

మన దేశపు కోటలు - 2

ధీన్తిలో ఉన్నన్ని కోటలు మన దేశంలో మరే నగరంలోనూ లేవు. పాండవుల రాజధాని ఇంద్రప్రస్థం ఇక్కడే ఉండేదని చెబుతారు. కాని, దానిని నిరూపించడానికి తగిన ఆధారాలు ఇంకా లభించలేదు. అయితే, ఇప్పుడు కుతుబ్‌మీనార్ ఉన్న ప్రాంతంలో అనంగపాలుడనే తోమార ఖిళాత్ సుల్తాన్ సంగంంలో లాల్‌కోటను నిర్మించాడన్న విషయం మాత్రం రూఢిగా చెప్పవచ్చు. తరవాత నాలుగు వందల సంవత్సరాలకు, ఖిల్జీ స్థలంలో పృథ్వీరాజ్ చౌహాన్ మరొక కోటను నిర్మించాడు. పృథ్వీరాజును రాయ్ పిథోరా అని పిలిచేవారు. అందువల్ల ఖిల్జీ కోట కూడా ఘోర రాయ్ పిథోరాగా ప్రసిద్ధి గాంచింది.

లాల్ కోట నుంచి
లాల్ ఖిల్లా వరకు

రచన : మీరా ఉగ్రా
చిత్రాలు : గోతమ్ సేన్

క్రీ.శ. 1303వ సం॥లో అల్లాఉద్దీన్ ఖిల్జీ, కోషక్-ఇ-సిరి అనే సిరికోటను నిర్మించాడు. 1982వ సం॥లో ఇక్కడే ఆసియా క్రీడలు జరిగాయి. ఖిల్జీ వంశానంతరం తుగ్లక్ వంశస్థులు అధికారంలోకి వచ్చారు. మంగోలుల దండయాత్రల నుంచి రక్షణకు మియానుద్దీన్, మహమ్మద్, పిరోజ్ షా అనే ముగ్గురు తుగ్లక్ వంశస్థుల వారసులు విడివిడిగా తుగ్లకాబాద్, అడలాబాద్ (జహాన్ పనాహ్), పిరోజ్ షా కోట్లా

అనే ఖిల్జీ కోటలను నిర్మించారు.
ఈనాడు ఎత్తయిన గోడలూ,
బురుజులూ మాత్రమే వాటి గుర్తులుగా
మిగిలి ఉన్నాయి.

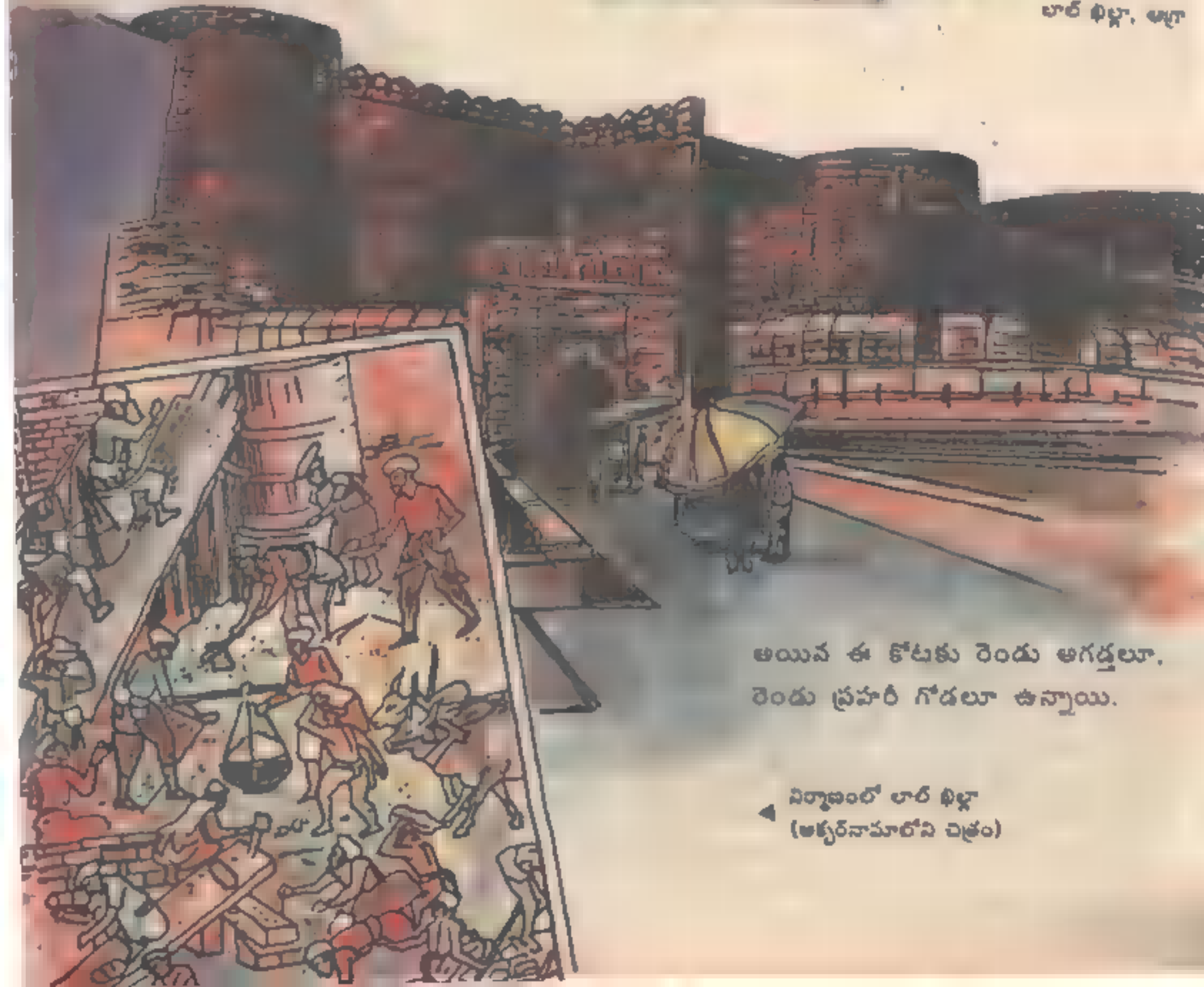
■ తుగ్లకాబాద్

ఈనాడు పురాణా ఖిల్లా అని పిలువబడుతున్న
 కోట నిర్మాణం. రెండవ మొగలు చక్రవర్తి
 అయిన హుమాయూన్ చేత ప్రారంభించబడి,
 షేర్షా సూర్ చేత పూర్తి చేయబడింది.
 అక్బర్ తన రాజధానిని అగ్రాకు మార్చాడు.
 అయిన బాదర్ ఘడ్ అనే కోటను చేపట్టి,
 దానిని మరింత పటిష్ఠం చేశాడు. ఎర్ర
 ఇసుకరాళ్ళతో నిర్మించడం వల్ల దానికి లాల్
 ఖిల్లా (ఎర్రకోట) అనే పేరు వచ్చింది.
 విలక్షణమైనది, చాలా పటిష్ఠమయినది

▲ పురాణా ఖిల్లా

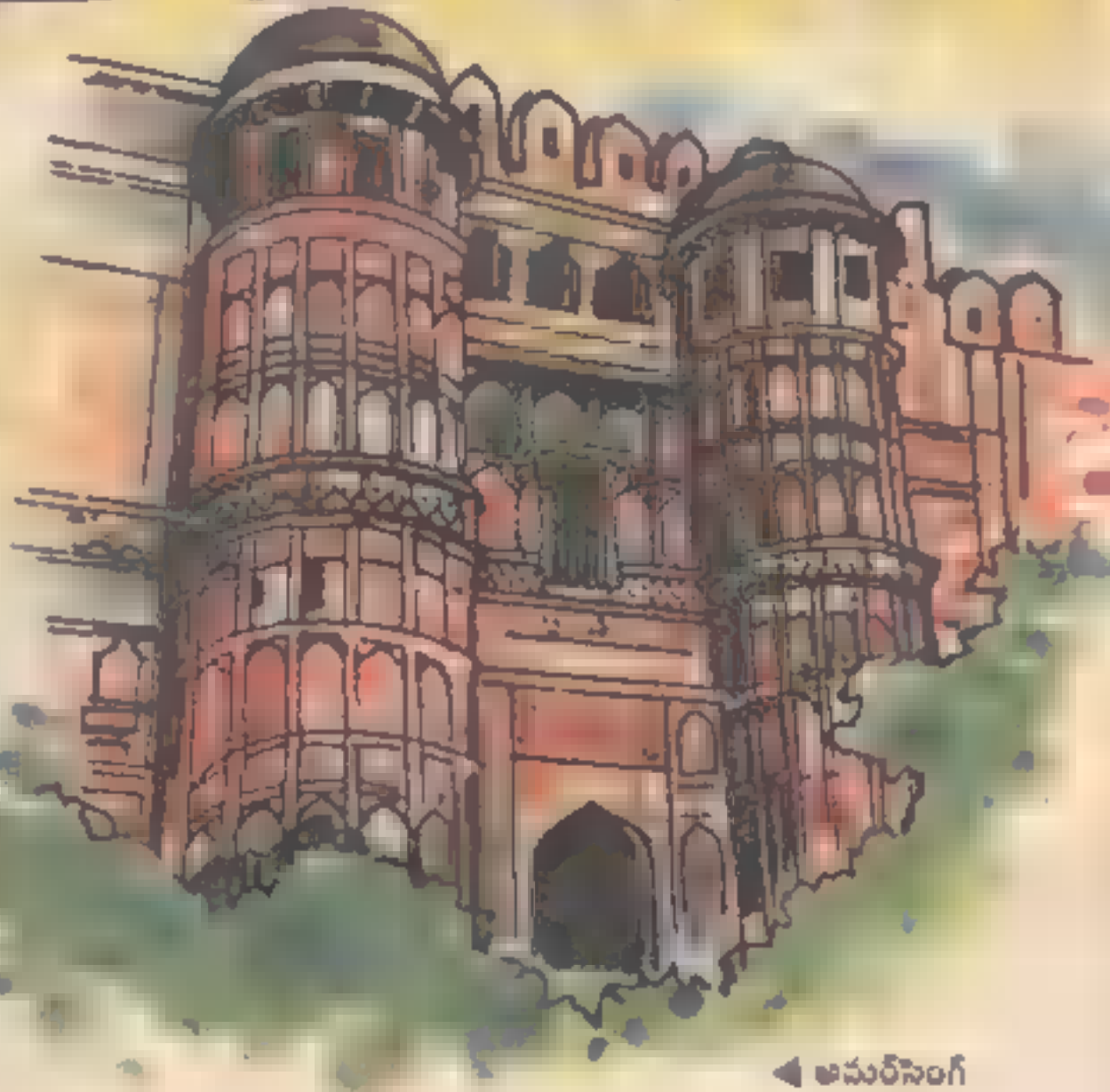
లాల్ ఖిల్లా, అగ్రా

అయిన ఈ కోటకు రెండు అగర్తలూ,
 రెండు ప్రహరీ గోడలూ ఉన్నాయి.

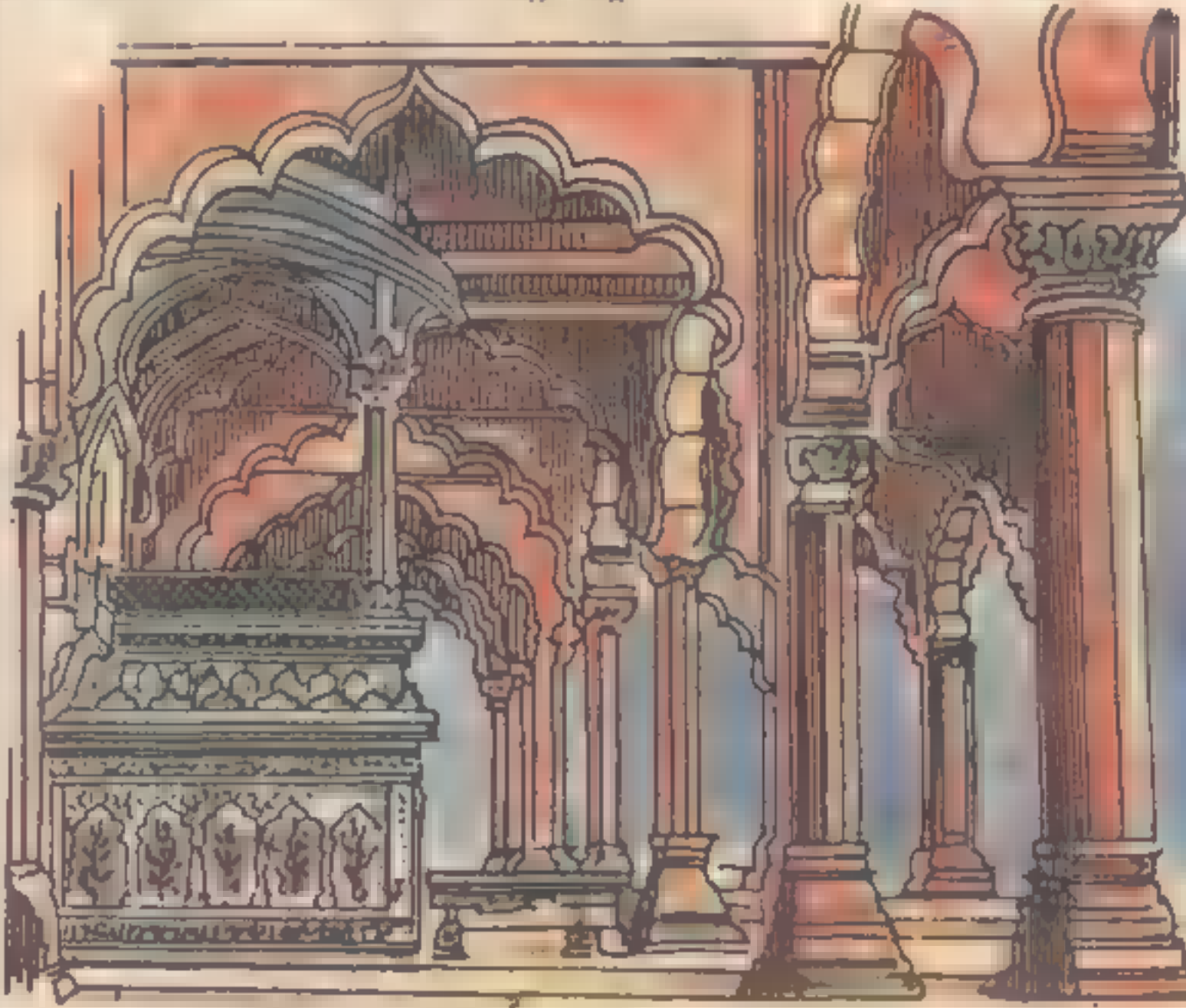
◀ నిర్మాణంలో లాల్ ఖిల్లా
 (అక్బర్నామోని చిత్రం)

అక్బర్ మనమడయిన షాజహాన్ కొలువులోని అమర్సింగ్ రాథోడ్ అనే రాజపుత్ర సేనా నాయకుడు ఈ కోట నుంచి సాహసోపేతంగా తప్పించుకుపోయాడనడానికి ఆధారం ఉన్నది. తనపై తరచూ కుట్ర వస్తుతూన్న సలావత్ ఖాన్ అనే కోశాధికారిని, అమర్సింగ్ రాథోడ్ ఒకసారి ఆగ్రహవేశంతో చంపేశాడు. షాజహాన్ సైనికులు తరమడంతో, అతడు పారిపోతూ, ప్రధాన ద్వారం మూసి ఉండడంతో, గుర్రంతో సహా మెట్ల మీదుగా కోట బురుజుల మీదికి ఎక్కి, 30 అడుగుల ఎత్తయిన గోడపై నుంచి వెలువలికి దూకి తప్పించుకున్నాడు. ఆ కారణం వల్ల, అంతవరకు అక్బర్ దర్వాజాగా వున్న ద్వారం ఆనాటి నుంచి అమర్సింగ్ దర్వాజా అయింది.

◀ అమర్సింగ్ దర్వాజా

▼ ఓవాన్-ఇ-అహ్ (సభామండపం) లాల్ థిల్లా, ధిల్లీ

షాజహాన్ రాజధానిని మళ్ళీ ధిల్లీకి మార్చాడు. షాజహాన్ బాదులో 1639వ సం॥ మే 12వ తేదీ ఒక కోట నిర్మించడం ప్రారంభించాడు. అగ్రా కోటలాగే దీనిని కూడా ఎర్ర ఇసుకరాళ్ళతో నిర్మించడం వల్ల దీనికి లాల్ థిల్లా అని పేరు వచ్చింది. 1648వ సం॥ ఏప్రిల్ 18వ తేదీ షాజహాన్ చక్రవర్తి ఇందులో ప్రప్రథమంగా అత్యంత వైభవంగా కొలువు తీరాడు.

మయూరసింహాసనం మృదువైన పట్టు
జలకారులతో, బంగారు వెండి దారాలతో కప్పబడి
చూపరుల కళ్ళకు మిరమిట్లు కొలిపేలా ఉండేది.
“ఈ భూమి మీద న్వర్లం అంటూ ఉంటే
■ ఇక్కడే! అది ఇక్కడే! ■ ఇక్కడే!” అనే
ఫిరదౌసి మాటలను షాజహాన్ కుమారుడు దారా ముక్
మయూరసింహాసనం మీద బంగారు అక్షరాలతో
చెక్కించాడు.

ఔరంగజేబు అనంతరం వచ్చిన మొగలు
చక్రవర్తులకు ■ న్వర్లం కాస్తా నరకంగా మారింది.
మొగలు సామ్రాజ్య పతనంతో కోట, దండెత్తి ■
నాదిర్ షా, అహమద్ షా అబ్దాలీ మొదలైన వారి
వశమయింది.

1857-58 మధ్య సిపాయిలు. ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీపై తిరుగుబాటు జరిపి, వృద్ధుడయిన బహదూర్ షా
జాఫర్ ను తమ రాజుగా ప్రకటించడంతో రక్తపాతం పరిగింది. తిరుగుబాటు అణచబడింది. ఆ కోటలోనే
బ్రిటిష్ వాళ్ళు బహదూర్ షా స్త్రీల విచారణ జరిపారు. దోషి ■ నిర్ణయించి, నిర్బంధ ప్రవాస జీవితం
శిక్షగా పట్టించి బహదూర్ షాను బర్మాకు తరలించారు.

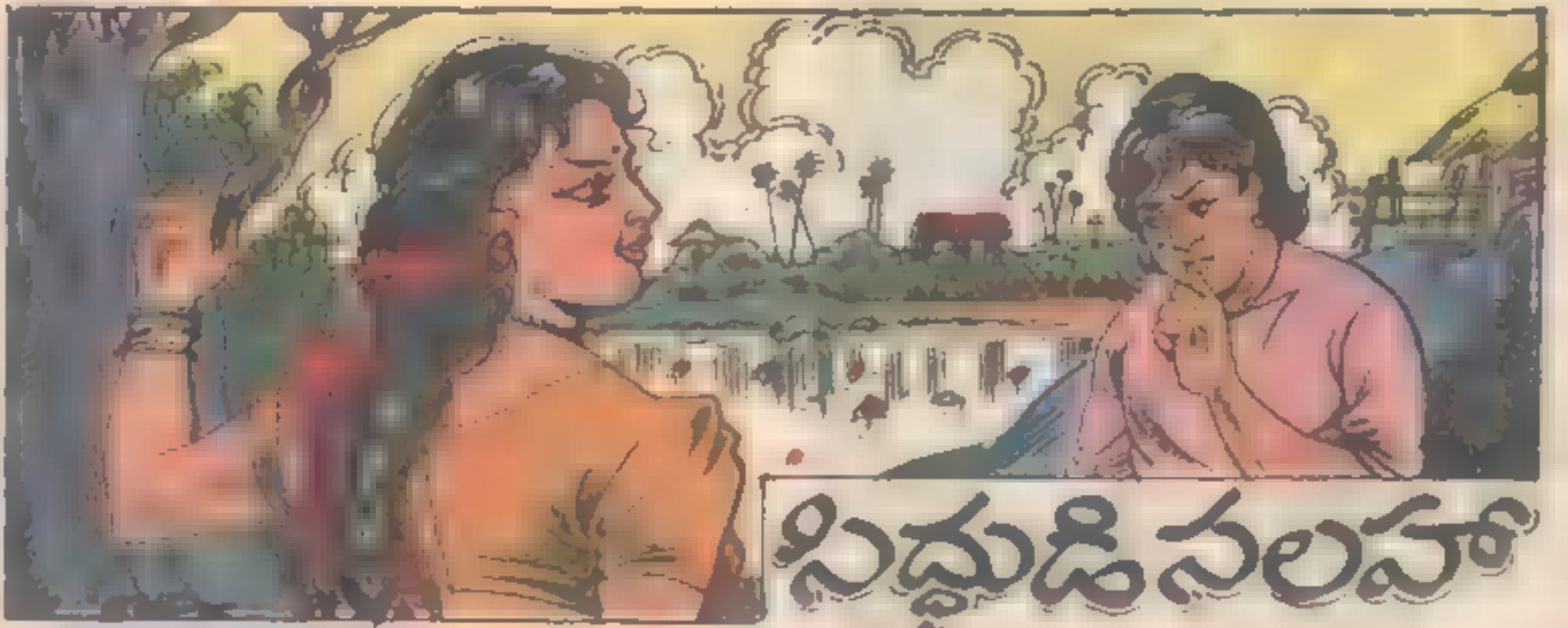
◀ బహదూర్
షా
జాఫర్

1947వ సం॥ ఆగస్టు 15వ తేదీ మన
దేశం స్వతంత్రమయ్యాక, బ్రిటిష్ జెండా
యూనియన్ జాకను దించి, పండిత జనహర్
లాల్ నెహ్రూ మన త్రివర్ణ జాతీయ పతాకాన్ని
ఎర్రకోట మీద ఎగురవేశారు!

చారిత్రక నుంచి లాల్ బిల్లా వరకు సాగిన
చరిత్రలో ఒక అధ్యాయం పూర్తయింది!

◀ లాల్ బిల్లా, 46

సిద్ధుడి నలహా

నందుడనే యువకుడు బాగా చదువుకున్నాడు. ఉద్యోగం లేదు. డబ్బు సంపాదించమని తల్లిదండ్రులు పోరుతున్నారు. సంపాదించడం లేదని అన్నలు, వదినలు గేలిచేస్తున్నారు. వాడితో అభిమానంగా మాట్లాడేది పొరుగింటి రాధ ఒక్కతే!

రాధ తండ్రికి బాగా డబ్బుంది, పలుకుబడి వుంది. ఆమె, తల్లిదండ్రులకు ఒక్కగానొక్క కూతురు.

రాధను పెళ్ళి చేసుకుంటే తను గొప్పగా వెలిగిపోవచ్చునని నందుడు అనుకున్నాడు. ఒకరోజున వాడు రాధను పెళ్ళి గురించి అడిగాడు. ఆమె నవ్వి, "నాకు నువ్వంటే ఇష్టమే కానీ నిన్ను పెళ్ళి మాత్రం చేసుకోను. నా డబ్బు గురించి ఆశపడకుండా, తనకు తానుగా బాగా డబ్బు సంపాదించగలవాడినే నేను పెళ్ళి చేసుకుంటాను. నువ్వు మంచి వాడివే కానీ అసమర్థుడివి!" అని చెప్పింది.

ఈ మాటలతో నందుడికి జీవితంపై విరక్తి పుట్టింది. చావాలని వాడు పక్కనే వున్న అడవిలోకి వెళ్ళి, ఒక చెట్టుకు ఉరితాడు వేలాడదీసి కళ్ళు మూసుకుని దైవప్రార్థన చేసుకోసాగాడు.

ఇంతలో అలా దారిన వెళుతున్న సిద్ధుడనే పెద్దమనిషి నందుణ్ణి వారించి, వాడి కథ అడిగి తెలుసుకున్నాడు. తర్వాత చిరు నవ్వు నవ్వి, "ఈ అడవిలో సాధుజంతువులు, క్రూరజంతువులు ఎన్నో వున్నాయి. సాధు జంతువులకు, క్రూరజంతువుల భయం. క్రూరజంతువులకు వేటగాళ్ళ భయం. అన్ని జంతువులకూ ప్రకృతిబీభత్సాల భయం. మంటలు చెలరేగినా, వరదనీరు ముంచినా, జబ్బులు చేసినా వాటికి రక్షణ లేదు. అనుక్షణం ప్రాణభయంతో వుంటూనే, అవి ఎంతో ఉత్సాహంగా కనిపిస్తాయి. తిండి, నిద్ర తప్ప వాటికి వేరే పని లేకపోయినా

వుండలేకపోతే, అడవిలో వుండు. ఇక్కడ కందమూలాలున్నాయి. ఫలవృక్షాలున్నాయి. అవి తింటూ పొట్టపోసుకోవచ్చు. కానీ ఇక్కడ ప్రతి నిమిషం ప్రాణభయం. మనిషి, మనిషికి చేసిన సదుపాయాలేమిటో, వాటి విలువ ఎంత గొప్పదో తెలుసుకోవాలంటే అడవిలో వుండాలి. అప్పుడే నీకు తోటి మనుషుల పట్ల గౌరవభావం ఏర్పడుతుంది. లేదంటావా, నాతో పట్నం రా! అక్కడ నీకు ఏదో దారి కనబడకపోదు,” అన్నాడు.

అడవిలో వుండడం ఇష్టం లేని నందుడు, సిద్ధుడితో బయలుదేరాడు. వాళ్ళు అడవి దాటి ఒక ఊరు చేరుకుని సత్రంలో బస చేశారు.

ఒక రాత్రివేళ దొంగ ఒకడు సిద్ధుడి దగ్గర వున్న డబ్బు దొంగిలించి పారిపోతూండడం గమనించిన నందుడు, వాణ్ణి పట్టుకున్నాడు. సత్రంలో వున్న జనమంతా కలిసి దొంగను చితకదన్నాలన్నారు. సిద్ధుడు వాళ్ళను వారించి, “ముందుగా వీడు దొంగతనం ఎందుకు చేశాడో కనుక్కుందాం,” అన్నాడు.

అప్పుడు దొంగ తన కష్టాలన్నీ చెప్పు కున్నాడు. అక్కడ వున్న వాళ్ళందరూ అది విని జాలివడడమే గాక, వాళ్ళల్లో కొందరు కన్నీళ్ళు కూడా పెట్టుకున్నారు.

ఇదిచూసి సిద్ధుడు నవ్వి, “కన్నీళ్ళు కడుపు నింపవు. వీడిక్కావలసింది జాలి కాదు, డబ్బు. మన మధ్య ఒక మనిషి దొంగగా

అవి అంత చలాకీగా వున్నప్పుడు, తన ఆలోచనాశక్తితో ఎన్నో సాధించాల్సిన మనిషి ఇలా చిన్నతనంలోనే ఆత్మహత్య చేసుకోవా లనుకోవడం సిగ్గుచేటు కదా!” అన్నాడు.

నందుడు సిగ్గుపడుతూనే, “తమరు జ్ఞానిలా వున్నారు. నా అసమర్థతను చక్కగా వివరించారు. కానీ, డబ్బు సంపాదించడం ఎలాగో నాకు తెలియడం లేదు,” అన్నాడు.

దానికి సిద్ధుడు, “డబ్బు సంపాదించాలంటే లక్ష మార్గాలున్నాయి. ఇతరుల మీద ఆధారపడిన వాళ్ళకు గౌరవముండదు. కలో గంజో తాగి స్వతంత్రంగా బ్రతుకు. అంతా నిన్ను గౌరవిస్తారు. మనుషుల మధ్య

తయారయ్యాడంటే, ఆ తప్ప మనదే!" అని చెప్పాడు.

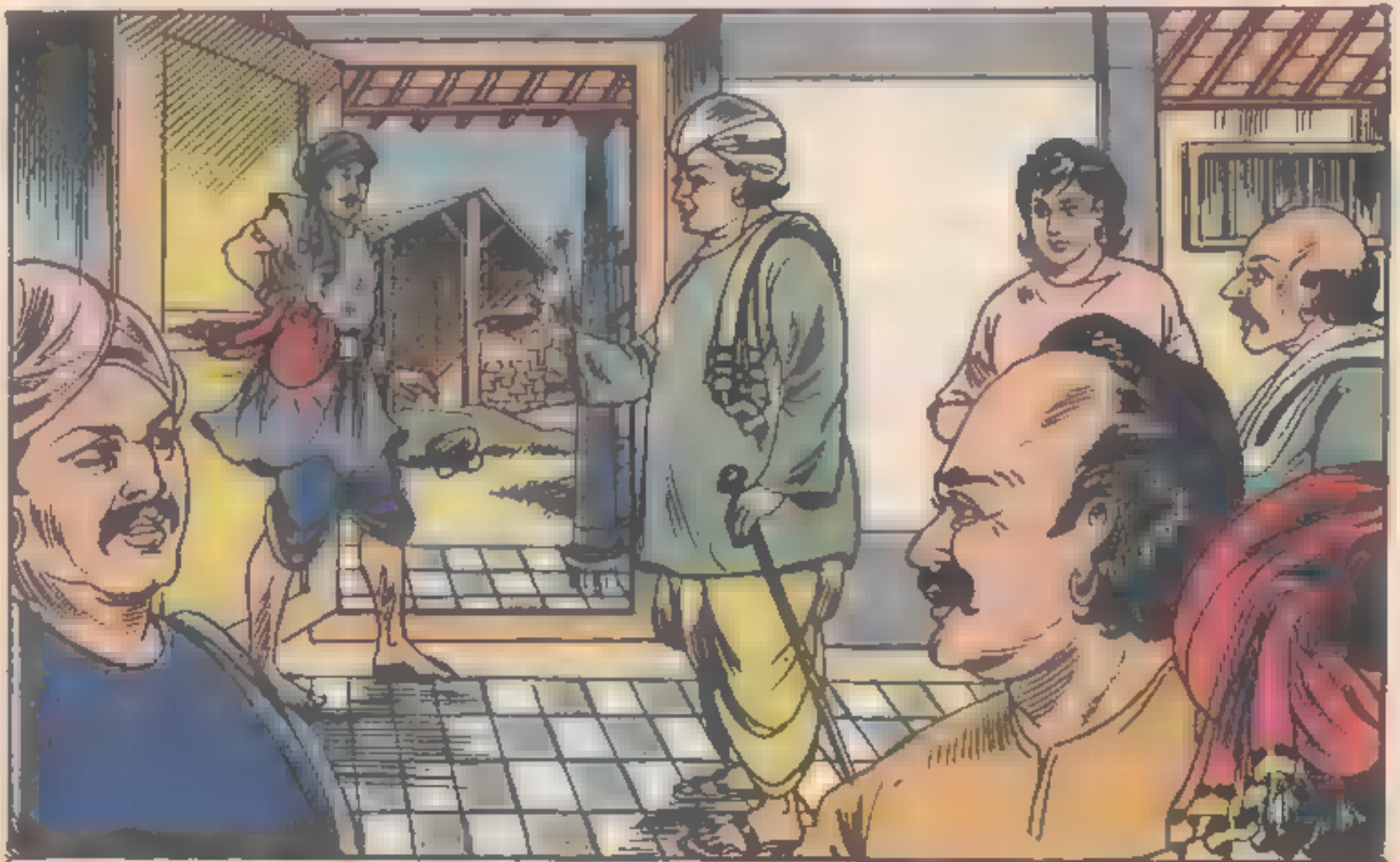
అక్కడున్న వాళ్ళందరూ సిద్ధుడి మాటలకు తల ఊపి, అప్పటికప్పుడు దానం చేశారు. నూరు వరహాలు పోగయ్యాయి. దొంగ ■ డబ్బు తీసుకుని సంతోషంగా వెళ్ళబోతుంటే సిద్ధుడు ఆపి, "నువ్వు దొంగగా ఈ నత్రంలో అడుగుపెట్టావు. బిచ్చగాడిగా మారి వెళ్ళబోతున్నావు. నీకు మానాభిమానాలంటూ లేవా?" అని అడిగాడు.

"అయితే, నేనేం చేయాలి?" అన్నాడు దొంగ.

"నీ ఊరేదో చెప్పు. నేను వెళ్ళి ఈ డబ్బుతో మీవాళ్ళ అవసరాలు తీర్చుతాను," అన్నాడు సిద్ధుడు.

అప్పుడు దొంగ సిద్ధుడి కాళ్ళమీద పడి, "అయ్యా! నాకు అయినవాళ్ళెవరూ లేరు. ఒంటరిగాణ్ణి. బుద్ధి గడ్డితిని దొంగతనాలకు దిగాను. ఇకమీదట దొంగతనాలు చెయ్యను. ఈ ఊళ్ళో నాకెవ్వరూ పని ఇవ్వరు. ఈ వంద వరహాలతో మరే ఊరేదైనా వెళ్ళి వ్యాపారం ప్రారంభించి నీతిగా జీవిస్తాను," అన్నాడు.

సిద్ధుడు నవ్వి, "ఈ ఊళ్ళో నీకెవ్వరూ పని ఇవ్వకపోతే మాత్రం, నీకు నష్టమేమిటి? నీకు లేని కష్టాలను కల్పించి చెప్పి, మా అందరిచేతా కళ్ళనీళ్ళు పెట్టించావు. అంటే నువ్వు గొప్ప నటుడివి. నువ్వు నాటకాలాడి డబ్బు సంపాదించుకో. దొంగతనం చెడ్డది. నటన గౌరవమైన వృత్తి," అంటూ దొంగ

నుంచి డబ్బు తీసుకుని, అక్కడున్న ఒక పెద్దమనిషికిచ్చాడు.

సిద్ధుడు చెప్పినదానికి దొంగ ఒప్పుకోక తప్పలేదు. సిద్ధుడు, నందుడు అక్కడినుంచి బయల్దేరారు. దారిలో నందుడు, సిద్ధుడి తెలివిని మెచ్చుకున్నాడు. దానికి సిద్ధుడు, "కొందరు అవసరం కోసం దొంగతనాలు చేస్తారు. కొందరు కష్టపడలేక దొంగతనాలు చేస్తారు. మనకు దానగుణముంటే సరిపోదు. ■ దానం సరిగ్గా ఉపయోగపడేలా చూడడం కూడా మన బాధ్యత." అన్నాడు.

"మీవంటి మహాజ్ఞానులు ఊరూరా వుంటే ఎంతో బావుంటుంది. ఈ ప్రపంచంలో నేరా భన్నవి వుండవు," అన్నాడు నందుడు.

"జ్ఞానం అందరికీ అంటుంది. అలాగే జ్ఞాని అందరికీ ఉపయోగపడదు. ఈ ప్రపంచానికి అవసరమైనది జ్ఞానం కాదు, డబ్బు. ■ డబ్బు కోసమే దొంగ దొంగతనం చేయబోయాడు. నువ్వు చావాలనుకున్నావు. పట్నం చేరాక నిన్ను నా యజమాని వద్దకు తీసుకు వెళతాను. డబ్బు, జ్ఞానం రెండూ వుండడం వల్ల, ఆయన నావంటి జ్ఞానులు చాలామందిని పోషిస్తున్నాడు. నీకూ ఏదో దారి చూపిస్తాడు," అన్నాడు సిద్ధుడు.

పట్నం చేరేలోగా నందుడు, సిద్ధుడి ప్రతిభను మరికొన్ని విషయాల్లో కూడా చూశాడు. ఒకచోట రోగి ఒకడు చావుబతుకుల్లో వుంటే, బంధువులంతా చుట్టూ చేరి దైవప్రార్థనలు చేస్తున్నారు. సిద్ధుడు వాళ్ళను కోప్పడి, "ఈ రోగి ముఖంలో మృత్యుకళ లేదు. ముందు వైద్యుణ్ణి పిలిపించండి," అన్నాడు.

వైద్యుడు వచ్చాక సిద్ధుడు, రోగి ముఖకవళికలను బట్టి తనకు తోచింది చెప్పాడు. వైద్యుడాయన పాదాలు స్పృశించి, "వైద్యశాస్త్రం క్షుణ్ణంగా చదువుకున్నా, నాకి విషయం స్ఫురించనే లేదు. తమరు అవతారపురుషులయి వుండాలి. ఇక ఈ రోగి ప్రాణాలు నిలబెట్టడం నాకు చిటికెల మీద పని," అన్నాడు.

రోగి బంధువులు సిద్ధుడికి డబ్బిస్తామన్నారు. ఆయన సవ్య, "నాకు తోచింది నేను చెప్పాను. మీకు ఉపయోగపడినందుకు చాలా సంతోషం. నా తెలివి భగవంతుడిచ్చిన గాలి,

నీరులా ఉచితంగా అందరికీ ఉపయోగ పడాలని నా కోరిక." అని అక్కణ్ణించి కదిలాడు.

ఇంకొకచోట సిద్ధుడు, భాగ్యవంతుడొకడికి వజ్రాల ఎన్నికలో సాయపడ్డాడు. ప్రతి ఫలం తీసుకోలేదు. చివరకు ఇద్దరూ పట్నం చేరుకున్నారు. సిద్ధుడు, నందుడికి తన ఇంట ఆశ్రయం ఇచ్చాడు.

మర్నాడు నందుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని సిద్ధుడు తన యజమాని వద్దకు వెళ్ళాడు. ఆ యజమాని పట్టువస్త్రాలు ధరించి వున్నాడు. మెడలో రత్నాలహారాలు వేసుకున్నాడు. అత్తరు పరిమళంతో ఘుమఘుమలాడిపోతున్నాడు.

ఆయన సిద్ధుణ్ణి చూడగానే ధుమధుమలాడిపోతూ, "తమరు రెండు రోజుల క్రితం

రావలసింది. ఈ రోజు వచ్చారు. ఈలోగా తమరు లేక నాకు లక్షల్లో నష్టం వచ్చింది. ఒక పరదేశి అవసరానికి తన దగ్గరున్న వజ్రాల హారాన్ని తెగనమ్ముకుంటానన్నాడు. ఆ వజ్రాలు అనలువో నకలువో తెలీదు. తమరు తప్ప మరొక నిపుణుడు లేక నేను వదులుకుంటే, నా పోటీదారవి కొనుక్కున్నాడు. మిమ్మల్ని నమ్మి సెలవిచ్చి ఊరు పంపినందుకు, నాకు బాగా పరాభవమయింది. అన్నమాట నిలబెట్టుకోవాలని తెలియని వాళ్ళకు ఏళ్ళాచ్చి ఏం లాభం?" అంటూ దుర్భాష లాడాడు.

అనుకోకుండా ఆలస్యం జరిగిందనీ, మరొకసారి ~~జరిగిందనీ~~ జరగనివ్వననీ సిద్ధుడు మరీమరీ చెప్పి క్షమాపణ అడిగాక, యజమాని శాంతించాడు.

■ సమయంలో కొందరు పనివాళ్ళు ఒకట్టి అక్కడికి తీసుకువచ్చి, "అయ్యా! వీడు నమ్మకంగా వున్నట్లు నటిస్తూ దొంగ తనం చేయబోయాడు," అని ఫిర్యాదు చేశారు.

యజమాని వెంటనే, "వీడికి ముతక బట్టలు కట్టండి. మెడలో ఒక బిళ్ళ తగిలించి దొంగ అని రాయండి. బండరాళ్ళు కొట్టేలాంటి కష్టమైన పనులు చేయించండి. సాయంత్రాలు గాడిద మీద కూర్చోబెట్టి ఊరంతా తిప్పండి. ■■■ ఆరు వారాలపాటు చేస్తే, జీవితంలో తిరిగి దొంగతనం జోలికి పోడు," అన్నాడు.

సిద్ధుడు, యజమాని నిర్ణయం విని మౌనంగా వూరుకున్నాడు. ఇది చూసి నందుడు,

సత్రంలో దొంగకు తీర్పు చెప్పింది ఈయనేనా అని ఆశ్చర్యపోయాడు.

■ తర్వాత ఇంకొక పనివాడు యజమాని దగ్గరకు వచ్చి, తన కొడుక్కు జబ్బు చేసిందనీ వైద్యానికి డబ్బు కావాలనీ అడిగాడు. యజమాని వెంటనే, "ఈ ఊళ్ళ వెంకటేశ్వరుడి గుడి ఎందుకు కట్టించాననుకున్నావు? నీలాంటి వాళ్ళకు సాయపడాలనే! ఉన్నవాళ్ళకు దేవుడు సాయం చేయడు. అందువల్ల వైద్యుడు కావాలి. పేదవాళ్ళు అదృష్టవంతులు. వాళ్ళకు దేవుడే వైద్యుడు. వెళ్ళు, గుడికి వెళ్ళి మొక్కుకో!" అన్నాడు సిద్ధుడి వంక చూస్తూ.

సిద్ధుడు ఈసారి కూడా మౌనంగా వుండడంచూసి, నందుడు మరింత ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఆతర్వాత యజమాని, సిద్ధుడికి తన శరీర పరిస్థితి చెప్పుకున్నాడు. సిద్ధుడాయనకు కొన్ని అహార నియమాలు చెప్పాడు. కొద్దిసేపటికి ఒక రత్నాల వ్యాపారి వస్తే, సిద్ధుడు, యజమానికి రత్నాల ఎన్నికలో సాయపడ్డాడు.

అంతా అయ్యాక సిద్ధుడాయనకు నందుణ్ణి చూపిస్తూ, "ఇతడికి మీ కొలువులో తగిన ఉద్యోగం ఇవ్వించాలి. కాదనడానికి వీల్లేదు," అన్నాడు. "తమరు చెప్పాక తప్పుతుందా?" అంటూ యజమాని, నందుణ్ణి కొన్ని ప్రశ్నలడిగి నెలకు వెయ్యివరహాల జీతంమీద వ్యాపారపు లెక్కలు వర్యవేక్షించే పని ఇచ్చాడు.

తర్వాత ఇద్దరూ ఇంటికి బయలుదేరారు. దారిలో నందుడు, సిద్ధుడికి తన కృతజ్ఞతలు

తెలుపుకుని, "తమ జ్ఞానాన్ని, తమ యజమాని ఉపయోగించుకున్నట్టు లేదే?" అన్నాడు.

"నా జ్ఞానంతోనే ఆయన లక్షలాదిస్తున్నాడు," అన్నాడు సిద్ధుడు.

"నేననేది వజ్రాల విషయంలోనూ, రత్నాల విషయంలోనూ కాదు. మిగతా ఏ విషయంలోనూ ఆయన మిమ్మల్ని సలహా అడగలేదు. ఆయన తప్పునిర్ణయాలు చేస్తూంటే మీరు మౌనంగా వూరుకున్నారు!" అన్నాడు నందుడు.

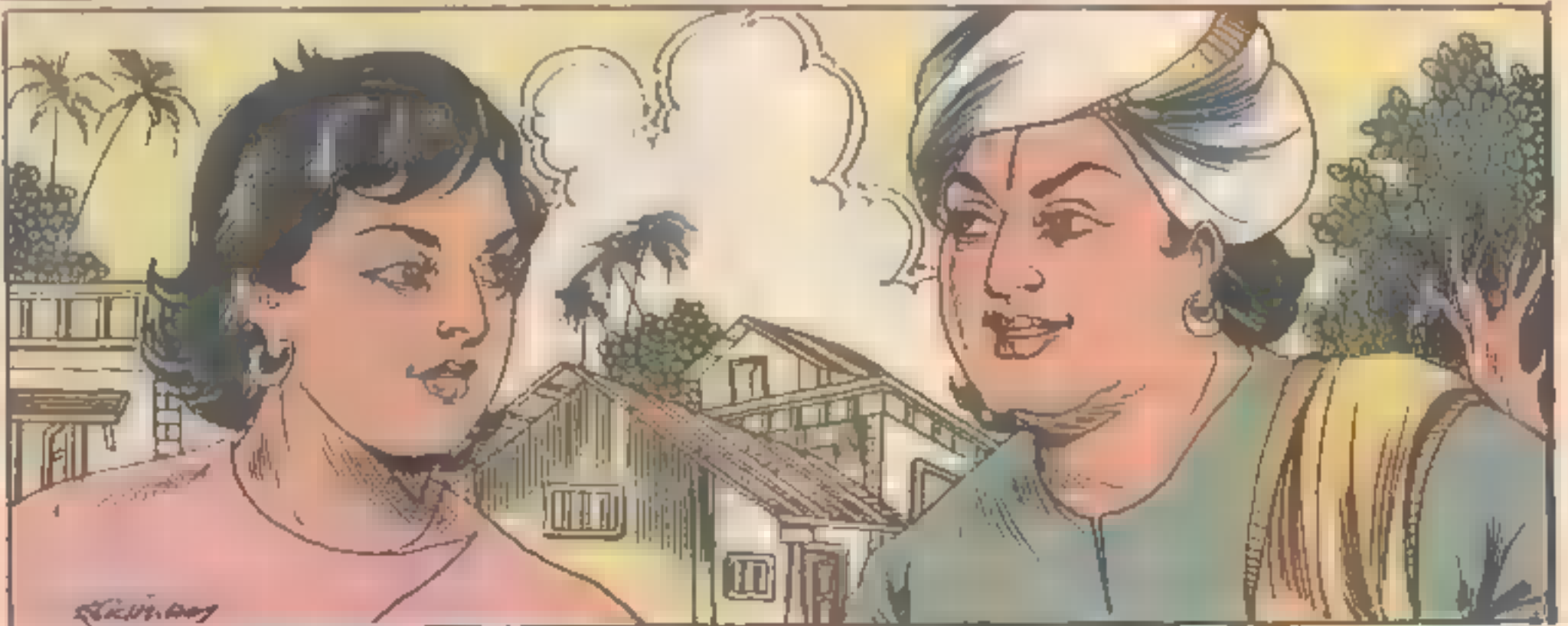
"నేను తప్పని చెప్పినా, ఆయన తన నిర్ణయాన్ని మార్చుకోకపోగా ఆగ్రహిస్తాడు. ఆయన్నలా సంతోషపెట్టాను కాబట్టే, నేను చెప్పగానే నా మాట గౌరవించి నీకు ఉద్యోగం ఇచ్చాడు. అర్థమయిందా?" అన్నాడు సిద్ధుడు.

"కానీ ముందుగా ఆయన మిమ్మల్ని నానా దుర్భాషలూ ఆడాడు. అవి వింటూ ఆయన దగ్గరే పనిచేయడానికి తమకు ఆత్మగౌరవం అడ్డు రాదా?" అని అడిగాడు నందుడు.

దానికి సిద్ధుడు నవ్వి, "అజ్ఞానికి డబ్బే ముఖ్యం. డబ్బు కోసం ఏమైనా చెయ్యవచ్చు.

నేను అజ్ఞానిని కాక జ్ఞానినే అయితే, ఆత్మగౌరవం అన్న పదానికి అర్థమే వుండదు. ఆత్మస్వయంప్రకాశం, నిత్యనూతనం. దానికే మలినమూ అంటదు. తిట్టేటప్పుడు యజమాని నాకు పనివాడులా తోచి నవ్వుస్తుంది. ఎన్ని అన్నా నన్నాయన వదులుకోలేడు. నావల్ల ఆయనకు చాలా ప్రయోజనాలు వున్నాయి. నేనాయనను వదులుకుందామంటే కుదరదు. నా తెలివినాయన సొమ్ము చేసుకోగలడు కానీ, ఆ పని నాచేత మాత్రం కాదు. ఆయన వల్లనే నా జీవితం సుఖంగా వుంది. ఇక జ్ఞానం సంగతంటావా? జ్ఞానవంతుడైన వాడికి అడగనివారికీ, అవసరం లేదనుకున్న వారికీ సలహాలివ్వబోవడం నిష్ప్రయోజనమని తెలుసు!" అన్నాడు.

నందుడి సందేహాలన్నీ తొలగిపోయాయి. వాడు సిద్ధుడి అడుగుజాడలలో నడుస్తూ, తన జ్ఞానాన్ని అవసరమైన చోటనే ఉపయోగిస్తూ, అనువుకానిచోట అధికుడిననకుండా జీవితం గడుపుతూ, పదిమందిలో మంచి పేరు తెచ్చుకున్నాడు.

చందమామ కబుర్లు

మెరుగులు దిద్దుకుంటూన్న 'ఓల్డ్ లేడీ'

ప్యారీస్ నగరంలో ఈఫిల్ టవర్ ను నిర్మించి 106 సంవత్సరాలు పూర్తి అవుతున్నది. దీనిని అక్కడి ప్రజలు ఆప్యాయంగా 'ఓల్డ్ లేడీ' అని చెప్పుకుంటారు. దీనికివ్వుడు రంగు వేసే వని ఉధృతంగా సాగుతున్నది. ఫ్రెంచి విప్లవం జరిగి వంద సంవత్సరాలు పూర్తయిన సందర్భంగా ఈ టవర్ ను 1887వ సం॥లో గస్టేవ్ అలెగ్జాండ్రీ ఈఫిల్ నిర్మించడం ప్రారంభించాడు. అప్పటి నుంచి ఏడేని మీది సంవత్సరాలకొకసారి రంగులు వేయిస్తున్నారు. దీనికి రంగులు వేయడం ఇది 17వ సారి. దీని ఎత్తు 1,050 అడుగులు (320 మీ). ఎత్తయిన ఈ టవర్ మీదికి ఎక్కి పనిచేయడానికి ముందుకు వచ్చిన వారికి గస్టేవ్ ఈఫిల్ ఎక్కువ జీతాలిచ్చి ప్రోత్సహించాడని అంటారు. ఇప్పుడు పనిచేస్తున్న వాళ్ళకు కూడా మామూలు జీతాల కన్నా ఎక్కువ ఇస్తున్నారు. 15-20 నెలల లోగా రంగులు వేసే పని పూర్తి కావచ్చుననుకుంటున్నారు. 50 టన్నుల పెయింట్ ఉపయోగిస్తారు. సీన్ నదీ తీరంలో ఉన్న ఈ అందమైన టవర్ యేటా 6,000,000 పర్యాటకులను ఆకర్షిస్తున్నది. ప్యారీస్ నగరానికి ప్రధాన చిహ్నంగా ఉంటున్న ఈ టవర్ ను 1889వ సం॥లో పర్యాటకుల కోసం తెరిచారు.

ప్రథమ మహిళా స్పేస్ ఫైలట్

అమెరికా వ్యోమనౌక 'డిస్కవరీ' షిబ్రవరి మూడవ తేదీ అంతరిక్షంలోకి వెళ్ళి వారం రోజులు వయనంచేసి విజయ వంతంగా భూమికి తిరిగి వచ్చింది. దీనిని నడిపినది ఒక మహిళ. ఆమె పేరు ఎలీన్ కాల్స్. ప్రథమ మహిళా స్పేస్ ఫైలట్ అయిన ఎలీన్ వయసు 38 సంవత్సరాలు. ఎలీన్ కు బాల్యం నుంచే అంతరిక్ష ప్రయాణం చేయాలనే కోరిక ఉండేది. అది ఇప్పుడు నెరవే

రింది. ఆమె నడిపిన 'డిస్కవరీ' వ్యోమనౌక, అంతరిక్ష కక్ష్యలో పరిభ్రమిస్తున్న రష్యన్ వ్యోమ ప్రయోగశాల 'మీర్'ను సమీపించడం విశేషంగా భావిస్తున్నారు. నాలుగు నెలలలోగా 'డిస్కవరీ'ని మళ్ళీ అంతరిక్షానికి పంపి 'మీర్'తో కలపాలని శాస్త్రవేత్తలు పథకం వేస్తున్నారు!

'తృష్ణ'లో నావికురాలు

సెకండ్ లెఫ్టినెంట్ దీపా సీతా దాస్ ను మరొక సాహసవనితగా పేర్కొనవచ్చు. 1994వ సం॥ మార్చి నెలలో ఆమె భారత సైన్యంలో చేరింది. ఏడు నెలల తర్వాత బొంబాయి నుంచి సింగ పూర్ కు వెళ్ళి తిరిగివచ్చిన 'తృష్ణ' అనే పడవలో దీపా సీతా దాస్ నావికురాలుగా వెళ్ళి వచ్చింది. ■ ఓడను నడిపిన 12 మంది నావికులలో దీప మాత్రమే స్త్రీ. గత ఫిబ్రవరి 1వ తేదీ బొంబాయి నుంచి బయలు దేరిన 'తృష్ణ', మార్దీవులు, శ్రీలంక, అండమాన్, థాయ్ లాండ్, ఇండోనేషియా, మలేసియా, సింగపూర్ ల గుండా 11,000 కి.మీ. దూరం ప్రయాణం చేసి విజయ వంతంగా బొంబాయికి తిరిగి వచ్చింది!

మహానాదం

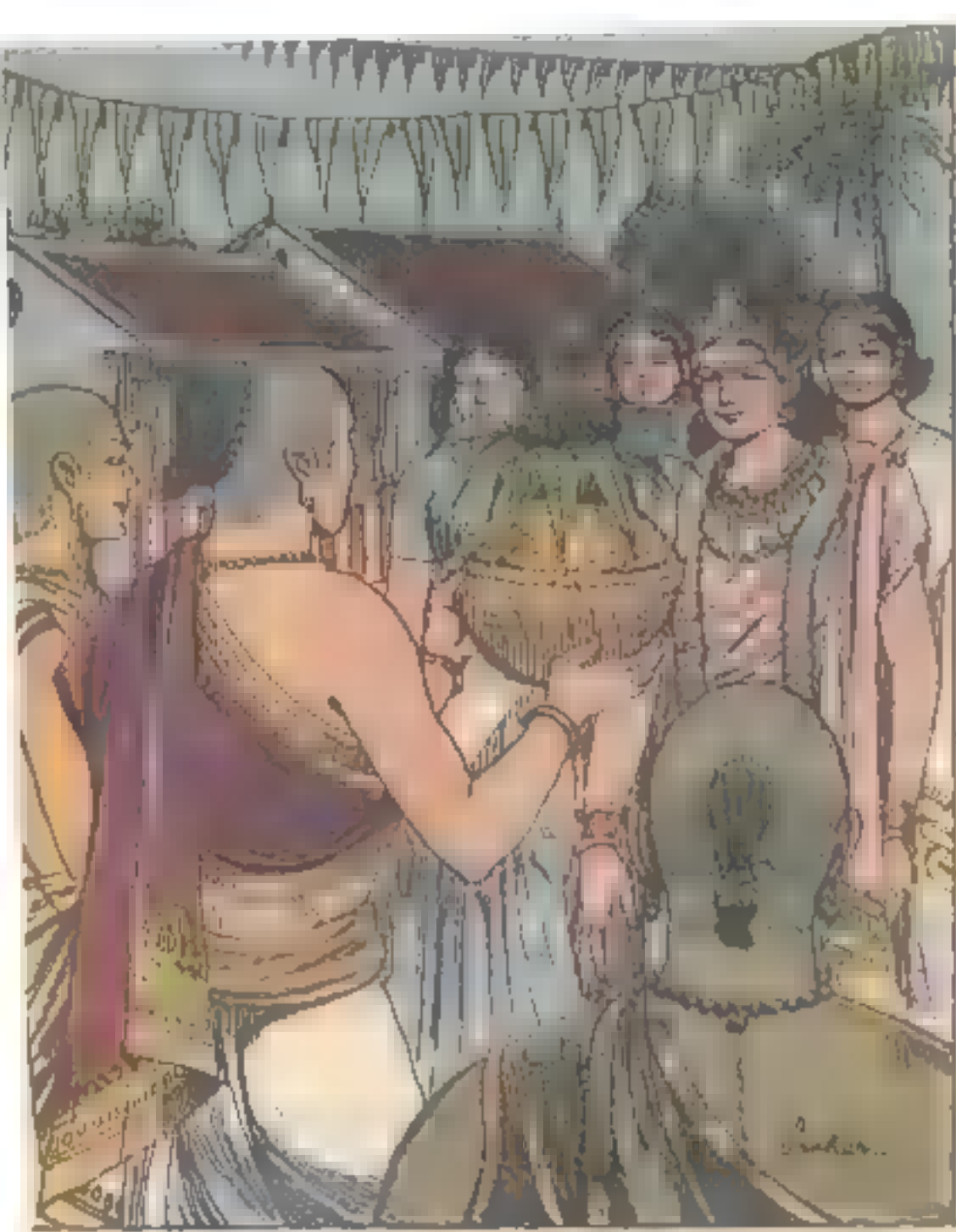
పాండవులు తమ తల్లితో సహా వారణావతానికి పోవటానికి సిద్ధమయ్యారు. వారి కోసం గుర్రాలు పూన్చిన రథాలు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. వాళ్ళు భీష్ముడికి, ధృతరాష్ట్రుడికి, విదురుడికి, ద్రోణకృపలకూ, బాన్సాక సోమదత్తుల వంటి ఇతర పెద్దలకూ గౌరవంగా నమస్కారాలు చేసి, వారి ఆశీర్వాదాలుపొంది, అక్కడి నుంచి దీనవదనాలతో బయలుదేరారు.

అప్పుడు కొందరు సాహసికులైన బ్రాహ్మణులు పాండవుల వెంబడి పోతూ, రాజభయం ఏ మాత్రమూ లేక, “అయ్యో, ఈ గుడ్డిరాజు ఎంత పాపాత్ముడు! పాండవులు పాపం, ఎవరికేమి అపకారం చేశారు? వాళ్ళ తండ్రి పాలించిన రాజ్యం వాళ్ళది కాదా?

అయినా ఇలా వెళ్ళిపోవటానికి ధర్మరాజు మాత్రం ఎలా ఒప్పుకున్నాడు? ఇంత జరిగాక ఈ పాపిష్టిరాజ్యంలో మనం ఎందుకుండాలి? ధర్మరాజు ఎక్కడికి పోతే మనమూ అక్కడికే పోదాం,” అని గట్టిగా మాట్లాడుకున్నారు.

ఈ మాటలు విని ధర్మరాజు వాళ్ళతో, “అయ్యా, ధృతరాష్ట్రుడు మాకు పెద్దదిక్కు. అయిన ఎక్కడికి పొమ్మంటే మేము అక్కడికి పోతాము. అది మా కర్తవ్యం. మీరు మా మేలు కోరేవారు గనక మాకు ఎదురుగా వచ్చి దీవించి, దయచేసి మీ మీ ఇళ్ళకు తిరిగివెళ్ళండి,” అని చెప్పి, వారిని పంపేశాడు.

సాగనంపటానికి వచ్చిన వాళ్ళు కూడా వెనక్కు తగ్గినాక, విదురుడు ధర్మరాజు వెంట కొంత దూరం వెళ్ళి, వారి కోసం లక్క

ఇల్లు నిర్మాణమై సిద్ధంగా ఉన్నదనీ శత్రువుల మనిషి ఒకడు ■ ఇంట వారి వెంట ఉంటాడనీ, వారిని ■ లక్క ఇంటితోపాటు కాల్చేసే ప్రయత్నం జరుగుతుందనీ ఏమరుపాటు ఏ మాత్రమూ లేక వారు ■ ఇంటి నుంచి బయటపడి ప్రాణాలు దక్కించుకోవాలనీ, తన మనిషి ఒకడు లక్క ఇంటి నుంచి అరణ్యం లోకి సొరంగం తవ్వి ఉంచుతాడనీ, పాండవులు ప్రాణాలు ఉపాయంగా దక్కించుకుని అరణ్యం చేరుకున్నాక నక్షత్రాలను బట్టి దిక్కు తెలుసుకుంటూ ఎదైనా వెళ్ళిపోవాలనీ, లక్క ఇంట ప్రవేశించటం మాత్రం మానవద్దనీ రహస్యంగా చెప్పి, తాను కూడా వెనక్కు మళ్ళాడు.

తరవాత కుండిదేవి ధర్మరాజుతో, “నాయనా, విదురుడు నీతో ఏదో రహస్యంగా చెప్పాడు. దాన్ని మేము కూడా వినవచ్చునా?” అన్నది.

ధర్మరాజు తల్లికి, తమ్ములకూ, “అగ్ని వగైరా భయాలు కలిగితే నేర్పుగా తప్పించుకోమనీ, నేర్పుగా జీవిస్తూ, రాజ్యం సాధించుకోమనీ విదురుడు మనలను హెచ్చరించాడు. నేను సరేనన్నాను,” అని చెప్పాడు.

ఫాల్గుణ శుద్ధ అష్టమి రోహిణి నక్షత్రం నాడు పాండవులు వారణావతం చేరారు. వారి రాక ముందుగానే తెలిసి వందిమాగధులూ, బ్రాహ్మణులూ మేళతాళాలతో ఎదురు వచ్చారు. వారికోసం ఊరంతా తోరణాలతోనూ, ముగ్గులతోనూ, పుష్పమాలలతోనూ ఎంతో అందంగా అలంకరించారు.

పాండవులు పురప్రవేశం చేసి, అక్కడి బ్రాహ్మణ, వైశ్య, శూద్ర గృహాలకు వెళ్ళి, అందరికీ బహుమతులిచ్చారు. తరవాత పురోచనుడు వారిని వారి కోసం ఏర్పాటుచేసిన ఇంటికి తీసుకుపోయి, అక్కడవారికి భోజనం కూడా తానే ఏర్పాటు చేశాడు. అక్కడవారు పదిరోజులున్న అనంతరం పురోచనుడు ధర్మరాజుతో, “అయ్యా, మీకోసం కొత్తగా కట్టించిన ఈ ఇంట్లో మీరు ప్రవేశించండి,” అని ఆ ఇంటి గొప్పతనమంతా వివరించి చెప్పాడు.

ఆ ఇంటి రహస్యం అదివరకే తెలుసుకుని ఉన్న ధర్మరాజు పురోచనుడితో ■ ఇంటి అందచందాలు మెచ్చుకుంటున్నట్టుగా మాట్లాడి,

తల్లితోనూ, తమ్ములతోనూ ■ ఇంట ప్రవేశించాడు.

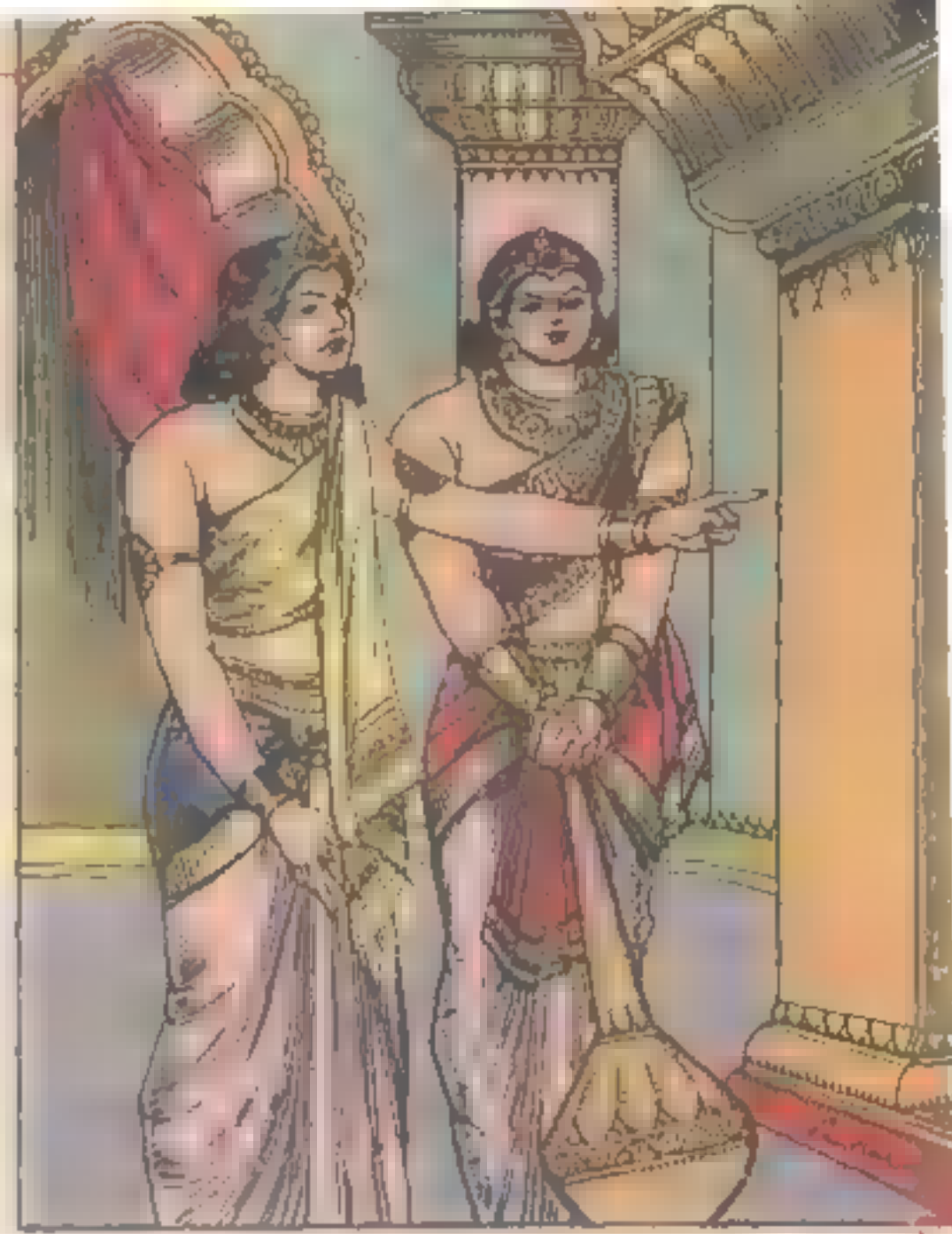
తరవాత ధర్మరాజు భీముడితో రహస్యంగా విదురుడు చెప్పినదంతా చెప్పి, “భీమసేనా, ఈ ఇంటి నువాసన చూడు. అంటిస్తే ఇది క్షణంలో అంటుకుంటుంది. మనని ఈ ఇంట దహనం చెయ్యటానికి ఏర్పాటుయినవాడే ఈ పురోచనుడు. అందుచేత మనం ఇక్కడ ఎంతో జాగ్రత్తగా ఉండాలి,” అన్నాడు.

■ మాట విని భీముడు, “అయితే, మనం ఈ ఇంట్లో ఉండనే వద్దు. మొదట ఉన్న బసకే పోదాం,” అన్నాడు.

“అది పెద్ద పొరపాటు. మనం ఈ ఇంట్లో కాలిపోయే అవకాశం లేకపోతే ఈ పురోచనుడు మనని మరొకవిధంగా చంపే ప్రయత్నం చేస్తాడు. మనం ఈ ఇంటితోపాటు కాలిపోయామనే భ్రమ కలిగించి పారిపోవటం ఒకటి ఉపాయం. పారిపోవటానికి మనకు అరణ్య మార్గాలు బాగా తెలియటం అవసరం. కాబట్టి వేట నెపంతో రోజూ అరణ్యమార్గాలన్నీ అన్వేషించాం,” అన్నాడు ధర్మరాజు.

ఆ ప్రకారమే పొండవులు పగలంతా వేటాడుతూ అరణ్యంలో తిరిగి, రాత్రి తెల్లవార్జాగర్త మీద ఉంటూ వచ్చారు.

ఈ రోపుగా హస్తినాపురంలో విదురుడు సొరంగాలు తవ్వటంలో నిపుణుడైనవాణ్ణి ఒకణ్ణి రహస్యంగా పిలిపించి, వాడికి చెప్పవలసినదంతా వివరంగా చెప్పి, వాడు తనమనిషి

అని తెలియగలందులకు కొన్ని సంకేతాలు చెప్పి వారణావతంలో ఉన్న పొండవుల వద్దకు వంపాడు.

వాడు పొండవులను చేరుకుని, “దుష్ట చతుష్టయం నియోగించి పంపిన ఈ దుర్మార్గుడు పురోచనుడు, వచ్చే కృష్ణచతుర్దశి రాత్రి ఈ లక్క ఇంటికి నిప్పుపెట్టబోతున్నాడు.

■ రాత్రి మీరు తప్పించుకు పోవటానికి ఈ ఇంటి మధ్య నుంచి ఊరి బయటి వనంలోకి సొరంగం తవ్వమనీ, దాని ద్వారా బయటపడి మీరు ఎటైనా వెళ్ళిపోవలసిందనీ విదురుడు హెచ్చరించాడు. నేను సొరంగం తవ్వటానికే విదురుడు పంపగా హస్తినాపురం నుంచి వచ్చాను,” అన్నాడు.

అ మనిషి ఇంటి మధ్య నుంచి ఒక బిలం తవ్వి, దాని ద్వారాన్ని ఎంతో వేర్పూగా కప్పి పెట్టి పొండవులకు చూపాడు.

పొండవులు తామున్న ఇంటిని గురించి గాని, దానిని తగలబెట్టటానికి నియోగించబడిన పురోచనుణ్ణి గురించిగాని తమకు ఏ మాత్రమూ అనుమానం లేనట్టే ప్రవర్తించి, పురోచనుడికి నమ్మకం కలిగించారు.

కృష్ణచతుర్దశి వచ్చింది. ■ రోజు కుంతి దేవి పురంలోని బ్రాహ్మణులకూ, బ్రాహ్మణ స్త్రీలకూ అన్నసంతర్పణ చేసింది. పురోచనుడు ఒక అటవిక స్త్రీని, ఆమె పిల్లలనూ పొండవులకు సేవ చేయటానికి నియోగించాడు. ఆ అటవిక కుటుంబంవాళ్ళువన్యఫలాలు తెచ్చే వాళ్ళు, ప్రతి పనిలోనూ కుంతిదేవికి సాయపడే

వాళ్ళు. ఆ రోజు ఉత్సవం గవక ■ స్త్రీతోబాటు, ఆమె కొడుకులుఅయిదుగురూ జాప్తిగా కల్లు తాగి, ■ రాత్రికి ఆ ఇంటనే పడుకున్నారు.

అర్ధరాత్రివేళ భీముడు వెళ్ళి, పురోచనుడు పడుకునే గది వాకిలికి విప్పు అంటించి, తల్లిని, అన్నలనూ సొరంగం గుండా పంపేసి, ఇంటి నాలుగు మూలలా విప్పు పెట్టి, తాను కూడా బిలం ప్రవేశించి, సొరంగం తవ్వినవారి దగ్గరికి చేరి తమ క్షేమం తెలిపాడు. అందరూ సొరంగ మార్గాన అరణ్యం చేరారు.

వారు అరణ్య మార్గాన పోయేటప్పుడు కుంతి నడవలేకపోయింది. ఆమెను భీముడు తన భుజాల మీది కెత్తుకున్నాడు. అతను మిగిలిన వాళ్ళను కూడా పట్టుకుని వడిపించ వలిపి వచ్చింది. ఈ విధంగా వాళ్ళు కటిక

చీకటిలో పది అరణ్య మార్గాన వెళ్ళి గంగా నదిని చేరుకున్నారు.

అక్కడ వారిని గంగ దాటించటానికి ఒక పడవ సిద్ధంగా ఉన్నది. ■ పడవను కూడా విదురుడే ఏర్పాటు చేశాడు.

పడవ వాడు చెప్పిన మాటలను బట్టి వాడు విదురుడి మనిషేనని రూఢి అయ్యాక పాండవులు తల్లితో సహా వారి పడవ ఎక్కి గంగ దాటారు. పడవవాడు పాండవులు చెప్పిన సంకేతపు మాటలు గ్రహించి, వాటిని విదురు ■■■ చేర్చటానికి హస్తినాపురానికి పడవనడుపు కుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

ఇంకా రాత్రి కొంత మిగిలి ఉన్నది. పాండవులు నక్షత్రాలనుబట్టి దిక్కులు తెలుసు కుని, దక్షిణంగా నడవ నారంభించారు.

కొంత దూరం వెళ్ళాక భీముడు తప్ప మిగి లినవాళ్ళు ఒక్క అడుగైనా నడవలేకపోయారు. రాత్రంతా విద్రలేడు, దారి తెన్నాలేని అరణ్య మార్గాన నడక! అందరూ నడవలేక చతికిల బడటం చూసి, భీముడు అందరినీ తన భుజాన ఒక్కసారే ఎత్తుకుని కొంత దూరం నడిచి, ఒక చోట పెద్ద బండ మీద దించి, పక్కన కూర్చున్నాడు. కొంచెం సేపయ్యాక కుంతిభీముడితో, "నాయనా, దాహంతో ప్రాణం పోయేటట్టున్నది," అన్నది.

భీముడు మళ్ళీ అందరినీ ఎత్తుకునిపోయి ఒక మర్రిచెట్టు కింద దించి, "మీరందరూ ఇక్కడే పడుకుని ఉండండి. నేను వెళ్లి మీ అందరికీ నీరు తెస్తాను," అని అక్కడి నుంచి బయలుదేరాడు.

కొంత దూరం పోగా అతనికి నీటి పక్షుల కలకలం వినిపించింది. ఆ దిక్కుగా పోగా ఒక కొలను కనిపించింది. భీముడందులో స్నానం చేసి, తల్లికి మిగిలినవారికి కావలసిన నీరు తీసుకుని తిరిగి వచ్చేసరికి, అందరూ గాఢనిద్రలో ఉండటం కనిపించింది.

“ఇంత ఆపదలో కూడా వీళ్ళు ఇంత నిద్ర పోతున్నారంటే ఎంతగా అలసిపోయారో గదా!” అనుకుని భీముడు, వాళ్ళను లేపటానికి మనసొప్పక, వారు ఎప్పుడు లేస్తారా, నీరిడ్దామని వేచి కూర్చున్నాడు.

అక్కడ వారణావతంలో పాండవులుండిన ఇల్లు కాలిన సంగతి ఊరు ఊరంతా తెలిసింది. జనం పోగయ్యారు. ఇంకా మంటలు అంతో ఇంతో మండుతూనే ఉన్నాయి. సొరంగం తవ్వినవాడు ■ మంటలను ఆర్పే వాడిలాగా బూడిదను అటూ ఇటూ తోస్తూ బిలద్వారాన్ని అతి నేర్పుగా కప్పేశాడు. పురోచనుడి శవమూ, అటవిక స్త్రీ శవమూ, అమె అయిదుగురు కొడుకుల శవాలూ కాలి గుర్తించరాకుండా ఉన్నాయి. కుంతితో సహా పాండవులూ, వారి వెంట ఉన్న పురోచనుడూ ■ లక్క ఇంట కాలిపోయారని జనం అనుకున్నారు.

ఈ వార్త హస్తినాపురం చేరింది. కుంతి పాండవులు ఇంటితోసహా కాలిపోయారని వినగానే ధృతరాష్ట్రుడు గుండెలవిసి మూర్ఛ పోయాడు.

విదురుడు ఎవరూ అనుమానించకుండా నలుగురితోబాటు తానుకూడా దొంగ కన్నీరు కార్చాడు.

అక్కడ పాండవులు అలిసి నిద్రపోతున్న వనంలో హిడింబుడనే రాక్షసుడుండేవాడు. వాడిది నల్లగా, అతి బలిష్ఠంగా ఉండే దేహం, పసుపు పచ్చ కళ్ళు, భయంకరమైన ఆకారం, వేల్చాడే పెద్ద కడుపు, మొనతేలిన ఎర్రని మీసాలు. వాడు నరభక్షకుడు. ఆకలి దహించుకుపోతూ హిడింబుడు ఆహారం కోసం అరణ్యమంతా తిరుగుతూ, ఒక మద్ది చెట్టెక్కాడు. దాని మీద కూర్చుని వాడు జుట్టు విదిలించుకుంటూ, బుర్ర గోక్కుంటూ, పెద్ద పెట్టున ఆవులిస్తూ, చుట్టూ చూస్తుండగా

వాడికి దూరాన మర్రిచెట్టు కింద వదుకుని
కొందరు మనుషులు కనిపించారు.

హడింబుడు తన చెల్లెలైన హడింబను
పిలిచి, "చెల్లీ, చాలా కాలానికి మనిషి మాంసం
దొరికింది. నువ్వు తక్షణమే వెళ్లి, అమర్రి చెట్టు
కింద ఎంతమంది నిద్రపోతూ ఉంటే అంత
మందినీ చంపితిసుకురా. మనం కడుపునిండా
తిని సంతోషంగా నృత్యం చేద్దాం." అన్నాడు.

హడింబ అలాగేనని బయలుదేరి, పొండ
వులున్న చోటికి వచ్చి, నిద్రపోతున్న కుంతినీ,
ధర్మరాజునూ, అర్జునుణ్ణీ, నకుల సహదేవు
లనూ, వారికి కావలా కాస్తున్న భీముణ్ణీ
చూసింది. హడింబ కంటికి భీముడు నాజూ
కుగానూ, నవమన్మథుడుగానూ కనిపించాడు.
అమెకు అతనిపై అశ పుట్టుకొచ్చింది. ■
ఆశ కారణంగా అమెకు అన్న చాలా దూరం
గా ఉన్నట్టు తోచాడు. ■ మనుషులను
చంపేకన్న బతికి ఉండనిస్తే తాను ఆ నవ
మన్మథుడితో ఎంతో కాలం సుఖంగా ఉండ
వచ్చునని, తన ఆశను ఎలాగైనా భీముడితో
వెలిబుచ్చాలనుకున్నది హడింబ.

అమె అందమైన రూపం ధరించి చక్కని
బట్టలు కట్టుకుని సిగ్గుతో కూడిన చిరు
నవ్వులను భీముడి మీద ప్రసరింపజేస్తూ,
దగ్గరికి వచ్చి, "మహానుభావా, నువ్వెవరు?
మీదేదేశం? ఈ నిద్రపోయేవారెవరు? ఇక్కడికి
ఎందుకు వచ్చారు? ఎంతో సుకుమారిలాగా
ఉన్న ఈ ముసలావిడ ఎవరు? ఈ అర
ణ్యంలో నా అన్న హడింబుడుంటాడనీ,
అతను మహాబలుడైన రాక్షసుడనీ, అమిత
క్రూరుడనీ మీకు తెలీదా? వీళ్ళు నిశ్చింతగా
ఎలా నిద్రపోతున్నారు? మిమ్మల్నందరినీ
చంపి. ఆహారంగా తెమ్మని ఆజ్ఞాపించి మా
అన్న నన్ను ఇక్కడికి వంపాడు. కాని నీ
అందం చూస్తుంటే నాలో అశ పుట్టుకొచ్చింది.
అందువల్ల మిమ్మల్ని చంప బుద్ధి కావటం
లేదు. నన్ను పెళ్ళాడి నాకోరిక తీర్చావంటే,
మీకు మా అన్న భయం లేకుండా మిమ్మల్ని
కామ గమనం ద్వారా సురక్షిత ప్రాంతానికి
చేర్చుతాను. అక్కడ మనమిద్దరమూ తక్కిన
వారూ సుఖంగా ఉండగలం. నా మాట కాద
నకు." అన్నది.

చింతచెట్టు

చింతచెట్టు నీడ. గాలి ఆరోగ్యానికి మంచిది కాదనీ; వేపచెట్టు నీడ, గాలి చాలా మేలు చేస్తుందనీ తెలియజేసే ఒక పాత కథను గత సంచికలో ఇదే శీర్షికలో చదివాము. చింతచెట్టును గురించి మరొక విశేషం కూడా ప్రచారంలో ఉన్నది. కొన్ని వందల సంవత్సరాలకు పూర్వం వంగ దేశానికి చెందిన సుప్రసిద్ధ భక్తి మతబోధకుడు చైతన్య మహాప్రభు బృందావన యాత్రకు వెళ్ళాడు. ఆయన బృందావనం చేరగానే ఒక బ్రహ్మాండమైన చింతచెట్టు కింద కూర్చుని తొలి ఉపన్యాసం ఇచ్చాడు. ■ ప్రాంతంలోనే శ్రీకృష్ణుడు గోవులు కాచేవాడని భక్తులు విశ్వసిస్తారు. ఆ స్థలానికి 'జైంతుల్ తుల్లా' (చింత చెట్టు కింద) అనే పేరు వచ్చింది. బెంగాల్‌లో చింతచెట్టును 'తింతిల్' అంటారు. చైతన్య మహాప్రభు అక్కడే గడవడం వల్ల అది చాలా పవిత్రమైనదిగా కూడా ప్రసిద్ధి గాంచింది. ■ చెట్టు ఇప్పటికీ సజీవంగా ఉందని చెబుతారు. చింతచెట్టు చాలా కాలం బతుకు తుంది.

చింతను హిందీలో ఇమిలీ లేదా అంబ్లీ అనీ, మరాఠీలో అమ్మి అనీ, తమిళంలోనూ మలయాళంలోనూ 'పుళి' అనీ అంటారు.

చింత ఆకులు చిన్నవేగాని దళసరిగా ఉంటాయి. లేతగా ఉన్నప్పుడు పసుపు - అకుపచ్చ రంగులో ఉండి క్రమక్రమంగా ముదురు పచ్చ రంగులోకి మారతాయి. పసుపు పచ్చ - లేత ఎరుపు పూలు గుత్తులు గుత్తులుగా పూస్తాయి. కాయలు పొడవుగా వంకర తిరిగి ఉంటాయి. ఒక్కొక్క కాయలో మూడు నుంచి పది విత్తనాల వరకు ఉంటాయి. విత్తనాల చుట్టూ పుల్లటి గుఱ్ఱు ఉంటుంది. కొన్ని పళ్ళు కొద్దిగా తియ్యగానూ ఉంటాయి. కాయ పండిన తరువాత గుఱ్ఱు చుట్టూ పెంకు పొర ఏర్పడుతుంది.

చింత పండును కూరలలోనూ, చారులలోనూ ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తారు. చింత ఆకులకూ, విత్తనాలకూ, గుఱ్ఱకూ ఔషధ గుణాలు కూడా ఉన్నాయి.

చింత కలవ దృఢంగా ఉండడం వల్ల దీనితో బండి చక్రాలు, గూటాలు వంటి వాటిని తయారు చేస్తారు. దీనిని మూమూలుగా వంటచెరకుగా ఉపయోగించారు. నీడ కోసం చింతచెట్టును బాటకీరువైపులా నాటుతారు.

వసిష్ఠుడు

భౌరతీయ నాగరికతకూ, సంస్కృతీ సాహిత్యాలకూ చూపులు దీర్చినవారు సనాతన ఋషులు అన్నది నిర్వివాద అంశం.

తమ జీవితాలను జ్ఞానసముపార్జనకు ధారపోసిన మహనీయులు ఋషులు. అలా కష్టపడి ఆర్జించిన జ్ఞానాన్ని వారు శ్రద్ధాసక్తులతో తమను ఆశ్రయించే అర్హులయిన వారికి అందజేసేవారు. ఆవిధంగా ఋషులు మన తొలి గురువులయ్యారు. వారు రాజకుమారులకే కాకుండా తమను ఆశ్రయించే పేదసాదలకు కూడా జ్ఞానబోధ చేసేవారు. శిష్యులు, ఋషుల ఆశ్రమాలలోనే గురుకులవాసం చేసి విద్య నభ్యసించేవారు.

ప్రాచీన కవులయిన వాల్మీకి వ్యాసాదులు కూడా ఋషులే. మన ప్రాచీన ఋషులలో ముందెన్న తగినవాడు వసిష్ఠుడు. ఆయన ఉన్నతమైన జ్ఞానాన్ని ఆర్జించి, దాని ద్వారా అద్భుత శక్తులను కూడా సాధించాడు. అయినా వాటిని మామూలుగా ఉపయోగించేవాడు కాదు.

ఒకనాడు విశ్వమిత్రుడనే గొప్ప రాజు వేటాడడానికి అడవికి వెళ్ళాడు. కొంతసేపు వేటాడిన తరువాత, అలిసిపోయి, విశ్రాంతి తీసుకోవాలని సమీపంలో ఉన్న వసిష్ఠముని ఆశ్రమానికి వెళ్ళాడు.

మిత్రులు, సేనానులు, అంగరక్షకులు మొదలైన పెద్ద పరివారంతో వచ్చిన విశ్వమిత్రుడికి, వసిష్ఠుడు సాదరంగా స్వాగతం వలికాడు.

విశ్వమిత్రుడు తన పరివారంతో, దావులనున్న సెలయేటిలో స్నానం చేసి వచ్చే రోపల. వసిష్ఠుడు వారికి పంచభక్త్య పరమాన్నాలను సిద్ధం చేశాడు. వాటిని చూసి అమితాశ్చర్యం చెందిన విశ్వమిత్రుడు, "ఈ అరణ్యం మధ్య ఇంత త్వరగా ఇన్ని వంటకాలేరా

సిద్ధం చేయగలిగావు?" అని వసిష్ఠుణ్ణి అడిగాడు.

"నాదగ్గర కామధేనువు ఉన్నది. అది నేను కోరినది తక్షణమే ప్రసాదిస్తుంది!" అన్నాడు వసిష్ఠుడు.

విశ్వమిత్రుడు భోజనం చేశాడన్న మాటేగాని, ఆయనకు మనసంతా కామధేనువు మీదే లగ్నమయింది. అది తనకు కావాలనుకున్నాడు. బయలుదేరేప్పుడు కామధేనువును తనకు కానుకగా ఇవ్వమని కోరాడు.

వసిష్ఠుడు అందుకు అంగీకరించలేదు. దైవాంశ గల కామధేనువును తాను అనుకున్నంత మాత్రాన ఇంకొకరికి దానం చేయలేడు. దాని ఇష్టానుసారమే అది ఆయన ఆశ్రమంలో ఉంటున్నది.

వసిష్ఠుడు తన కోరికను తిరస్కరించడంతో, విశ్వమిత్రుడికి పట్టరాని కోపం వచ్చింది. కామధేనువును బలవంతంగా తీసుకు వెళ్ళడానికి ప్రయత్నించాడు. కాని, కామధేనువు నుంచి వందలాది సైనికులు పుట్టుకువచ్చి విశ్వమిత్రుడి పరివారాన్ని తరిమికొట్టారు.

ఈ సంఘటనతో భౌతిక బలం కన్నా తపోబలం మిన్న అని విశ్వమిత్రుడు గ్రహించాడు. రాజ్యాన్ని త్యజించి బ్రహ్మర్షి కావాలన్న పట్టుదలతో దీక్షగా తపస్సు చేయడం ప్రారంభించాడు.

అయినా, ఆయనలో వసుష్ఠుడి పైన ఏర్పడిన పగ, ద్వేషం చల్లారలేదు. పైగా, వసిష్ఠుడు తనను బ్రహ్మర్షి అని పిలవడానికి నిరాకరించడంతో అవి మరింత పెరిగాయి. ఎటువంటి వారికైనా సరే మానవ నైజాన్ని జయించడం ఎంత కష్టమో ఇది నూచిస్తుంది. మనిషి కొన్ని విషయాలలో ఎంతో వివేకవంతంగానూ, ఉదాత్తంగానూ వ్యవహరించినప్పటికీ మరి కొన్ని విషయాలలో బలహీనంగా, నీచంగా ప్రవర్తిస్తాడనడానికి ఇదొక తార్కాణం.

ఒకనాడు విశ్వామిత్రుడు, వసిష్ఠుణ్ణి చంపాలన్న దుర్బుద్ధితో, రహస్యంగా అతడి కుటీరాన్ని సమీపించి నప్పుడు, వసిష్ఠుడూ, ఆయన భార్య మాట్లాడుకోవడం విని అక్కడే ఆగిపోయాడు.

"మీరు విశ్వామిత్రుణ్ణి బ్రహ్మర్షి అని పిలిచారంటే, ఆయన మీమీద ఉన్న పగను మరచి, వేధించడం మానేస్తాడు కదా? మరి మీరు ఎందుకలా పిలవరు?" అని అడిగింది భార్య.

"విశ్వామిత్రుడు కఠినమైన తపస్సుతో ఇప్పటికే చాలా సాధించాడు. కాని బ్రహ్మర్షి కావడానికి మరి కొన్ని మంచి గుణాలను ఆయన పెంచుకోవాలి. ఇప్పుడు నేను ఆయనను బ్రహ్మర్షి అని పిలిచినట్టయితే, ఆ అహంతో ఆయన తన కృషిని, పట్టుదలనూ

వదులుకోవచ్చు. ఆయన మంచి కాంక్షించే నేనలా పిలవడం లేదు," అని వసిష్ఠుడు భార్యకు వివరించాడు.

ఆ మాటలు విన్న విశ్వామిత్రుడిలో గొప్ప మార్పు వచ్చింది. వసిష్ఠుడికి క్షమాపణలు చెప్పకున్నాడు.

వసిష్ఠుడి భార్య అరుంధతి కూడా గొప్ప తపస్సంపన్నురాలు. భార్యభర్తలిరువురూ తనువులు చాలించాక, అంతరిక్షంలోని నక్షత్రాలలో లీనమయ్యారు. ఆకాశంలో కనిపించే సప్తఋషి మండలంలోని ఏడు నక్షత్రాలలో ఒక నక్షత్రం పేరు వసిష్ఠుడు. దాని సమీపంలో లీలగా మెరిసే నక్షత్రాన్ని అరుంధతి నక్షత్రం అని అంటారు!

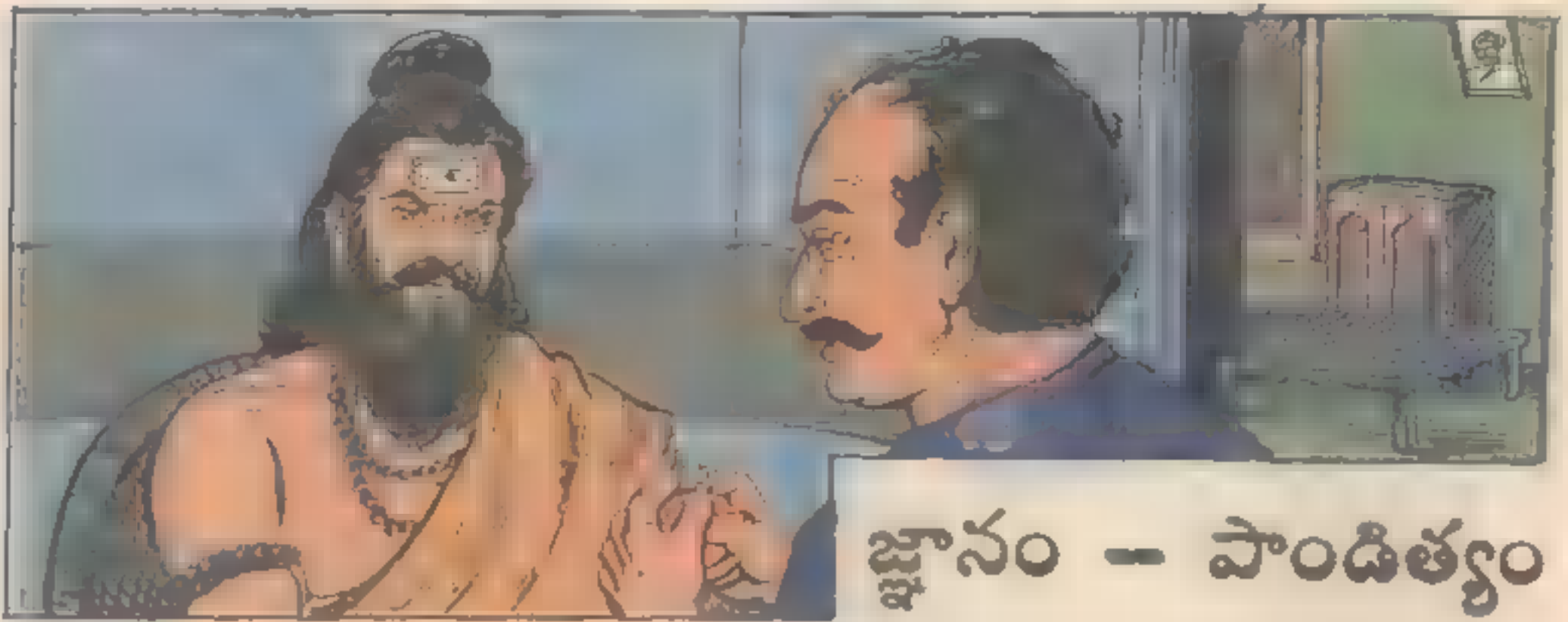

ಮೀಕು ತೆಲುಸಾ?

1. రష్యాలో రాజులనూ, రాణులనూ ఏమని పిలిచేవారు?
2. మనదేశ చరిత్రలో 1942వ సం॥ ఆగస్టు 9వ తేదీ ప్రాముఖ్యత ఏమిటి?
3. సూయేజ్ కాలువ ఎప్పుడు తెరవబడింది? అది ఏ రెండు సముద్రాలను కలుపుతుంది?
4. మనదేశంలో మొట్టమొదట ఏ రెండు స్టేషన్ల మధ్య రైల్వేలైను వేయబడింది?
5. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో 'యాక్సిస్' అన్న పేరుతో ఏకమయిన మూడు దేశాలు ఏవి?
6. మనదేశంలో వన్నెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి జరుపుకునే పండుగ ఏది?
7. ప్రపంచంలో కెల్లా చాలా పెద్ద ద్వీపం ఏది?
8. మనదేశం పొల్లొన్న మొట్టమొదటి 'క్రికెట్ టెస్ట్ పోటీ'ల సమయంలో దాని కెప్టెన్ ఎవరు?
9. భూమి మీద అతి కఠిన ప్రదేశం ఏది?
10. ఒలింపిక్ క్రీడలలో మనదేశం తరపున పొల్లొని మొట్టమొదట బంగారు పతకం సాధించిన వారెవరు? ఎప్పుడు?
11. 'ఎలక్ట్రిక్ మోటారు'ను రూపొందించిన వారెవరు?
12. 'ఉదయసూర్యుడి భూమి' అని ప్రసిద్ధి గాంచిన దేశం ఏది?
13. డచ్ కాలనీగా ఉన్నప్పుడు న్యూయార్క్ పేరేమిటి?
14. చైనా మొట్టమొదటి చక్రవర్తి ఎవరు?
15. నోబెల్ శాంతి బహుమతిని అందుకున్న అమెరికాకు చెందిన నీగ్రో నాయకుడు ఎవరు?
16. ఎవరెస్టు శిఖరాన్ని అధిరోపించిన మొట్టమొదటి మహిళ ఎవరు? ఎప్పుడు?

సమాధానాలు

9. ఆంధ్రాగ్రహణలోని కౌశిక క్షిప్రత (1876-77)	1. కార్, కరినా.
10. 1900వ సం॥ పోలికలో జరిగిన భీష్మరాక్షస పోరాటము.	2. 'కీర్తి సంకల్ప' ఉత్సాహం ఆరంభం.
11. మైఖేల పోరేజీ.	3. 1869. ఎర్రపిమ్మల - మురళీధరా పిమ్మల.
12. జూన్.	4. తింజాయి-కాజీ. 1853లో.
13. డ్యూ ఆన్యుటర్ గాన.	5. జగ్గిలి, జటలి, జూన్.
14. తులై కాన (ఇంపూత కాన మననము).	6. తుంభాకు.
15. మార్చి 18వ తారీఖు కరినా నా॥	7. ఫ్రెన్చోంట్.
16. జూన్ 18వ తారీఖు కరినా నా॥ 1975 మే 10.	8. ని.కె. నాయుడు.

జ్ఞానం - పాండిత్యం

రంగనాథపురంలో పాండురంగడనే వ్యాపారి పుండేవాడు. ఆయన వ్యాపారం మూడు పువ్వులూ, ఆరు కాయలుగా నడుస్తున్నది. అయితే ఆయన కొడుకులిద్దరూ పెరిగి పెద్ద వాళ్ళవుతున్నా, ఒక్కడికీ వ్యాపారంపట్ల ఆసక్తి లేదు.

పాండురంగడి పెద్ద కొడుకు శ్రీనాథుడు ఏక సంధాగ్రాహి. ఎంత క్లిష్టమయిన గ్రంథాన్నయినా సరే ఒక్కసారి చదివితే చాలు. వాడికి పూర్తిగా గుర్తుండిపోయేది. గొప్ప పండితుడు కావాలని వాడి కోరిక.

శ్రీనాథుడి తమ్ముడు కమలనాథుడు కూడా విద్యావంతుడు కావాలని కలలుకంటున్నాడు. నిఘంటువు సహాయంతో కావ్యాలలోని పద్యాలను అర్థం చేసుకుని ఆకళింపు చేసుకుంటూ తన జ్ఞానతృప్తిని తీర్చుకుంటున్నాడవాడు.

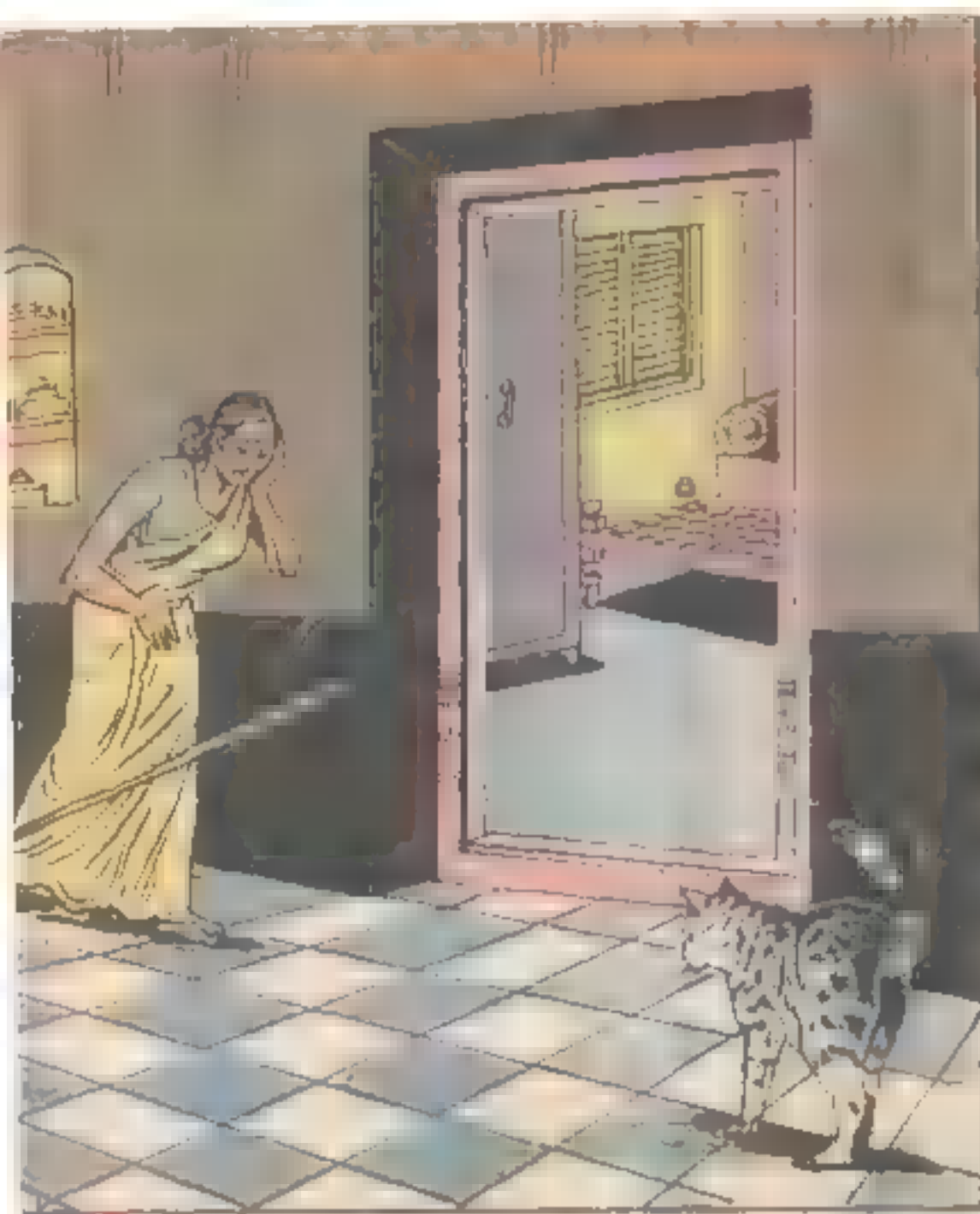
ఒక రోజున పాండురంగడి ఇంటికి బృహస్పతి అనే గురువు వచ్చాడు. ఆయన

సమీపారణ్యంలో గురుకులాశ్రమం నడుపుతున్నాడు. అప్పుడప్పుడు దేశ సంచారం చేసి తనకు శిష్యులు కాతగ్గ వారిని ఎన్నిక చేసుకుంటాడాయన.

పాండురంగడు తన కొడుకుల గురించి ఆయనకు చెప్పుకుని, "నా కుమారులు విద్యావంతులు కావడం నాకూ ఇష్టమే! కానీ నా వ్యాపారానికి వారసులు కావాలికదా! తమరు వాళ్ళిద్దరినీ వరీక్షించి వాళ్ళల్లో ఒక్కడినైనా వ్యాపారం చేయడానికి ఒప్పించండి," అని కోరాడు.

బృహస్పతి శ్రీనాథుణ్ణి పిలిచి, ఏమేమి గ్రంథాలు చదివినదీ అడిగి తెలుసుకుని ఆశ్చర్యపడ్డాడు. ఆయా గ్రంథాల్లో ఏమూల వున్న విషయాన్నడిగినా వాడు మక్కికి మక్కిగా అప్పజెప్పాడు.

తర్వాత బృహస్పతి కమలనాథుణ్ణి పిలిచి కొన్ని ప్రశ్నలు వేశాడు. వాడు చాలా గ్రంథాలే

చదివాడు కానీ ఏదీ కూలంకషంగా రాదు. ప్రతి గ్రంథంలోనూ వాడికి నచ్చిన భాగాలు కొన్ని ఆకళింపు చేసుకున్నాడు.

“నువ్వు చాలా పుస్తకాలే చదివావుకానీ ఒక్కటి పూర్తి చేయలేదు. అందువల్ల నీది మిడిమిడి జ్ఞానం,” అన్నాడు బృహస్పతి.

“అర్యా! ఆవిషయం నాకు తెలుసు. అయితే మొత్తం పుస్తకాన్ని ఆకళింపు చేసుకునే శక్తి నాకు లేదు. నాకు ఆసక్తి కలిగించే భాగాలను మాత్రం ఎలాగో కష్టపడి అర్థం చేసుకుంటున్నాను,” అన్నాడు కమలనాభుడు.

బృహస్పతి వాడితో ఇంకేమీ చెప్పలేదు. ఆయన పాండురంగడితో, “నీ పెద్ద కొడుకు వ్యాపారానికి పనికి వస్తాడు. రెండో వాడు

పండితుడవుతాడు. ఇద్దరినీ కొంతకాలం పాటు నా ఆశ్రమానికి తీసుకునివెళ్ళి కొన్నాళ్ళు వుంచుకుని పంపుతాను,” అన్నాడు.

పాండురంగడు ఆశ్చర్యంగా, “ఎలాంటి పుస్తకాన్నయినా ఇట్టే కంఠస్థం చేసే పెద్దవాడిని వ్యాపారిని చేస్తానంటున్నారు. మిడిమిడి జ్ఞానమున్న చిన్నవాడిని పండితుణ్ణి చేస్తామంటున్నారు. మీరు ఈ విషయమై లోతుగా ఆలోచించినట్లు లేదు,” అన్నాడు.

దానికి బృహస్పతి మందహాసం చేసి, “ఆ విషయం నీకు రేపటికల్లా అర్థమవుతుంది. ఈలోగా నేను నీకొక సాయం చేయదలిచాను. నాకు వైద్య శాస్త్రంలో ప్రవేశముంది. మీ ఇంట్లో ఎవరైనా వింతరకం జబ్బుతో బాధపడుతూంటే చెప్పు. మంచి మందిచ్చి వెళతాను,” అన్నాడు.

పాండురంగడు ఇంటిల్లిపాదిని ఒకచోట సమావేశపరిచి, బృహస్పతి అన్నమాటలు చెప్పాడు. వెంటనే అందరూ తమకున్న జబ్బుల గురించి చెప్పుకున్నారు. వారిలో పాండురంగడి తల్లి జబ్బు వింతగా వున్నది. ఆవిడకు పిల్లిని చూస్తే తలనొప్పి వస్తుంది. పిల్లి వెళ్ళిపోయిన కాసేపటికది మాయమవుతుంది.

ఈ మాటలు విని బృహస్పతి అప్పటి కప్పుడు తాళ పత్రాలపైన ఏదో రాసి పాండురంగడికిచ్చి, “ఇందులో నీ తల్లి జబ్బుకు చికిత్స వివరాలు రాశాను. రాత్రి పూట ఏకాంతంలో చదివి, ఇందులోని విశేషాలు అర్థం చేసుకో. రేపు మనం కలుసుకున్నప్పుడు

వివరాలు నాకు చెప్పు. అంతవరకూ ఇందులోని విశేషాల గురించి ఎవరితోనూ మాట్లాడకూడదు,” అన్నాడు.

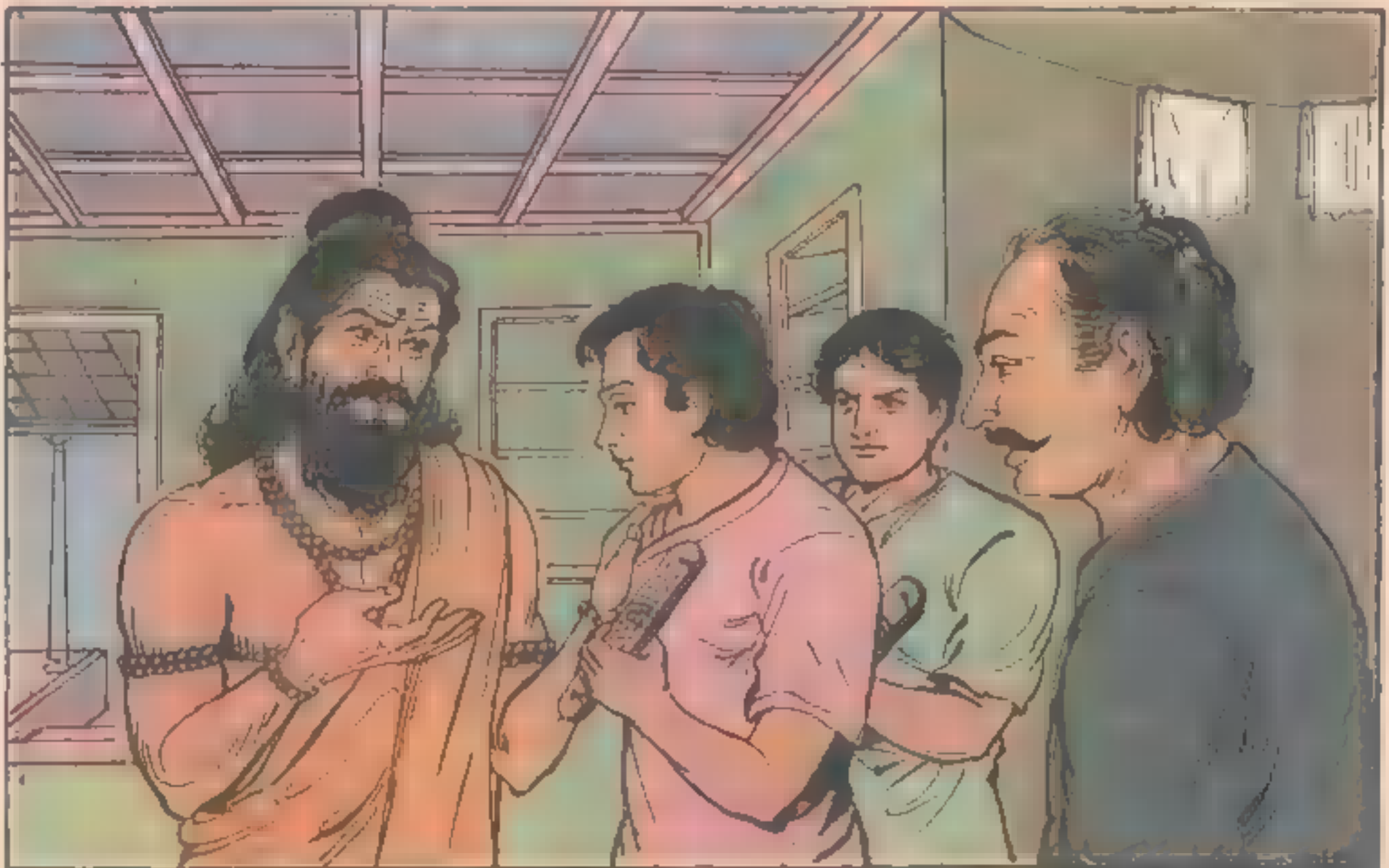
తర్వాత ఆయన శ్రీనాథుడికి, కమలనాథుడికి రెండు తాళపత్ర గ్రంథాలిచ్చి, “వైద్య శాస్త్రానికి సంబంధించిన గ్రంథానికి రెండు ప్రతులు నా దగ్గరుంటే మీకిస్తున్నాను. ఒక్క రాత్రిలో మీరిగ్రంథాన్నెంతగా అర్థం చేసుకోగలరో ప్రయత్నించండి,” అని చెప్పాడు.

ఆరోజు గడిచింది. మర్నాడందరూ సమావేశమైనప్పుడు, ముందుగా పాండురంగడు, “ఆర్యా! నాకు సంస్కృత భాషరాదు. తమరు తాళపత్రాల మీద ■ భాషలో రాసిన శ్లోకాలను అర్థం చేసుకోవడం నావల్ల కాలేదు,” అన్నాడు.

బృహస్పతి నవ్వి, శ్రీనాథుడివంక చూశాడు. వాడు గర్వంగా, “మీరిచ్చిన గ్రంథాన్ని పూర్తిగా కంఠస్థం చేశాను. ఎక్కడి శ్లోకాన్నయినా అడగండి. అప్పజెబుతాను,” అన్నాడు.

బృహస్పతి వాడిని పలువిధాల పరీక్షించి, “మొత్తం గ్రంథాన్ని కంఠస్థం చేయగలిగావు. ఒక్క రోజులో ఇది సాధించడం సామాన్యం కాదు. నువ్వు అసాధారణ ప్రజ్ఞావంతుడివి,” అని మెచ్చుకుని, కమలనాథుడివంక చూశాడు.

కమలనాథుడు వినయంగా తలవంచుకుని, “ఈ గ్రంథంలో భాష చాలాక్లిష్టంగా వుంది. అందువల్ల నాకిది అకళింపు చేసుకోవడం చేతకాలేదు. అయితే ఇందులో ఒక చోట మా బామ్మ జబ్బుకు సంబంధించిన వ్రసక్తి కనబడింది. ఆ కాస్తా, నిఘంటువు

సాయంత్రం అర్థం చేసుకున్నాను. ఆవిడ జబ్బును పెరటిమొక్కల సాయంత్రం నేనయం చేయవచ్చు." అని చెప్పాడు.

ఇందుకు బృహస్పతి తలాడించి, "శ్రీనాథుడి జ్ఞాపకశక్తి అద్భుతమైనది. వ్యాపారస్థుడికి జ్ఞాపకశక్తి ఎన్నోవిధాల పనికివస్తుంది. అందుకే నేను శ్రీనాథుడిని నా వద్ద కొన్నాళ్ళుంచుకుని వ్యాపారస్థుడిగా తీర్చి దిద్దాలనుకుంటున్నాను. కమలనాభుడు గొప్ప పండితుడు కాగలడని నా నమ్మకం. వాడిని విద్యావంతుడిగా తీర్చి దిద్దే బాధ్యతకూడా నాదే!" అన్నాడు.

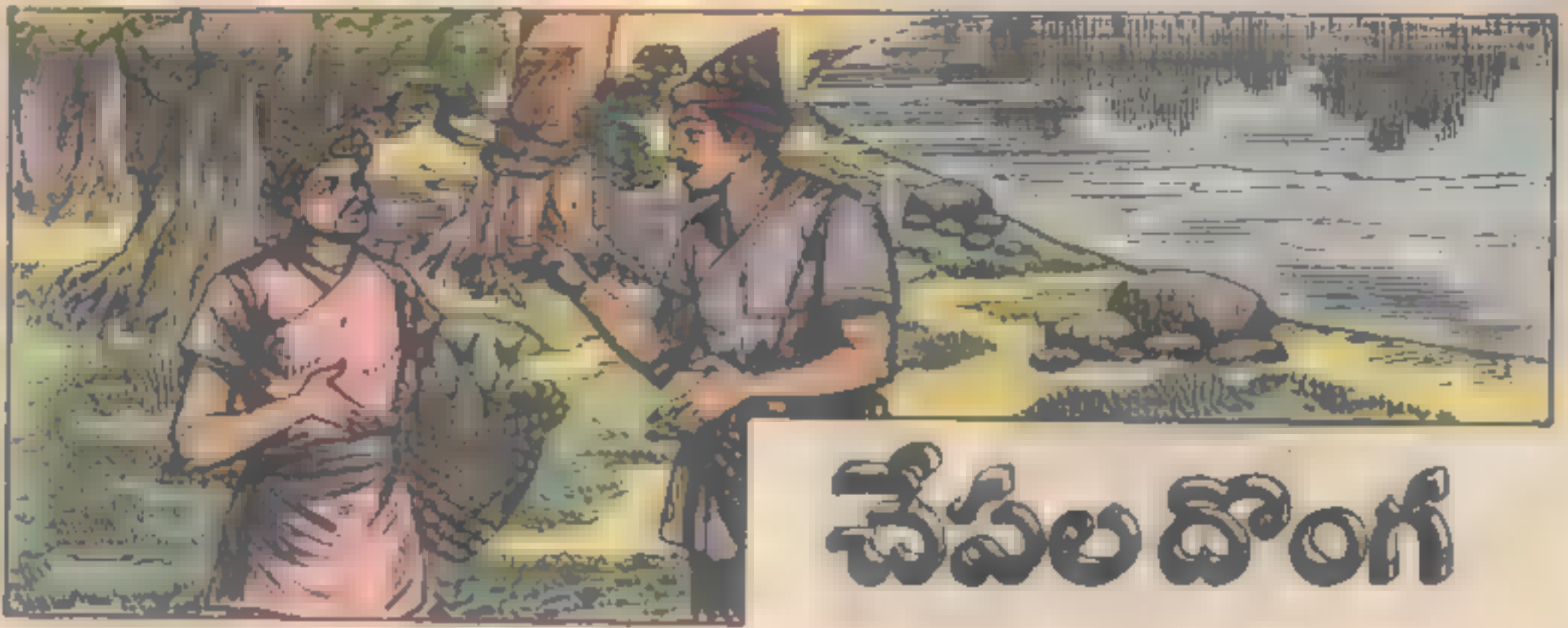
ఈ నిర్ణయం అన్యాయమని, తనకు పండితుడు కావాలని వున్నదని శ్రీనాథుడు గోల పెట్టాడు. అప్పుడు బృహస్పతి గంభీరంగా, "నా నిర్ణయం సరైనదేనని ఈ పాటికి కనీసం సీతండ్రికైనా చక్కగా తెలిసివుంటుంది. పాండురంగా! నీ అభిప్రాయమేమిటో చెప్పు," అన్నాడు.

పాండురంగుడు కొంతసేపు మౌనంగా ఆలోచిస్తూ వూరుకుని, తర్వాత, "శ్రీనాథుడు పుస్తకం వంటివాడు. పుస్తకంలో వున్న విష

యాలన్నింటినీ తన జ్ఞాపకశక్తి సాయంత్రం మెదడులోకి ఎక్కించేయగలడు. కానీ అందు వల్ల ప్రయోజనమేమిటి? తను కంతస్థం చేసిన గ్రంథంలో బామ్మకు వైద్యచికిత్స వున్నదని కూడా వాడికి తెలియలేదు. భాషరాని వాడికి పుస్తకం ఉపయోగపడదనడానికి, నా అనుభవమే ఋజువు. వైద్య చికిత్స ఎలా చేయాలో సంస్కృత భాషలో వుండడంవల్ల, నేను అర్థం చేసుకోలేక పోయాను. పాండిత్యం లేని వాడి జ్ఞానమూ వృధా అని శ్రీనాథుడు ఋజువు చేశాడు. అవసరం మేరకు విషయాన్వర్థం చేసుకున్న కమలనాభుడికే పండితుడు కాగల అర్హతవుంది. ఈ విషయాన్ని అందరికీ అర్థమయ్యేలా చెప్పిన బృహస్పతి గురువర్యులకు మన మందరం కృతజ్ఞులమై వుండాలి," అన్నాడు.

■ తర్వాత పాండురంగుడి తల్లికి చికిత్స జరిగింది. బృహస్పతి వద్ద శిక్షణ పొందిన శ్రీనాథుడు గొప్పవ్యాపారిగానూ, కమలనాభుడు గొప్ప పండితుడుగానూ క్రమంగా పేరు తెచ్చుకున్నారు.

చేపలదొంగ

ఒక బెస్తగ్రామంలో బుచ్చయ్య, లక్ష్మి అనే దంపతులున్నారు. బుచ్చయ్య తెలివితేటలు లేనివాడు. అందుచేత లక్ష్మి తన తెలివితేటలతోనే సంసారం ఈడుకొచ్చేది. బుచ్చయ్య నలుగురితోనూ కలిసి సముద్రం మీదికే తెప్పల్లో వెళ్ళేవాడు. అందరూ కలిసి పట్టిన చేపల్లో అతని వంతు అతనికిచ్చేవారు. ■ చేపలు అమ్ముగా వచ్చిన డబ్బుతో లక్ష్మి ■■■ ఖర్చులన్నీ గడిపేది.

ఒకరోజు బుచ్చయ్యకు చేపల కూర తినాలనిపించింది. ఆ రోజు తమ వంతు వచ్చిన చేపలను అమ్ముటానికి అతను ఒప్పుకోక, వాటిని కూరవండమని పెళ్ళాం దగ్గర మారాం చేశాడు.

ఎంత చెప్పినా వినకపోయేసరికి, “సరే అయితే, ఈ చేపలు పట్టుకుపోయి వాసన పోయేటట్టు కడిగి తీసుకురా.” అన్నది లక్ష్మి తన మొగుడితో.

బుచ్చయ్యకు వరమానందమయింది. అతను చేపలబుట్ట పట్టుకుని చెరువు కేసి బయలుదేరాడు.

దారిలో వీరయ్య అనేవాడు ఎదురై, “ఏం, బుచ్చయ్యా? ఎక్కడిదాకా?” అని అడిగాడు.

“ఈ చేపలు చెరువులో కడిగి వాసన పోగొట్టి తెమ్మన్నది మా ఇంటిది. ఇవాళ చేపల కూర తింటాం,” అన్నాడు బుచ్చయ్య సంతోషంగా.

“చేపల వాసన కడిగితే పోతుందా? వాటిని ఎండ బెట్టాలి. ఇదుగో చూడు! నా దగ్గర నాలుగు ఎండు చేపలున్నాయి. నాకు ■ వచ్చి చేప లిచ్చి, ఈ ఎండు చేపలు పట్టుకెళ్ళి, కూర వండించుకో!” అన్నాడు వీరయ్య.

అతను తన నెత్తిమీది తట్టలో నుంచి నాలుగు ఎండు చేపలు తీసి బుచ్చయ్యకిచ్చి,

అతని పచ్చి చేపలు తీసుకుని త్వరత్వరగా జారుకున్నాడు.

అసలు సంగతేమంటే, ఆ రోజే రేవులోకి వచ్చిన ఒక వర్తకపు ఓడ నుంచి వీరయ్య ఆ చేపలను దొంగిలించాడు. దొంగతనం బయటపడే పక్షంలో తన దగ్గర ఎండు చేపలు కనిపించటం మంచిది కాదు. ■ పరిస్థితిలో వీరయ్యకు వెర్రిబాగుల బుచ్చయ్య దొరికాడు. అదే అవకాశంగా తాను దొంగిలించిన చేపలను అతడికి తెలివిగా అంట గట్టాడు.

బుచ్చయ్య ఎండు చేపలను ఇంటికి తీసుకుపోయి, “ఇక కూర వండు!” అన్నాడు భార్యతో.

“నువ్వు పట్టుకుపోయిన పచ్చి చేప లేవీ?” అని లక్ష్మి అడిగింది. బుచ్చయ్య జరిగిన సంగతి చెప్పాడు.

తన భర్త తెలివితేటలు ఎరిగినదే గనక లక్ష్మి ఏమీ అనక, కూరకు ఒక్క చేపను తీసి ఉంచి, మిగిలినవి అమ్ముకురమ్మని బుచ్చయ్యను వంపింది. బుచ్చయ్య వాటిని తీసుకుని ఊళ్ళకి వెళ్ళాడు.

తరవాత ఆమె ఎండుచేపను తరిగేసరికి దాని పొట్టలో నుంచి తళతళ మెరుస్తూ ఒక వజ్రం బయటపడింది.

ఓడగల వర్తకుడు తన వద్ద ఉండే పెద్ద వజ్రాలు కొన్నింటిని దొంగల భయం కొద్దీ ఎండుచేపల్లో దాచాడు. ఓడ రేవు చేరాక కొంతసేపటికి చూసుకుంటే, వర్తకుడికి నాలుగు ఎండుచేపలు పోయినట్టు స్పష్టమయింది.

వెంటనే అతను రాజుగారి దగ్గరికి వెళ్ళి, తన ఓడలో నాలుగు చేపలు పోయాయనీ, వాటిలో తాను మణులు దాచాననీ చెప్పాడు.

వెంటనే రాజు, ఎండుచేపలు ఎవరి దగ్గర ఉంటే వాళ్ళను పట్టుకురమ్మని, తన భటులను ఊరి మీదికి పంపాడు. వాళ్ళకు దారిలో బుచ్చయ్య దొరికాడు. అతన్ని వెంటనే భటులు రాజు వద్దకు తీసుకుపోయారు. వర్తకుడు ఎండు చేపలను గుర్తించి, “అవి నా చేపలే, కావలిస్తే ఇప్పుడే

వాటి పొట్టలు చీరి చూడండి, మణులుంటాయి,” అన్నాడు సంతోషంగా. రాజు అలానే చేయించాడు. మూడు చేపలలోనూ విలువైన మణులు దొరికాయి.

“ఇంకొక చేప కూడా ఉండాలి,” అన్నాడు వర్తకుడు.

“ఈ చేపలను నువ్వేనా ఈ వర్తకుడి ఓడ నుంచి దొంగతనం చేసింది?” అని రాజు బుచ్చయ్యను అడిగాడు.

“నాకు ఓడ సంగతే తెలీదు. వీరయ్య నా దగ్గర పచ్చిచేపలు తీసుకుని ఈ ఎండు చేపలు నాలుగిచ్చాడు. ఒకటి ఇంటి దగ్గర కూర చెయ్యమని ఇచ్చి, వీటిని నా భార్య చెప్పగా అమ్ముదామని ఊరిలోకి వచ్చాను,” అన్నాడు బుచ్చయ్య.

రాజు పంపిన భటులు బుచ్చయ్య ఇంటికి వెళ్ళి, లక్ష్మికి చేపపొట్టలో దొరికిన వజ్రాన్ని తెచ్చి రాజుగారి కిచ్చారు. రాజు వీరయ్యను పట్టుకురమ్మని భటులను పంపాడు. కొంతసేపటికి భటుల వెంట వీరయ్య వచ్చాడు.

“ఈ ఎండుచేపలను నువ్వేనా ఈ బుచ్చయ్య కిచ్చింది?” అని రాజు వీరయ్య నడిగాడు.

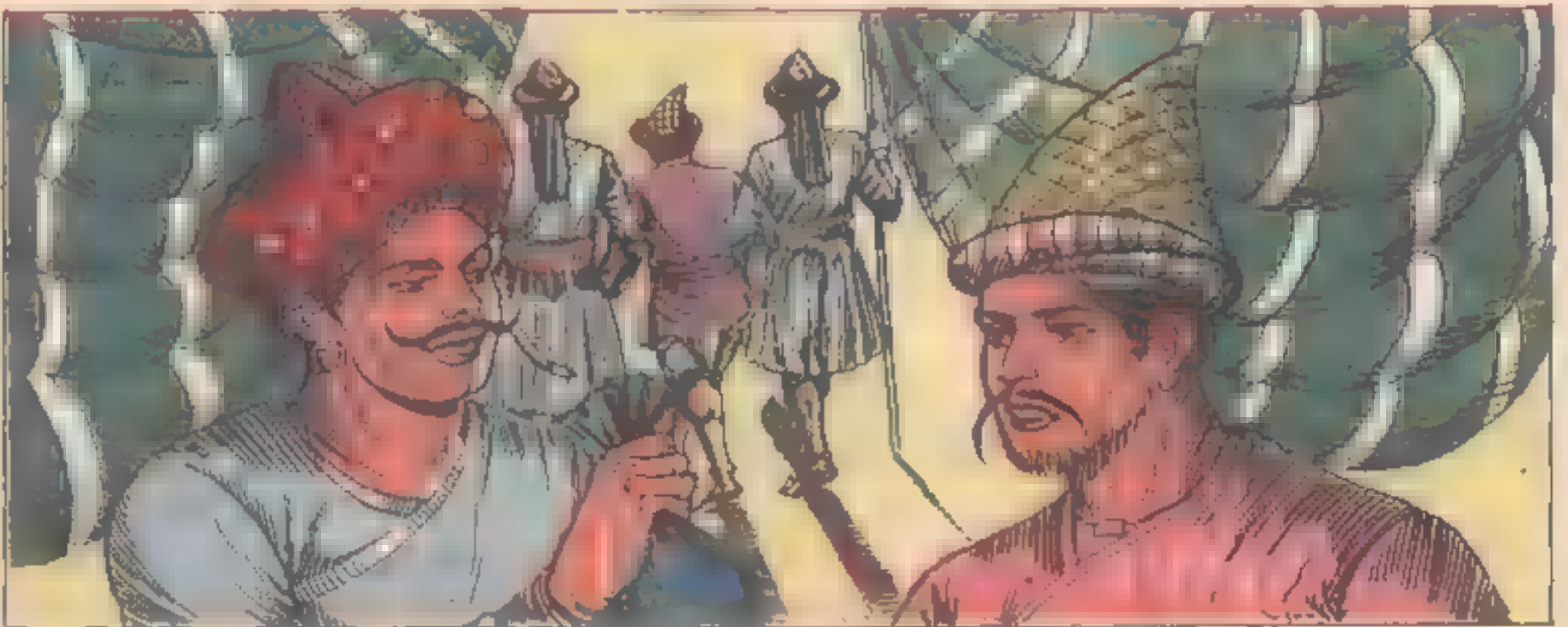
వీరయ్య చాలా కంగారుగా, “నాకు వాటి సంగతే తెలీదు, మహారాజా!” అన్నాడు.

“వీటిలో రత్నాలు దొరికాయిలే. బుచ్చయ్య నడిగితే ఈ చేపలు నువ్వే ఇచ్చినట్టు చెప్పాడు. ఇంతకూ ఈ రత్నాలు నీవికావన్నమాట... చూడు, బుచ్చయ్యా, ఈ రత్నాలు నీవే! నువ్వే ఉంచుకో!” అన్నాడు రాజుగారు.

వెంటనే వీరయ్య, “అగండి మహారాజా! ■ ఎండుచేపలను నేనే బుచ్చయ్య కిచ్చాను. అందులో రత్నాలుంటే, న్యాయంగా అవి నాకే రావాలి!” అన్నాడు.

వీరయ్య దొంగ అని రుజువైపోయింది. రాజుగారు వీరయ్యకు తగిన శిక్ష విధించి, రత్నాలను వర్తకుడి కిప్పించాడు.

వర్తకుడు కృతజ్ఞత కొద్దీ బుచ్చయ్యకు కొంత డబ్బిచ్చాడు. బుచ్చయ్య సంతోషంగా డబ్బుతో ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, తృప్తిగా చేపలకూర తిన్నాడు.

Statement about ownership of CHANDAMAMA (Telugu)
Rule II (Form VI), Newspapers (Central) Rules, 1956

1. Place of Publication

CHANDAMAMA BUILDINGS*
188, N.S.K. Salai
Vadapalani, Madras-600 026

2. Periodicity of Publication

MONTHLY
1st of each calendar month

3. Printer's Name

B.V. [REDACTED]

Nationality

INDIAN

Address

Prasad Process Private Limited
188, N.S.K. Salai
Vadapalani, Madras-600 026

4. Publisher's Name

B.VISWANATHA [REDACTED]

Nationality

INDIAN

Address

Chandamama Publications
188, N.S.K. [REDACTED]
Vadapalani, Madras-600 026

5. Editor's Name

B.NAGI [REDACTED]

Nationality

INDIAN

Address

'Chandamama Buildings'
188, N.S.K. [REDACTED]
Vadapalani, [REDACTED] 026

**6. Name and Address of
individuals who own the paper**

**CHANDAMAMA PUBLICATIONS
PARTNERS:**

1. Sri B. VENKATRAMA REDDY
2. Sri B.V. NARESH REDDY
3. Sri B.V. SANJAY REDDY
4. Sri B.V. SHARATH REDDY
5. Smt. B. PADMAVATHI
6. Sri B.N. [REDACTED] REDDY
7. Smt. [REDACTED] VASUNDHARA
8. Kum. B.L. ARCHANA
9. Kum. B.L. ARADHANA

'Chandamama Buildings'
[REDACTED] N.S.K. [REDACTED]
Vadapalani, [REDACTED] 026

I, B Viswanatha Reddi, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

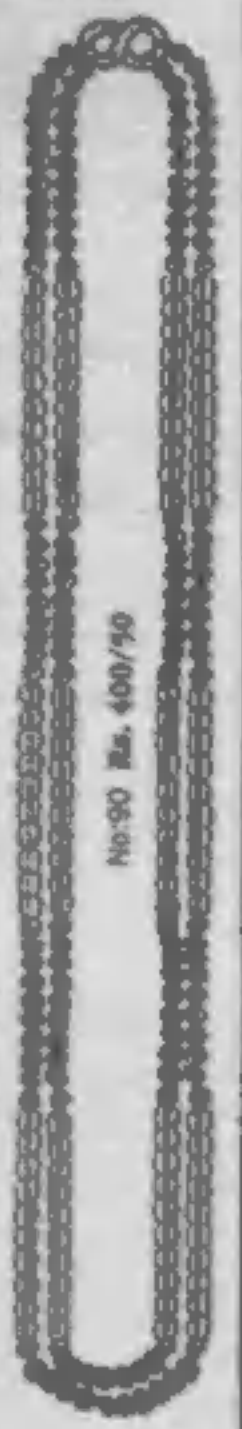
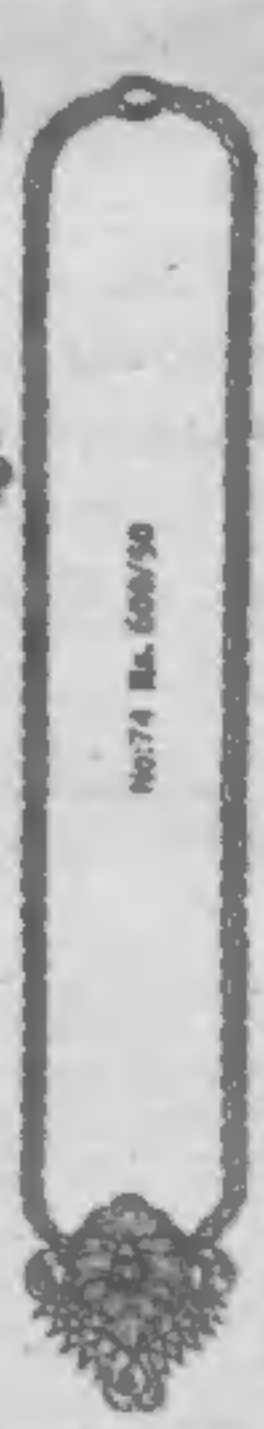
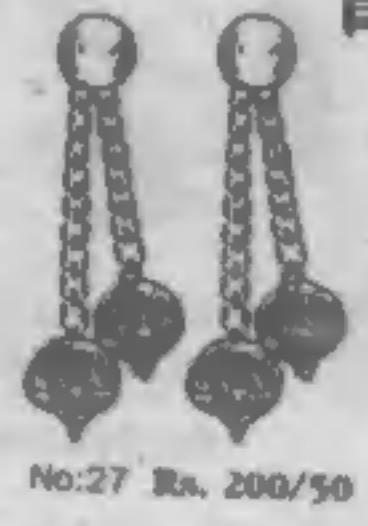
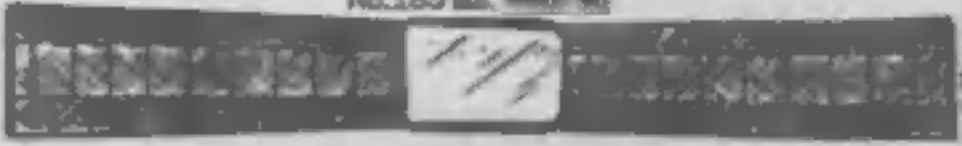
1st March 1995

[REDACTED]
Signature of the Publisher

మేరి
 31 సంవత్సరాలుగా
 ప్రపంచమునకు ప్రఖ్యాతి
 అందుకొనిన ముఖ్యమైన
 అభరణాలను అందమైన
 అపారంగా ముగ్ధుల గురించి
 మేరింగ్ అభరణాలు

మేరి ఇప్పుడు మిరుమిట్లు గొలిపే రంగులలో, మనోరంజకమైన డిజైన్లలో
 వ్యవస్థితమైన వెండితో తయారుచేసి, బంగారు వూతవూసే, అమెరికన్
 డైమండ్లు (A.D.) అమర్చిన అభరణాలను వరించుట చేస్తోంది.
 వి.ఎస్. డ్యూ అభరణాలు తెప్పించుకోవచ్చు. వచ్చి అభరణాలు కావాలి పేర్కొంటూ
 మాకు వ్రాయండి. భరతవాల్మీకి కూకారులకు, దేవాలయ విగ్రహాలకు అభరణాలు మా
 ప్రత్యేకత. ఉచిత రంగుల క్యాటలాగ్ కోసం వ్రాయండి. ఉత్తర ప్రభుత్వాలకు సీందీ లేదా
 ఇంగ్లీష్ మాత్రమే వ్రాయవలెను.

No:185 Rs. 400/50

MERI GOLD COVERING WORKS
 P.O. Box 1405, 18, Ranganathan Street, T. Nagar,
 Madras 600 017, Phone: 444671, 442513

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 100/-

ఈ పోటీల వ్యాఖ్యలు 1995 మే నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

Taji Prasad

Taji Prasad

* పై ఫోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలో గానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) * మార్చి నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. * మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 100/-లు బహుమానం. * వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టు కార్డుపైన రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి: చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు - 600 026.

జనవరి నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : సేద్యంలో మిత్రులు! రెండవ ఫోటో : క్రిడల్లో ప్రత్యర్థులు!

పంపినవారు : జె. నాగేశ్వరరావు 17/296, స్టేట్ బ్యాంక్ రోడ్,

మచిలీపట్నం-521 002 (ఆం.ప్ర.)

బహుమతి మొత్తం రు. 100/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇండియాలో సంవత్సర చందా : రూ. 60.00

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

డాక్టర్ ఎజిస్సీస్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవళని, మద్రాసు - 600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

దూరదేశాలలో ఉన్న మీ బంధుమిత్రులకు
మీరు ఇవ్వదగిన ప్రయాణ ప్రయత్నాలను కానుక

చందమామ

వారికి కావలసిన భాషలో చందమామను అందజేయండి :

అస్సామీ, బెంగాలీ, ఇంగ్లీష్, గుజరాతీ, హిందీ, కన్నడం, మలయాళం,
మరాఠీ, ఒరియా, సంస్కృతం, తమిళం, తెలుగు.

దూరదేశాలలో ఉన్నప్పటికీ వారికి మాతృదేశంలో ఉన్న మధురాసుఖాన్ని కలిగించండి :

నంపత్తుర చందా :

అస్థిరీయా, జపాన్, మలేషియా & శ్రీలంక

నీ మెయిల్ డ్వారా : రూ. 117.00 ఎయిర్ మెయిల్ డ్వారా : రూ. 264.00

ప్రాన్స్, సింగపూర్, ఇంగ్లండు, అమెరికా,
షింగైపూర్ & ఇతర దేశాలు

నీ మెయిల్ డ్వారా : రూ. 123.00 ఎయిర్ మెయిల్ డ్వారా : 264.00

మీ చందాను 'చందమామ వర్క్ షిప్స్' పేరు మీదుగా రిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా గానీ,
మనియర్ల ద్వారా గానీ కింది చిరునామాకు పంపండి :

నర్మల్లపేట్ పోస్టాఫీస్, చందమామ వర్క్ షిప్స్, చందమామ లిమిటెడ్, నడవకల్, మద్రాసు-600026

Sharpens great. Without a Break.

